

نخست ارتباطات و فناوری اطلاعات در لایحه بودجه ۱۴۰۰



مرکز پژوهش‌های توسعه و آینده‌نگری

گروه پژوهشی نظام‌های نوین برنامه‌ریزی، بودجه‌ریزی و مدل‌سازی

مجموعه گزارش شماره ۲۲۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شناسه گزارش

| عنوان | |
|--|--|
| بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات در لایحه بودجه ۱۴۰۰ | |
| کد شناسه | ۹۹-۹-۱۰۲۷۰ |
| گروه پژوهشی | نظام‌های نوین برنامه‌ریزی، بودجه‌ریزی و مدل‌سازی |
| پدیدآوردگان | مریم کیهانی، اصغر غلامی |
| ناظر علمی | حمید امانی همدانی |
| ناشر | مرکز پژوهش‌های توسعه و آینده‌نگری |
| تاریخ انتشار | دی ۱۳۹۹ |
| طراح جلد | پدرام حاجی اسمعیلی |
| مطالب این گزارش لزوماً بیانگر نظر رسمی سازمان برنامه و بودجه کشور و مرکز پژوهش‌های توسعه و آینده‌نگری نیست. | |
| حقوق معنوی اثر به پدیدآوردگان و حقوق مادی آن، به مرکز پژوهش‌های توسعه و آینده‌نگری سازمان برنامه و بودجه کشور تعلق دارد و استفاده از آن با ذکر مأخذ بلامانع است. | |
| آدرس: تهران - خیابان نجات‌اللہی - خیابان سپند شرقی - پلاک ۱۶ شماره‌های تماس ۰۲۱-۴۳۳۰۶۰۰۰ شماره پیام‌رسان ۰۹۹۲۱۵۷۵۸۴۳ | |
| https://www.dfrc.ir/ | |

فهرست مطالب

| عنوان | صفحه |
|--|------|
| خلاصه مدیریتی..... | أ |
| فصل ۱- بررسی، تحلیل و تبیین فعالیت‌های بخش، منابع و مصارف آن‌ها..... | ۱ |
| ۱-۱- مقدمه..... | ۱ |
| ۲-۱- تحلیل و تبیین مهم‌ترین متغیرهای اقتصادی یا اجتماعی بخش و پیش‌بینی آن در سال ۱۴۰۰..... | ۳ |
| ۳-۱- تحلیل و تبیین نماگرهای عملکردی بخش..... | ۴ |
| ۴-۱- چالش‌ها، تنگناها و مسائل اساسی در بخش..... | ۱۱ |
| ۵-۱- جهت‌گیری‌ها، راهبردها و سیاست‌های بخش، تعیین شده در بخشنامه بودجه ۱۴۰۰..... | ۱۲ |
| ۱-۵-۱- در احکام برنامه ششم توسعه..... | ۱۵ |
| ۲-۵-۱- جهت‌گیری‌ها در بخشنامه بودجه ۱۴۰۰..... | ۱۶ |
| ۶-۱- تبصره‌های بودجه مربوط به بخش..... | ۱۶ |
| ۷-۱- تحلیل و تبیین وضعیت درآمدهای دستگاه‌ها و نوع درآمدهای مختلف در بخش..... | ۱۷ |
| ۸-۱- تحلیل و تبیین اعتبارات هزینه‌ای بخش (برحسب برنامه- دستگاه اجرایی و...) - ردیف‌های متفرقه..... | ۳۲ |
| ۹-۱- تحلیل و تبیین نماگرهای مالی بخش (رشد سالیانه- سهم برنامه‌ها- سهم فصل از امور بودجه عمومی دولت)..... | ۳۹ |
| ۱۰-۱- تحلیل و تبیین اعتبارات تملک دارایی مالی بخش..... | ۴۳ |
| ۱۱-۱- بررسی و تحلیل اصلاحات ساختاری در بودجه دستگاه‌های بخش..... | ۴۳ |
| ۱۲-۱- مهم‌ترین ویژگی‌های بودجه بخش در سال ۱۴۰۰..... | ۴۴ |
| ۱۳-۱- تفاوت‌ها و نوآوری‌ها در بودجه بخش، متأثر از شیوع بیماری کووید-۱۹..... | ۴۵ |
| ۱۴-۱- سیاست‌های اتخاذ شده و آثار و پیامدهای اجرایی آن..... | ۴۶ |
| ۱۵-۱- ترسیم نقش بخش خصوصی در فعالیتهای بخش..... | ۴۸ |
| ۱۶-۱- وضعیت واگذاری تولید و خدمات بخش، به بخش غیردولتی..... | ۴۹ |
| ۱۷-۱- مهم‌ترین اقدامات و عملیات اولویت‌دار در فعالیتهای بخش..... | ۵۰ |
| ۱۸-۱- راهکارهای کاهش هزینه‌های غیرضروری در بخش..... | ۵۲ |

| | |
|---|----|
| فصل ۲- بررسی طرح‌ها و پروژه‌های ذیل فصول در هر بخش..... | ۵۳ |
| ۱-۲- مقدمه..... | ۵۳ |
| ۲-۲- تبصره‌های بودجه ۱۴۰۰ در مقایسه با سال قبل در زمینه طرح‌های عمرانی بخش..... | ۵۳ |
| ۳-۲- مهم‌ترین تنگناها و مشکلات اجرایی طرح‌ها و پروژه‌های بخش..... | ۵۴ |
| ۴-۲- راهکارهای خروج از تنگناها در زمینه طرح‌ها و پروژه‌های بخش..... | ۵۴ |
| ۵-۲- اولویت‌ها در طرح‌ها و پروژه‌های بخش..... | ۵۴ |
| ۶-۲- تعداد طرح‌ها و پروژه‌ها برحسب برنامه در دستگاه‌های اجرایی بخش..... | ۵۷ |
| ۷-۲- حجم زیربنای در دست اجرا در طرح‌ها و پروژه‌ها برحسب برنامه در دستگاه‌های اجرایی بخش..... | ۵۷ |
| ۸-۲- نحوه تأمین مالی طرح‌ها و پروژه‌های بخش..... | ۶۳ |
| ۹-۲- تحلیل و تبیین اعتبارات تملک دارایی سرمایه‌ای طرح‌ها و پروژه‌ها برحسب برنامه- دستگاه‌های اجرایی بخش..... | ۶۴ |
| ۱۰-۲- تحلیل و تبیین نماگرهای تملک دارایی سرمایه‌ای (سهم برنامه‌ها از فصل- از امور- بودجه عمومی دولت- توزیع اعتبارات بین دستگاه‌های اجرایی و بین برنامه‌های آن و...) | ۷۰ |
| ۱۱-۲- واگذاری طرح‌ها و پروژه‌های ذیل فصل در سال ۱۴۰۰ و سال‌های قبل..... | ۷۰ |
| ۱۲-۲- طرح‌ها و پروژه‌هایی که در سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ به بهره‌برداری رسیده است..... | ۷۱ |
| ۱۳-۲- طرح‌ها و پروژه‌هایی که در سال ۱۴۰۰ به بهره‌برداری می‌رسد..... | ۷۸ |

فهرست نمودارها

| عنوان | صفحه |
|---|------|
| نمودار (۱-۱): سهم ارتباطات و فناوری اطلاعات از تولید ناخالص داخلی | ۳ |
| نمودار (۲-۱): رشد ارزش افزوده ICT به تفکیک CT و IT طی سال‌های ۱۳۹۶-۱۳۹۲ | ۴ |
| نمودار (۳-۱): وضعیت توسعه دسترسی پرسرعت روستاها | ۹ |
| نمودار (۴-۱): وضعیت توسعه دسترسی پرسرعت (ثابت و سیار) - میلیون مشترک | ۹ |
| نمودار (۵-۱): ضریب نفوذ تلفن همراه | ۱۰ |
| نمودار (۶-۱): پهنای باند اینترنت بین‌الملل - گیگابیت بر ثانیه | ۱۰ |
| نمودار (۷-۱): وضعیت درآمدهای ماده واحده و ردیف‌های (درآمد-هزینه) بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات | ۱۸ |
| نمودار (۸-۱): وضعیت درآمدهای ماده واحده و ردیف‌های (درآمد-هزینه) بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات | ۱۹ |
| نمودار (۹-۱): اعتبارات هزینه‌ای دستگاه‌های بخش ارتباطات از محل منابع بودجه عمومی در لایحه ۱۴۰۰ | ۳۳ |
| نمودار (۱۰-۱): اعتبارات هزینه‌ای دستگاه‌های بخش ارتباطات از محل منابع بودجه عمومی در لایحه ۱۴۰۰ | ۳۳ |
| نمودار (۱۱-۱): سهم اعتبارات هزینه‌ای دستگاه‌های بخش از محل منابع ردیف اصلی و متفرقه | ۳۵ |
| نمودار (۱۲-۱): توزیع اعتبارات هزینه‌ای بر حسب برنامه | ۳۶ |
| نمودار (۱۳-۱): سهم اعتبارات هزینه‌ای و تملک در لایحه بودجه ۱۴۰۰ در مقایسه با قانون ۱۳۹۹ | ۴۰ |
| نمودار (۱۴-۱): سرمایه‌گذاری دولتی در بخش ICT | ۴۹ |
| نمودار (۱-۲): سهم اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای هر دستگاه در پیوست (۱) لایحه | ۵۸ |
| نمودار (۲-۲): سهم اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای هر دستگاه از محل ردیف‌های متفرقه | ۵۹ |
| نمودار (۳-۲): وضعیت اعتبارات عمومی تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بخش در پیوست (۱) لایحه سال ۱۴۰۰ | ۶۲ |
| نمودار (۴-۲): اعتبارات تملک دستگاه‌های بخش ارتباطات از محل ردیف متفرقه در لایحه ۱۴۰۰ | ۶۲ |
| نمودار (۵-۲): رشد اعتبارات تملک دستگاه‌های بخش ارتباطات از محل منابع بودجه عمومی در لایحه ۱۴۰۰ | ۶۳ |
| نمودار (۶-۲): وضعیت اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بر حسب برنامه | ۶۷ |

فهرست جداول

صفحه

عنوان

| | |
|--|----|
| جدول (۱-۱): عملکرد اهداف کمی بخش در سال‌های ۱۳۹۵-۱۳۹۸ و هدف‌گذاری در سال‌های ۱۴۰۰-۱۳۹۹..... | ۵ |
| جدول (۲-۱): عملکرد نماگرها طی سالهای شش ماهه ۱۳۹۵-۱۳۹۹..... | ۷ |
| جدول (۳-۱): اهداف کلی، راهبردها و سیاست‌های تعیین شده در برنامه ششم توسعه..... | ۱۲ |
| جدول (۴-۱): تبصره‌های بخش و ارتباط آنها با مواد برنامه ششم..... | ۱۷ |
| جدول (۵-۱): ردیف‌های درآمدی بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات..... | ۲۲ |
| جدول (۶-۱): ردیف‌های متفرقه درآمد-هزینه انتقال یافته به جدول (۵-۱) لایحه بودجه..... | ۲۴ |
| جدول (۷-۱): سایر ردیف‌های متفرقه (جدول ۹) لایحه بودجه..... | ۳۲ |
| جدول (۸-۱): اعتبارات هزینه‌ای بخش در لایحه ۱۴۰۰ به تفکیک دستگاه..... | ۳۴ |
| جدول (۹-۱): وضعیت اعتبارات هزینه‌ای بخش برحسب برنامه..... | ۳۷ |
| جدول (۱۰-۱): رشد منابع بودجه عمومی بخش در لایحه ۱۴۰۰ در مقایسه با قانون ۱۳۹۹..... | ۳۹ |
| جدول (۱۱-۱): سهم و رشد برنامه‌های بخش از محل اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای..... | ۴۱ |
| جدول (۱۲-۱): سهم مصارف فصل ارتباطات و فناوری اطلاعات از مصارف امور اقتصادی و بودجه عمومی دولت..... | ۴۳ |
| جدول (۱-۲): برنامه، طرح‌ها و پروژه‌های کلیدی..... | ۵۵ |
| جدول (۲-۲): اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات در لایحه ۱۴۰۰..... | ۵۸ |
| جدول (۳-۲): وضعیت اعتبارات تملک دارایی سرمایه‌ای طرح‌ها برحسب برنامه..... | ۶۵ |
| جدول (۴-۲): وضعیت اعتبارات تملک دارایی سرمایه‌ای برحسب برنامه- طرح دستگاه (پیوست ۱)..... | ۶۷ |
| جدول (۵-۲): پروژه‌های مشارکت عمومی- خصوصی موضوع تبصره (۱۹)..... | ۷۱ |
| جدول (۶-۲): وضعیت بهره‌برداری طرح‌ها و پروژه‌های بخش ذیل ردیف اصلی..... | ۷۲ |
| جدول (۷-۲): وضعیت بهره‌برداری پروژه‌های ذیل ردیف متفرقه در بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات..... | ۷۷ |

خلاصه مدیریتی

با ظهور پاندمی کووید-۱۹، دامنه و گستردگی فعالیت‌ها و استفاده از کاربردهای ارتباطات و فناوری اطلاعات از جمله آموزش از راه دور، دورکاری و نشست‌های آنلاین، ارائه خدمات دولت الکترونیکی، بانکداری و تجارت الکترونیکی و شبکه‌های اطلاع‌رسانی و بهداشت دیجیتال در کنار افزایش نقاط اتصال مانند بیمارستان‌ها و مراکز درمان، مراکز حمل و نقل و افزایش دسترسی روستایی منجر به افزایش استفاده از شبکه‌های مخابراتی و اطلاعاتی شده که انعطاف‌پذیری شبکه و افزایش قابلیت اطمینان آن را الزامی می‌سازد. از این رو ارتقاء و توسعه زیرساخت‌ها از جمله شبکه ملی اطلاعات و توسعه فناوری‌ها و کاربردهای ICT جهت استفاده از نسل پنجم تلفن سیار (5G)، اینترنت اشیا، داده‌های عظیم، پردازش ابری و هوش مصنوعی، بلاک‌چین و رمز ارز، ارائه خدمات فضایی و پستی و تسهیل کسب‌وکارهای اینترنتی از مهم‌ترین جهت‌گیری‌های این بخش است که در لایحه ۱۴۰۰ به آن توجه شده که در نهایت منجر به کاهش شکاف دیجیتالی، افزایش ضریب نفوذ ICT، افزایش اشتغال، رشد اقتصاد دیجیتال و ایجاد ارزش افزوده خواهد شد. با توجه به رشد (۲۷) درصدی اعتبارات هزینه‌ای و (۱,۵) درصدی اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، کل اعتبارات بخش از محل منابع بودجه عمومی (ردیف اصلی و متفرقه و اختصاصی) با (۷) درصد رشد مبلغ (۴۳,۵۰۳) میلیارد ریال بوده که حدود (۸,۴) درصد آن از ردیف اصلی و (۸۹,۲) درصد آن از محل ردیف متفرقه و (۲,۴) آن از درآمد اختصاصی تأمین گردیده است. سهم اعتبارات هزینه‌ای از کل اعتبارات (۲۵) درصد و تملک دارایی‌ها (۷۵) درصد است. از مجموع اعتبارات این بخش، (۹۹,۹۳) درصد اعتبارات به مبلغ (۴۳,۴۷۵) میلیارد ریال در «فصل ارتباطات و فناوری اطلاعات» و (۰,۰۷) درصد اعتبارات بخش به مبلغ (۲۸,۷) میلیارد ریال در «فصل اداره امور عمومی» است. همچنین درآمدهای این بخش با حدود (۵) درصد رشد به (۷۳,۵۸۱) میلیارد ریال رسیده است. (در اعتبارات این بخش وزارت ارتباطات و دستگاه‌های تابعه و مرکز ملی فضای مجازی در نظر گرفته شده است).

مهم‌ترین ویژگی‌ها و جهت‌گیری‌های این بخش در لایحه ۱۴۰۰ به این شرح است:

۱. توسعه مشارکت عمومی - خصوصی از طریق درج (۲) پروژه (توسعه خدمات پستی و بسترهای ارائه خدمات فضایی) در فهرست پروژه‌های مشارکت عمومی - خصوصی پیوست (۱) با اعتباری بالغ بر (۳,۶۰۰) میلیارد ریال در تبصره (۱۹) لایحه بودجه ۱۴۰۰.
۲. توسعه و تکمیل شبکه ملی اطلاعات، توسعه پوشش روستایی و تکمیل زیرساخت‌های خدمات دولت الکترونیک و هوشمندسازی مدارس با لحاظ اعتباری بالغ بر (۱۶,۷۹۴) میلیارد ریال در «برنامه تأمین و توسعه زیرساخت‌های بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات».
۳. گسترش کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات برای خدمت به سایر بخش‌ها و تقویت دولت الکترونیکی با لحاظ اعتباری بالغ بر (۱۵,۲۸۵) میلیارد ریال در «برنامه تأمین و توسعه کاربردها و خدمات بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات».

۴. توسعه فناوری‌های نوین و ایجاد تحول در اشتغال‌زایی کسب‌وکارهای مبتنی بر فناوری اطلاعات و ارتباطات با لحاظ اعتباری بالغ بر (۸,۰۴۱) میلیارد ریال در «برنامه تأمین و توسعه فناوری‌های نوین فضای و دیجیتالی» و (۴۷) میلیارد ریال در «برنامه تأمین و توسعه زیرساخت اقتصاد دیجیتال و کسب و کارها».
۵. بهبود محیط رگولاتوری و قانون‌گذاری بخش با لحاظ اعتباری بالغ بر (۱,۷۵۳) میلیارد ریال در «برنامه تنظیم، نظارت، اعمال مقررات و مدیریت بهینه منابع کمیاب بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات».
۶. بهبود ساماندهی و نظارت بر فضای مجازی کشور با لحاظ اعتباری بالغ بر (۸۷۲) میلیارد ریال در برنامه‌های «مدیریت راهبردی فضای مجازی کشور» و «نظارت و رصد فضای مجازی کشور» و تعریف طرح جدید «راهبری کلان فضای مجازی کشور».

مهم‌ترین دستاوردهای بخش در لایحه بودجه ۱۴۰۰

- افزایش ترافیک داخلی، سرعت دسترسی مشترکین و امنیت در شبکه پهن باند از طریق اجرای پروژه‌های اولویت‌دار شبکه ملی اطلاعات.
- فراهم‌سازی دسترسی پرسرعت ۹۳ درصد روستاهای بالای ۲۰ خانوار به شبکه ملی اطلاعات.
- بهره‌برداری از (۱,۵) میلیون اشتراک اینترنت خانگی نسل جدید (FTTx) در هشت کلان‌شهر ایران.
- تأمین و بهره‌برداری از ماهواره ملی سنجش از دور خیام.
- پرتاب ۵ ماهواره تحقیقاتی مخابراتی و سنجشی.
- تکمیل و بومی‌سازی ۵۰ درصد فناوری‌های ماهواره‌ای.
- ایجاد و بهره‌برداری مرکز مکانیزاسیون پست هوشمند در تهران.
- امکان اتصال ۱۰۰ درصد مدارس در شهرهای زیر بیست هزار نفر و روستاها و حاشیه شهرهای بزرگ به شبکه ملی اطلاعات با هدف توسعه زیرساخت‌های هوشمندسازی مدارس در کشور.
- فراهم‌سازی امکان دسترسی (۸۷) درصد خانوارها به پهن باند.
- توسعه و تکمیل مرکز NIX به‌منظور فراهم‌سازی بستر ارائه خدمات دولت الکترونیکی.
- افزایش ظرفیت شبکه IP داخلی به میزان (۳۰,۰۰۰) گیگابیت بر ثانیه.
- افزایش تعداد خدمات نوین پستی به ۴۰ خدمت.
- افزایش اتصال دستگاه اجرائی به شبکه ملی اطلاعات به میزان ۳۴۶ دستگاه.
- افزایش تعداد دستگاه‌های سرویس‌دهنده به (۶۶) دستگاه و سرویس‌گیرنده به (۱۶۵) در مرکز ملی تبادل اطلاعات
- افزایش تعداد سرویس‌های پیاده‌سازی شده بر روی گذرگاه ملی خدمات دولت (GSB) به (۹۴۰) سرویس
- افزایش متوسط تراکنش ماهیانه دولت الکترونیک به ۷۲ میلیون تراکنش.

فصل ۱- بررسی، تحلیل و تبیین فعالیت‌های بخش، منابع و مصارف آن‌ها

۱-۱- مقدمه

با ظهور پاندمی کووید-۱۹، دامنه و گستردگی فعالیت‌ها و استفاده از کاربردهای بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات رشد چشمگیری داشته است، به طوری که برخی مراجع جهانی از جمله اتحادیه جهانی مخابرات^۱ از این افزایش را به عنوان «فرصت بی نظیر برای سرعت بخشیدن به توسعه زیرساخت‌ها و خدمات ICT» یاد کرده و در نشست‌های مختلف بر این جمله تأکید شده است که «باید اطمینان حاصل شود که هیچ‌کس آفلاین نیست». از این رو اکنون بیش از هر زمان دیگری استفاده از اهرم ICT و کاربست آن با تأکید بر توسعه دسترسی برای تمامی افراد جامعه به عنوان یک الزام اساسی مطرح است.

توسعه کاربردهای ارتباطات و فناوری اطلاعات از جمله آموزش از راه دور، دورکاری و نشست‌های آنلاین، توسعه خدمات دولت الکترونیکی، بانکداری و تجارت الکترونیکی و توسعه شبکه‌های اطلاع‌رسانی و بهداشت دیجیتال در کنار افزایش نقاط اتصال مانند بیمارستان‌ها و مراکز درمان، مراکز حمل و نقل و افزایش دسترسی روستایی منجر به افزایش استفاده از شبکه‌های مخابراتی و اطلاعاتی شده به طوری که متوسط ترافیک شبکه‌های بین‌الملل در جهان، افزایش ۳۰ درصدی داشته است. از این رو با توجه به افزایش استفاده از شبکه و لزوم بهبود انعطاف‌پذیری شبکه و افزایش قابلیت اطمینان آن، توسعه و تقویت زیرساخت‌های بخش یکی از مهم‌ترین اقدامات اساسی مورد نیاز بخش است و این امر نیازهای سرمایه‌گذاری جدیدی را به منظور توسعه زیرساخت‌های ICT ایجاد خواهد کرد. در کنار مباحث مربوط به توسعه زیرساخت‌های توسعه خدمات بخش، توسعه مهارت‌های آموزشی و دیجیتالی، رصد به هنگام فضای مجازی و تضمین سلامت و امنیت شبکه‌ها و حفاظت از کودکان، توجه به رویکردهای پدافندی در برقراری ارتباطات اضطراری با توجه به حوادث طبیعی سالیان اخیر، توسعه ظرفیت‌های زیرساختی و پژوهشی لازم جهت استفاده از فناوری‌های آتی از جمله نسل پنجم تلفن سیار (5G)، اینترنت اشیا، داده‌های عظیم، پردازش ابری و هوش مصنوعی، بلاک چین و رمز ارز و نیز توسعه فناوری‌ها و خدمات فضایی و پستی از موضوعات مهمی است که توجه به آن‌ها منجر به رشد اقتصاد دیجیتال و ایجاد ارزش‌افزوده در بخش خواهد شد. طی سال ۱۳۹۸، علی‌رغم چالش‌های فراوان ناشی از تحریم‌های بین‌المللی با توسعه مطلوب زیرساخت‌های ارتباطی و شبکه ملی اطلاعات، افزایش پهنای باند اینترنت بین‌الملل، فراهم‌سازی امکان دسترسی خانوارهای روستاهای

1. International communication union (ICU)

کشور به اینترنت پرسرعت و توسعه مناسب زیرساخت‌های ارائه خدمات الکترونیکی، شاهد افزایش مشترکین پهن باند و ضریب نفوذ اینترنت و تلفن همراه در کشور بوده‌ایم، به طوری که اهداف کلیدی برنامه ششم از جمله «دسترسی ۸۰ درصد خانوارها به پهن باند» و «برقراری امکان دسترسی پرسرعت به ۹۰ درصد روستاهای بالای ۲۰ خانوار» به طور کامل محقق شده است.

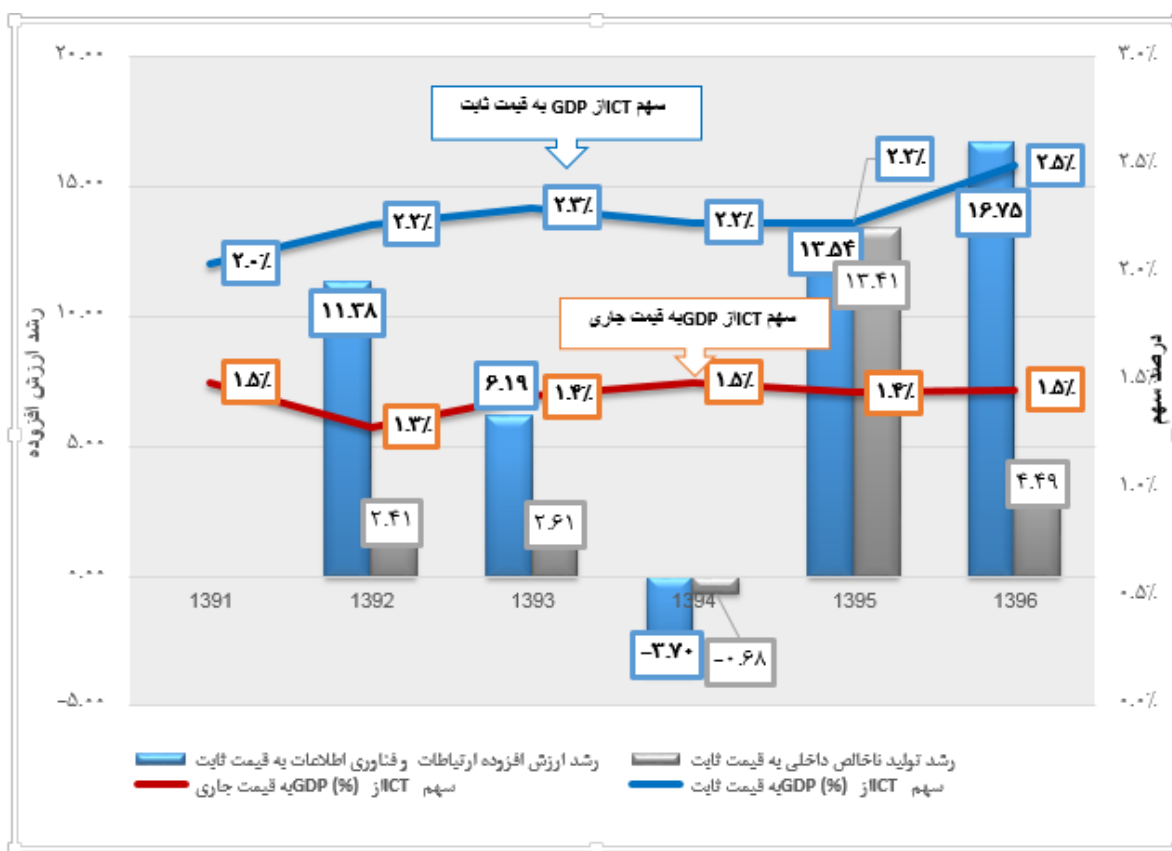
با توجه به رشد تحولات فناوری اطلاعات و لزوم به کارگیری کاربردهای آن در راستای توسعه دولت الکترونیک و شدت و نفوذ ICT در کشور، در برنامه ششم توسعه (۱۴۰۰-۱۳۹۶) به عنوان سومین برنامه از سند چشم‌انداز ۲۰ ساله مسئولیت بزرگی به بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات باهدف توسعه کسب و کارهای مبتنی بر فناوری اطلاعات جهت ایجاد اشتغال پایدار تدوین شده است. به همین منظور در ماده (۳) این قانون، در بین بخش‌های اقتصادی بالاترین متوسط رشد سالانه ارزش افزوده (۱۹,۴ درصد)، اشتغال (۹,۵ درصد)، متوسط رشد سرمایه‌گذاری (۵۱,۸ درصد) و متوسط رشد بهره‌وری (۶,۵ درصد) برای بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات در نظر گرفته شده و در راستای تحقق اهداف و اجرای سیاست‌های بخش، مهم‌ترین جهت‌گیری‌های بخش ICT در سال ۱۴۰۰ به شرح ذیل تعریف می‌گردد:

۱. تأمین و توسعه زیرساخت‌های بخش، به‌ویژه توسعه زیرساخت‌های شبکه ملی اطلاعات؛
 ۲. توسعه پلتفرم‌ها و زیرساخت‌های ارائه خدمات دولت الکترونیکی؛
 ۳. افزایش کمیت و کیفیت دسترسی به خدمات پهن باند از طریق توسعه متوازن زیرساخت‌های دسترسی مناطق روستایی؛
 ۴. تأمین و توسعه فناوری‌ها، کاربردها و خدمات نوین دیجیتال، فضایی و پستی؛
 ۵. توسعه دانش و فناوری‌های نوین بخش و بهبود زیرساخت اقتصاد دیجیتال و کسب و کارهای بخش؛
 ۶. تأمین و توسعه زیرساخت‌های مورد نیاز هوشمندسازی مدارس؛
- که در گزارش پیش رو به تشریح عملکرد شاخص‌ها، جهت‌گیری‌ها و اولویت اقدامات و پروژه‌ها، توصیف وضعیت اعتبارات دستگاه‌های مسئول در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ و تشریح شاخص‌های بخش ICT، اهداف سال‌های آتی، چالش‌های موجود و سایر سیاست‌های اتخاذ شده در قالب تبصره‌ها خواهیم پرداخت.

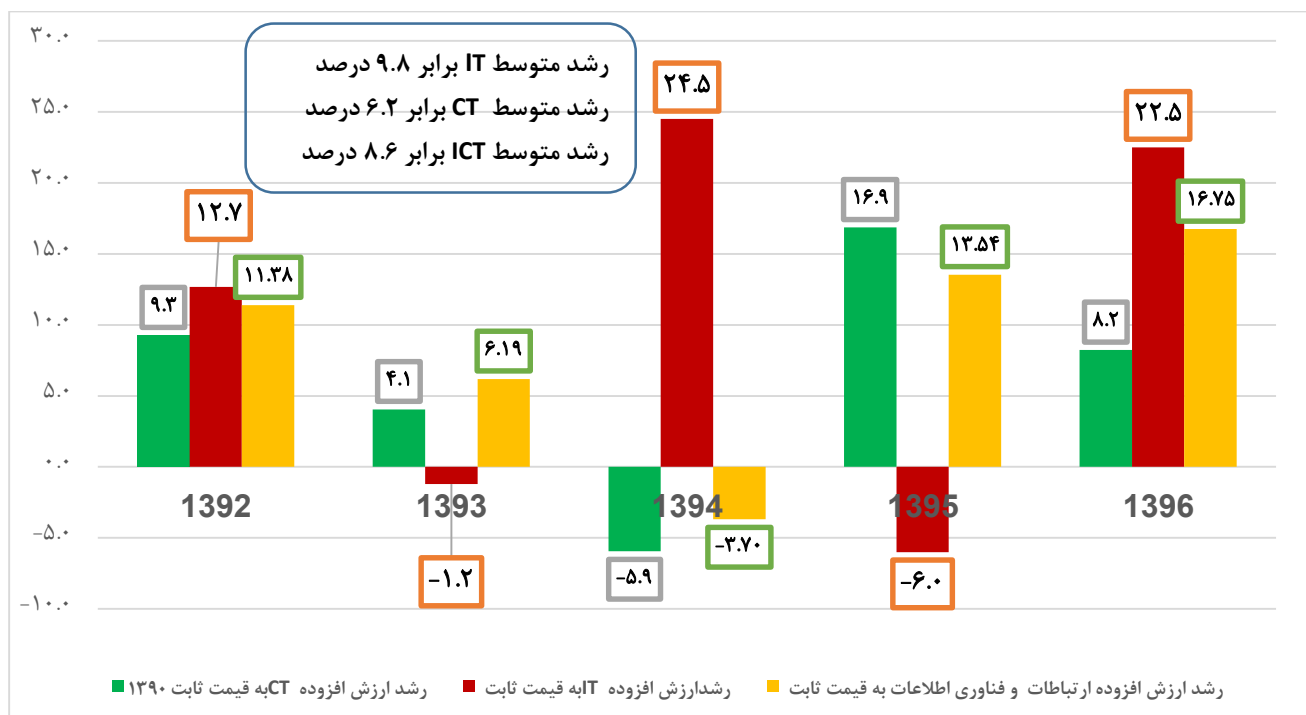
۱-۲- تحلیل و تبیین مهم‌ترین متغیرهای اقتصادی یا اجتماعی بخش و پیش‌بینی آن در سال

۱۴۰۰

بر اساس نتایج طرح حساب‌های اقتصادی / مرکز آمار ایران ۱۳۹۶-۱۳۹۱ رشد ارزش افزوده ارتباطات و فناوری اطلاعات بیشتر از رشد ارزش افزوده تولید ناخالص داخلی بوده به طوری که در سال ۱۳۹۶ رشد ارزش افزوده بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات به قیمت ثابت سال ۱۳۹۰ به میزان (۱۶,۷۵) درصد (ارتباطات ۸,۲ درصد و فناوری اطلاعات (۲۲,۵) درصد) بوده است. لازم به ذکر است رشد متوسط ارزش افزوده کل اقتصاد طی سال مورد بررسی (۴,۳) درصد، ICT (۸,۶) درصد، CT (۶,۲) درصد و IT (۹,۸) درصد است و با توجه به روند پیش رو انتظار می‌رود تا پایان برنامه، هدف برنامه ششم مبنی بر «متوسط رشد سالانه ارزش افزوده (۱۹,۴) درصد» محقق شود. همچنین سهم ارزش افزوده بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات از GDP به قیمت ثابت سال ۱۳۹۰ طی سال ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۶ از (۲,۰۵) درصد به (۲,۵) درصد، حدود ۲۲ درصد رشد داشته است. همچنین طی سال ۱۳۹۶-۱۳۹۱ بخش IT نسبت به CT رشد بیشتری داشته که در نمودارهای (۱-۱) و (۲-۱) آمده است.



نمودار (۱-۱): سهم ارتباطات و فناوری اطلاعات از تولید ناخالص داخلی



نمودار (۱-۲): رشد ارزش افزوده ICT به تفکیک CT و IT طی سال‌های ۱۳۹۶-۱۳۹۲

۳-۱- تحلیل و تبیین نماگرهای عملکردی بخش

در برنامه ششم توسعه، (۹) هدف کلی و (۱۷) هدف کمی برای این بخش در نظر گرفته شده است که با توجه به این اهداف و در نظر گرفتن احکام برنامه ششم توسعه، تعداد (۲۰) هدف کمی در سامانه رصد و ارزیابی برنامه‌های توسعه (رابت) برای بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات در نظر گرفته شده است که آخرین عملکرد و هدف‌گذاری سال‌های آتی آن به شرح جدول (۱-۱) است.

همچنین به منظور پایش جامع‌تر شاخص‌های بخش، تعداد (۱۰) نماگر برای بخش در نظر گرفته شده که این نماگرها و وضعیت آن‌ها تا شش ماه ۱۳۹۹ به شرح جدول (۲-۱) است.

از مجموع ۲۰ هدف تعیین شده در بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات در برنامه ششم تا پایان سال (۱۳۹۸)، تقریباً (۵) هدف به صورت کامل محقق شده است. با توجه به اعمال تحریم و موانعی از جمله نوسانات قیمت ارز و عدم امکان جابجایی و انتقال ارز در اهداف «خرید و بهره‌برداری دو ماهواره مخابراتی و سنجش از راه دور»، «ارائه خدمات نوین فضایی و باارزش افزوده»، «رصد، پژوهش و ارتقاء دانش در فناوری‌های نوین از جمله نسل پنجم تلفن همراه، داده‌های عظیم، پردازش ابری، اینترنت اشیا» پیشرفت مطلوبی حاصل نشده است.

جدول (۱-۱): عملکرد اهداف کمی بخش در سال‌های ۱۳۹۵-۱۳۹۸ و هدف‌گذاری در سال‌های ۱۴۰۰-۱۳۹۹

| ردیف | هدف کلی | عنوان هدف کمی | واحد اندازه‌گیری | عملکرد | | | | | هدف | |
|------|--|---|------------------|--------|------|-------|------|------|------|--|
| | | | | ۱۳۹۵ | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ | ۱۴۰۰ | |
| ۱ | افزایش ظرفیت پهن باند زیرساخت شبکه ملی اطلاعات | دسترسی ۸۰ درصد خانوارها به پهن باند * | درصد | ۶۰ | ۷۲,۸ | ۷۹,۵۶ | ۸۴,۵ | ۸۵ | ۸۷ | |
| | | افزایش سرعت دسترسی مشترک به حداقل ۲۰ Mb/s | مگابیت بر ثانیه | ۲ | ۵ | ۷ | ۱۰ | ۱۸ | ۲۰ | |
| ۲ | افزایش محتوای بومی در فضای مجازی | کاهش ۵۰ درصدی هزینه پهنای باند اتصال CDN ها به شبکه ملی اطلاعات نسبت به وضع کنونی * | درصد | ۱۰ | ۲۵ | ۵۰ | ۵۰ | ۰ | ۰ | |
| ۳ | پوشش کامل ارائه خدمات الکترونیکی دولتی | ارائه ۱۰۰ درصدی خدمات دولت به‌صورت الکترونیکی | درصد | ۲۰ | ۴۰ | ۶۲ | ۶۵ | ۸۰ | ۱۰۰ | |
| ۴ | افزایش سهم دانش فنی داخلی در تولیدات داخلی | تولید و به‌کارگیری ۳ دسته کالای راهبردی داخلی (تجهیزات شبکه مبتنی بر IP، رادیوهای پرظرفیت و دسترسی رادیویی G۴ و FAB) | درصد | ۱ | ۱۳ | ۲۰ | ۴۰,۶ | ۷۰ | ۱۰۰ | |
| | | رصد، پژوهش و ارتقاء دانش در فناوری‌های نوین از جمله: نسل پنجم تلفن همراه، داده‌های عظیم، پردازش ابری، اینترنت اشیا (۴ فناوری) | درصد | ۳ | ۱۲ | ۱۶ | ۲۰ | ۷۰ | ۱۰۰ | |
| ۵ | افزایش پوشش شبکه‌های ارتباطات و فناوری اطلاعات و خدمات الکترونیکی دولت برای روستاهای بالای ۲۰ خانوار جمعیت، مناطق کمتر توسعه یافته و مناطق مرزیز | برقراری امکان دسترسی پرسرعت به ۹۰ درصد روستاهای بالای ۲۰ خانوار * | درصد | ۴۹ | ۵۰ | ۶۹,۳ | ۸۹ | ۹۰ | ۹۳ | |
| | | ارائه حداقل چهار خدمت الکترونیکی اصلی دولت (سلامت، آموزش، کشاورزی، بانکی و مالی) در ۸۰ درصد روستاهای بالای ۲۰ خانوار کشور * | درصد | ۴۹ | ۵۰ | ۶۹,۳ | ۸۹ | ۹۰ | ۹۳ | |
| | | ارائه خدمات خرده‌بازگاری در ۱۰۰ درصد دفاتر ارتباطات و فناوری اطلاعات روستایی * | درصد | ۷۰ | ۸۷,۸ | ۹۲ | ۹۹ | ۱۰۰ | ۱۰۰ | |
| ۶ | افزایش ارائه خدمات نوین و با ارزش افزوده بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات | افزایش سهم درآمدی خدمات ارزش افزوده همگرا به حداقل ۲۰ درصد کل خدمات ارتباطات و فناوری اطلاعات | درصد | ۸,۳۳ | ۷,۳۷ | ۷,۵ | ۹,۲ | ۱۲ | ۲۰ | |

| ردیف | هدف کلی | عنوان هدف کمی | واحد اندازه‌گیری | عملکرد | | | | | هدف | |
|------|---|--|------------------|--------|--------|--------|------|------|------|------|
| | | | | ۱۳۹۵ | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۹ | | ۱۴۰۰ |
| | | افزایش سهم درآمدی خدمات نوین پستی به حداقل ۳۰ درصد کل درآمد خدمات پستی | درصد | ۱۱ | ۱۱٫۹ | ۱۶٫۴ | ۲۴٫۶ | ۲۵ | ۳۰ | |
| ۷ | افزایش ظرفیت تبادلات پستی و ترافیکی ارتباطات و اطلاعات منطقه و بین‌الملل | افزایش ظرفیت ترانزیت ترافیک به ۳۰ ترابیت بر ثانیه | ترابیت بر ثانیه | ۰٫۵۶ | ۱٫۵ | ۴٫۴۸ | ۴٫۶۹ | ۷ | ۳۰ | |
| | | افزایش ظرفیت هاب پستی (تن) | تن | ۱۰٫۱۱۸ | ۱۰٫۶۶۵ | ۱۰٫۵۲۱ | ۱۲۷۰ | ۲۲۰۰ | ۲۹۰۰ | |
| ۸ | تأمین امنیت و صیانت از حقوق و حریم‌های فردی و اجتماعی در شبکه‌های ارتباطات و فناوری اطلاعات | استقرار ۱۰۰ درصدی سامانه صیانت اجتماعی | درصد | - | ۲۰ | ۴۵ | ۷۰ | ۸۰ | ۱۰۰ | |
| ۹ | افزایش سطح فناوری، زیرساخت و کاربردهای فضایی و حفظ و بهره‌برداری حداکثری از نقاط مداری کشور | افزایش توان داخلی فناوری و ساخت ماهواره سنجشی و ماهواره مخابراتی مدار بالا به میزان ۵۰ درصد | درصد | ۳٫۴ | ۱۲٫۶۲ | ۱۷٫۵ | ۲۱٫۳ | ۳۵ | ۵۰ | |
| | | خرید و بهره‌برداری دو ماهواره مخابراتی و سنجشی از راه دور | تعداد | ۰ | ۰ | ۰ | ۰ | ۰ | ۲ | |
| | | ارائه ۱۵ خدمت نوین فضایی و بارزش افزوده | تعداد | - | - | ۰ | ۰ | ۱۱ | ۱۵ | |
| ۱۰ | اهداف متناسب با احکام | درصد پیشرفت تکمیل مرکز NIX | درصد | - | ۵۰ | ۶۰ | ۶۵ | ۹۵ | ۱۰۰ | |
| | | نسبت «تعداد ایستگاه‌های راه‌آهن، بنادر، فرودگاه‌های بین‌المللی و پایانه‌های مرزی کشور ارائه‌دهنده خدمات پستی توسط اپراتورها» به «کل ایستگاه‌های راه‌آهن مراکز استان‌ها، بنادر، فرودگاه‌های بین‌المللی و پایانه‌های مرزی کشور | درصد | - | ۵ | ۲۰ | ۳۶ | ۳۶ | ۳۶ | ۳۶ |
| | | میزان دسترسی پرسرعت مدارس شهرهای زیر بیست هزار نفر و روستاها و حاشیه شهرهای بزرگ | درصد | - | - | ۸۳ | ۸۷ | ۱۰۰ | ۱۰۰ | ۱۰۰ |

* اهداف محقق شده

جدول (۱-۲): عملکرد نماگرها طی سال‌های شش ماهه ۱۳۹۵-۱۳۹۸

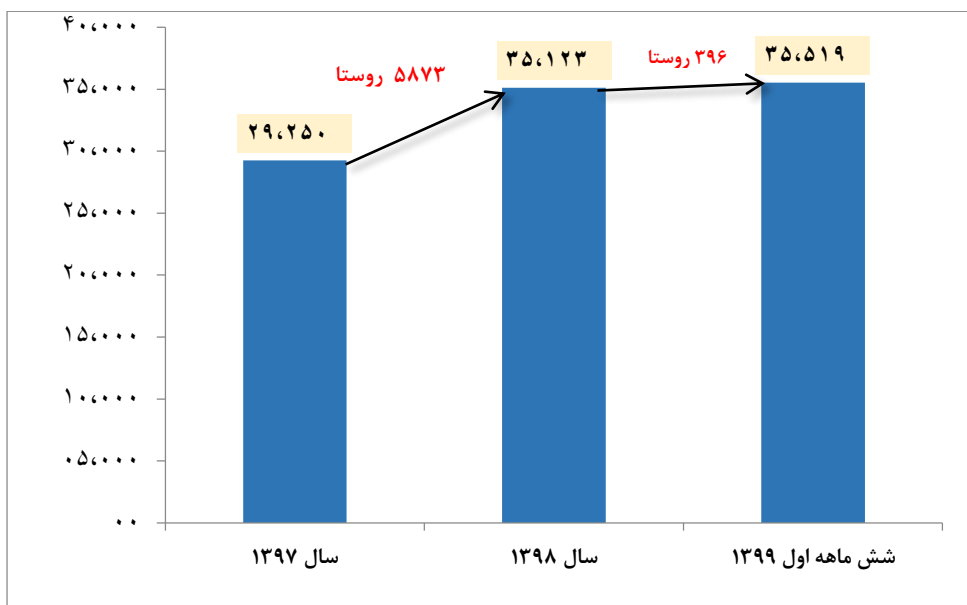
| ردیف | عنوان نماگر | واحد اندازه‌گیری | عملکرد | | | | وضع موجود ۶ ماهه اول ۱۳۹۹ |
|------|--|---------------------|--------|--------|--------|--------|---------------------------|
| | | | ۱۳۹۸ | ۱۳۹۷ | ۱۳۹۶ | ۱۳۹۵ | |
| ۱ | توسعه شبکه اصلی انتقال کشور | گیگابیت بر ثانیه | ۲۷,۱۶۱ | ۲۴,۳۰۱ | ۱۰,۰۴۱ | ۱۰,۰۴۱ | ۲۷,۱۶۱ |
| ۲ | ضریب نفوذ مشترکین فعال اینترنت پرسرعت | درصد | ۹۴ | ۹۱ | ۸۱ | ۷۲ | ۱۰۴ |
| ۳ | پهنای باند اینترنت بین‌الملل | گیگابیت بر ثانیه | ۴,۰۳۰ | ۲,۱۷۲ | ۱,۲۸۲ | ۷۴۳ | ۴,۴۰۹ |
| ۴ | افزایش تعداد خدمات نوین پستی | تعداد | ۳۷ | ۳۴ | ۲۶ | ۲۴ | ۳۷ |
| ۵ | توسعه شبکه اصلی فیبر نوری | کیلومتر | ۶۹,۵۱۱ | ۶۹,۵۱۱ | ۶۷,۰۶۲ | ۶۲,۶۰۲ | ۷۰,۹۶۶ |
| ۶ | ضریب نفوذ تلفن همراه | درصد | ۱۴۲ | ۱۱۳ | ۱۱۱ | ۱۰۴ | ۱۴۹ |
| ۷ | تعداد نقاط روستایی بالای ۲۰ خانوار دارای دسترسی پرسرعت | روستا | ۳۵,۱۲۳ | ۲۹,۲۵۰ | ۲۸,۶۰۴ | ۲۷,۳۹۷ | ۳۵,۵۱۹ |
| ۸ | توسعه دسترسی پرسرعت (ثابت و سیار) | میلیون مشترک | ۷۸ | ۷۵ | ۶۵ | ۵۸ | ۸۶ |
| ۹ | ضریب نفوذ کاربران اینترنت | درصد | ۷۲ | ۷۰ | ۶۴ | ۴۹ | ۷۲,۵ |
| ۱۰ | توسعه شبکه IP داخلی | گیگابیت بر بر ثانیه | ۲۴,۰۲۰ | ۱۸,۵۰۰ | ۶,۸۰۰ | ۴,۰۰۰ | ۲۴,۰۲۰ |

با توجه به جداول فوق اهم دستاوردهای بخش به شرح زیر تشریح می‌شود:

- توسعه ترانزیت ترافیک بین‌الملل از (۴,۴۸) ترابیت بر ثانیه در سال ۱۳۹۷ و به‌رغم تحریم‌های بین‌المللی به (۴,۶۹) ترابیت بر ثانیه در سال ۱۳۹۸ رسیده و عملکرد تجمعی ۶ ماهه اول سال ۱۳۹۹ برابر (۴,۸۹) ترابیت بر ثانیه است.

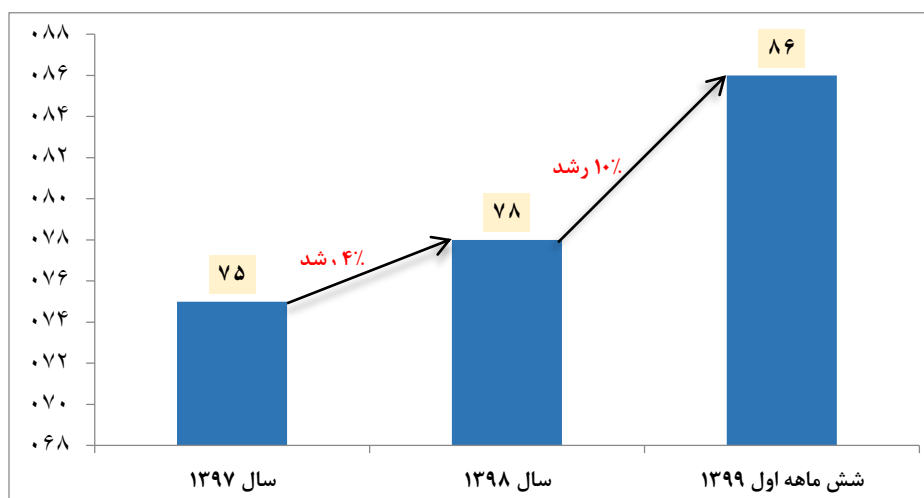
- با توجه به آخرین گزارش مرکز آمار ایران، ضریب نفوذ خانوارهای متصل به پهن باند از (۷۹,۵۶) درصد در سال ۱۳۹۷ به (۸۴,۵) درصد در سال ۱۳۹۸ افزایش یافته و هدف ضریب نفوذ (۸۵) و (۸۷) درصد در سال‌های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ برای این شاخص در نظر گرفته شده است.

-
- با افزایش توسعه دسترسی روستاها، امکان دسترسی پرسرعت از (۲۹۲۵۰) روستا در پایان سال ۱۳۹۷ به (۳۵،۱۲۳) روستای بالای ۲۰ خانوار در پایان سال ۱۳۹۸ افزایش یافته است. هدف این شاخص در سال ۱۴۰۰ فراهم‌سازی دسترسی پرسرعت برای (۹۳ درصد روستاها) تعیین شده و عملکرد تجمعی ۶ ماهه اول سال ۱۳۹۹ برابر (۳۵۵۱۹) روستا (معادل ۹۰ درصد روستاهای بالای ۲۰ خانوار) است.
- با توجه به آخرین گزارش مرکز آمار کشور، ضریب نفوذ اینترنت برای کاربران (۶ ساله و بیشتر) از (۷۰) درصد در سال ۱۳۹۷ به (۷۲) درصد در سال ۱۳۹۸ و (۷۲،۵) درصد در شش ماهه اول ۱۳۹۹ رسیده است.
- پهنای باند اینترنت بین‌الملل از (۲۱۷۲) گیگابیت بر ثانیه در سال ۱۳۹۷ به (۴،۰۳۰) گیگابیت بر ثانیه در سال ۱۳۹۸ و عملکرد آن طی دوره ۶ ماهه اول سال ۱۳۹۹ به (۴،۴۰۹) گیگابیت بر ثانیه رسیده است.
- با توسعه دسترسی پرسرعت (ثابت و سیار) تعداد مشترکین پرسرعت از (۷۵) میلیون مشترک در سال ۱۳۹۷ به (۷۸) میلیون مشترک در سال ۱۳۹۸ و (۸۶) میلیون مشترک در شش ماهه اول سال ۱۳۹۹ افزایش یافته است.
- ضریب نفوذ تلفن همراه از (۱۱۳) درصد در سال ۱۳۹۷ به (۱۴۲) درصد در سال ۱۳۹۸ و (۱۴۹) درصد در شش ماهه اول سال ۱۳۹۹ افزایش یافته است.
- افزایش ظرفیت شبکه IP داخلی از (۱۸،۵۰۰) گیگابیت بر ثانیه در سال ۱۳۹۷ به (۲۴،۰۲۰) گیگابیت بر ثانیه در سال ۱۳۹۸ و هدف‌گذاری (۲۵،۰۰۰) گیگابیت بر ثانیه برای سال ۱۳۹۹ که طی دوره ۶ ماهه اول سال ۱۳۹۹ آخرین وضعیت بدون تغییر و به میزان (۲۴،۰۲۰) گیگابیت بر ثانیه است.



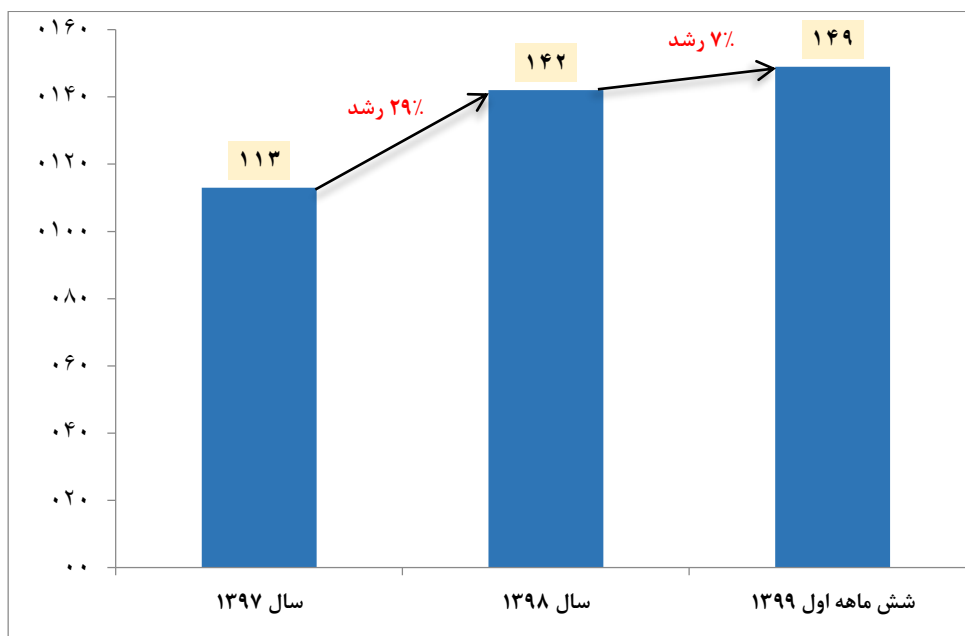
نمودار (۳-۱): وضعیت توسعه دسترسی پرسرعت روستاها

مأخذ: مرکز آمار ایران



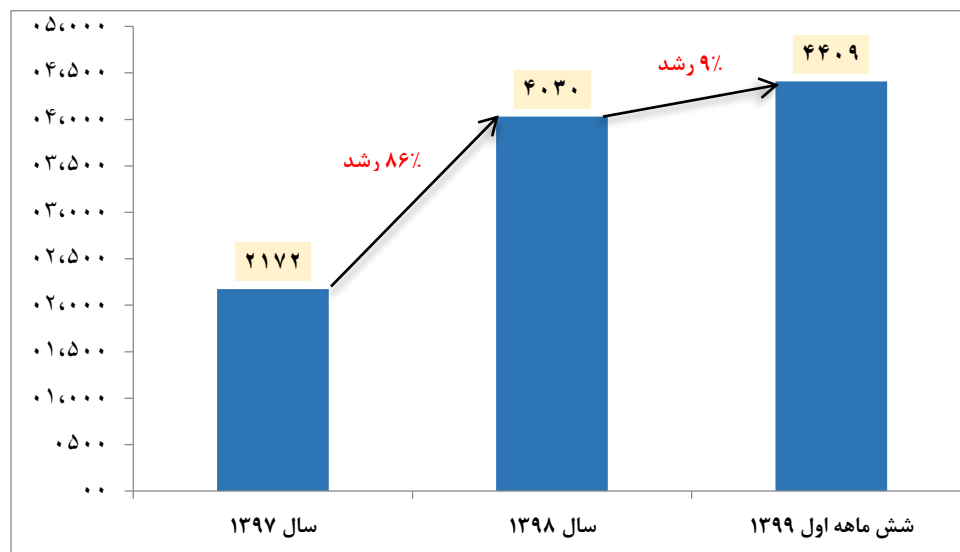
نمودار (۴-۱): وضعیت توسعه دسترسی پرسرعت (ثابت و سیار) - میلیون مشترک

مأخذ: مرکز آمار ایران



نمودار (۱-۵): ضریب نفوذ تلفن همراه - درصد

مأخذ: مرکز آمار ایران



نمودار (۱-۶): پهنای باند اینترنت بین‌الملل - گیگابیت بر ثانیه

۱-۴- چالش‌ها، تنگناها و مسائل اساسی در بخش

اهم چالش‌های بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات و راهکارهای پیشنهادی مشتمل بر موارد ذیل است:

| ○ راهکار | ○ چالش |
|---|---|
| <ul style="list-style-type: none"> - تقویت و حمایت از تولیدکنندگان تجهیزات و خدمات مخابراتی داخلی - توسعه همکاری‌های منطقه‌ای و بین‌المللی با محوریت اقتصاد دیجیتال جهت صدور خدمات بخش و استفاده از ظرفیت زنجیره کشورهای همسایه - اتخاذ تدابیر لازم در خصوص استفاده از فناوری‌های نوین از جمله بلاک چین | <ul style="list-style-type: none"> - تحریم (عدم استفاده از ظرفیت سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی، عدم ارائه کالا و خدمات توسط شرکت‌های معتبر بین‌المللی) - نوسانات نرخ ارز، عدم امکان جابجایی و انتقال ارز |
| <ul style="list-style-type: none"> - پیش‌بینی مکانیسم لازم جهت اشتراک‌گذاری و تعامل داده‌ای مناسب بین دستگاه‌ها و نهادهای مختلف و ارائه کسب و کارهای بخش جهت توسعه خدمات قابل ارائه - تقویت نهادی شورای اجرایی فناوری اطلاعات کشور و کارگروه تعامل‌پذیری دولت الکترونیک - تأکید به توسعه کاربردها و خدمات فناوری اطلاعات و دولت الکترونیک، توأم با تقویت زیرساخت‌های لازم به منظور پاسخگویی به نیازهای جدید جامعه. | <ul style="list-style-type: none"> - عدم توازن میان سرعت توسعه زیرساخت‌ها با کاربردها و توسعه کسب و کارهای مبتنی بر IT از جمله توسعه دولت الکترونیک |
| <ul style="list-style-type: none"> - توسعه ظرفیت میزبانی داخلی و توسعه دیتاسنتر - انجام اقدامات لازم جهت تقویت و توسعه شبکه ملی اطلاعات به منظور افزایش سهم ترافیک داخلی از کل ترافیک دیتای کشور - توسعه بسترهای تولید و عرضه نرم‌افزارهای بومی | <ul style="list-style-type: none"> - بهره‌برداری مطلوب از زیرساخت‌های فراهم شده |
| <ul style="list-style-type: none"> - تقویت رگولاتوری و قانونگذاری در بخش به‌خصوص حوزه فناوری اطلاعات - اتخاذ تدابیر لازم برای ایجاد فضای رقابتی مناسب در حوزه ICT | <ul style="list-style-type: none"> - انحصار در شبکه دسترسی و عدم تناسب محیط رگولاتوری با تحولات بخش ICT |
| <ul style="list-style-type: none"> - برنامه‌ریزی جهت افزایش سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و دولتی در توسعه زیرساخت‌های بخش - اتخاذ تدابیر لازم جهت اختصاص باندهای فرکانسی ۷۰۰ و ۸۰۰ مگاهرتز به اپراتورهای مخابراتی | <ul style="list-style-type: none"> - عدم توسعه مطلوب سرعت و کیفیت شبکه پهن باند به دلیل افزایش مشترکین و میزان مصرف دیتا و نیز عدم امکان استفاده بهینه و اقتصادی از باندهای فرکانسی |

۱-۵- جهت‌گیری‌ها، راهبردها و سیاست‌های بخش، تعیین شده در بخشنامه بودجه ۱۴۰۰

اهداف کلی، راهبردها و سیاست‌های این بخش در لایحه بودجه ۱۴۰۰ برگرفته از اهداف این بخش در برنامه ششم توسعه و احکام آن به شرح جدول ۱-۳ است:

جدول (۱-۳): اهداف کلی، راهبردها و سیاست‌های تعیین شده در برنامه ششم توسعه

| سیاست‌ها | راهبردها | هدف کلی | ردیف |
|--|---|---|------|
| <ul style="list-style-type: none"> - رفع انحصار و ایجاد نظام شراکتی در استفاده از مصادیق انحصاری شبکه دسترسی | <ul style="list-style-type: none"> افزایش سرمایه‌گذاری زیرساختی دولت با رویکرد غیرانتفاعی جهت کاهش هزینه‌های ملی | افزایش ظرفیت پهن‌بند زیرساخت شبکه ملی اطلاعات | ۱ |
| <ul style="list-style-type: none"> - استفاده از روش‌های تأمین منابع مالی پروژه‌ها به شیوه مشارکت عمومی خصوصی (PPP) | <ul style="list-style-type: none"> جذب سرمایه‌گذاری مشترک خارجی در توسعه شبکه‌های دسترسی | | |
| <ul style="list-style-type: none"> - اعمال مدیریت یکپارچه بر شبکه‌های ارتباطات و فناوری اطلاعات | <ul style="list-style-type: none"> استفاده اقتصادی از منابع حیاتی بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات (فرکانس، آدرس و دامنه اینترنتی، تخصیص شماره) و اعمال مدیریت کارآمد | | |
| <ul style="list-style-type: none"> - استفاده حداکثری از ظرفیت بخش‌های خصوصی و نهادهای عمومی غیردولتی در توسعه شبکه دسترسی | <ul style="list-style-type: none"> مقرون به صرفه نمودن دسترسی به شبکه پهن‌بند متناسب با درآمد سرانه | | |
| <ul style="list-style-type: none"> - گسترش زیرساخت‌ها و خدمات فناوری اطلاعات و ارتباطات در کشور - ارتقا نظام‌ها و زیرساخت‌های تنظیم مقرراتی و نظارتی بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات | | | |
| <ul style="list-style-type: none"> - اجازه ورود شبکه‌های جهانی تحویل محتوا (CDN) و شبکه‌های اجتماعی در داخل در چارچوب قوانین و مقررات کشور | <ul style="list-style-type: none"> فراهم کردن بسترهای تولید و توسعه محتوای بومی (جویشگر، مرورگر، ایمیل، شبکه‌های اجتماعی) | افزایش محتوای بومی در فضای مجازی | ۲ |
| <ul style="list-style-type: none"> - کاهش هزینه‌های زیرساخت‌های ارتباطی و فناوری اطلاعات ارائه محتوای داخلی | | | |
| <ul style="list-style-type: none"> تقویت ظرفیت مبادلاتی با فضای مجازی جهت فراهم کردن بستر صادرات تولید نرم‌افزاری | | | |
| <ul style="list-style-type: none"> - حمایت از ظرفیت‌های بخش غیردولتی در ارائه خدمات دولت الکترونیک - ایجاد و توسعه فرهنگ فناوری اطلاعات در کشور | <ul style="list-style-type: none"> جهت‌دهی دولت الکترونیکی از پیمانکاری به آزادسازی و اپراتوری خدمات | پوشش کامل ارائه خدمات الکترونیکی دولتی | ۳ |
| <ul style="list-style-type: none"> توسعه خدمات الکترونیکی و غیرحضور | | | |

| سیاست‌ها | راهبردها | هدف کلی | ردیف |
|--|---|--|------|
| <p>- حمایت از تحقیق، توسعه، تولید و به‌کارگیری محصولات راهبردی داخلی</p> <p>- اولویت به‌کارگیری محصولات راهبردی تولید داخل در بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات (تجهیزات شبکه مبتنی بر IP، رادیوهای پرطرفیت و دسترسی رادیویی 4G و FAB)</p> <p>- حمایت از شکل‌گیری صنایع گروه فناوری اطلاعات، برق، الکترونیک، نرم‌افزار، سخت‌افزار</p> <p>تشویق و پشتیبانی از سرمایه‌گذاران در حوزه صنایع IC, IT, نیمه‌هادی و صوتی و تصویری (Audio و Video)</p> | <p>تعامل فعال با کشورهای صاحب فناوری جهت تولید محصولات راهبردی داخلی</p> | <p>افزایش سهم دانش فنی داخلی در تولیدات داخلی</p> | ۴ |
| <p>- روزآمد کردن مصادیق خدمات عمومی اجباری ICT با توجه به آمایش سرزمین</p> <p>- آزادسازی ارائه خدمات پستی</p> <p>- شفاف‌سازی و بهبود محیط کسب و کار برای ارائه‌کنندگان خدمات نوین ارتباطات و فناوری اطلاعات</p> <p>رعایت بی‌طرفی تکنولوژی در اعطای مجوزها</p> | <p>توسعه متوازن منطقه‌ای و کاهش شکاف دیجیتال بین مناطق و استان‌های کشور</p> <p>فراهم نمودن بستر حقوقی و فرهنگی ارائه خدمات نوین و با ارزش افزوده ارتباطی و فضای مجازی</p> <p>ارتقاء فناوری‌ها و توسعه زیرساخت‌های شبکه‌های پستی و ترافیکی ارتباطات و اطلاعات</p> | <p>افزایش پوشش شبکه‌های ارتباطات و فناوری اطلاعات و خدمات الکترونیکی دولت برای روستاهای بالای ۲۰ خانوار، مناطق کمتر توسعه یافته و مناطق مرزی</p> <p>افزایش ارائه خدمات نوین و با ارزش افزوده بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات</p> <p>افزایش ظرفیت تبادل پستی و ترافیکی ارتباطات و اطلاعات منطقه و بین‌الملل</p> | ۵ |
| <p>- استفاده حداکثری از ظرفیت شبکه‌های موجود ارتباطات و فناوری اطلاعات در اختیار دستگاه‌های اجرایی و نهادهای عمومی</p> <p>- تسلط بر دروازه‌های ورودی و خروجی</p> <p>- توزیع سامانه‌های صیانت اجتماعی در لایه دسترسی</p> <p>صیانت فرهنگی- اجتماعی در حوزه گذرگاه‌های بین‌الملل اینترنت کشور با بهره‌گیری از پالایش</p> | <p>توسعه ICT و احداث کریدورهای پرطرفیت حمل و نقل اطلاعات جهت تجارت بین‌المللی محصولات نرم‌افزاری</p> <p>توسعه ICT و احداث کریدورهای پرطرفیت حمل و نقل اطلاعات جهت تجارت بین‌المللی محصولات نرم‌افزاری</p> <p>ارتقاء قابلیت‌های امنیتی شبکه‌های ICT همزمان با توسعه شبکه</p> | <p>افزایش ظرفیت تبادل پستی و ترافیکی ارتباطات و اطلاعات منطقه و بین‌الملل</p> <p>تأمین امنیت و صیانت از حقوق و حریم‌های فردی و اجتماعی در شبکه‌های ارتباطات و فناوری اطلاعات</p> | ۶ |
| <p>- تسلط بر دروازه‌های ورودی و خروجی</p> <p>- توزیع سامانه‌های صیانت اجتماعی در لایه دسترسی</p> <p>صیانت فرهنگی- اجتماعی در حوزه گذرگاه‌های بین‌الملل اینترنت کشور با بهره‌گیری از پالایش</p> | <p>توسعه ICT و احداث کریدورهای پرطرفیت حمل و نقل اطلاعات جهت تجارت بین‌المللی محصولات نرم‌افزاری</p> <p>ارتقاء قابلیت‌های امنیتی شبکه‌های ICT همزمان با توسعه شبکه</p> | <p>تأمین امنیت و صیانت از حقوق و حریم‌های فردی و اجتماعی در شبکه‌های ارتباطات و فناوری اطلاعات</p> | ۷ |
| <p>- تسلط بر دروازه‌های ورودی و خروجی</p> <p>- توزیع سامانه‌های صیانت اجتماعی در لایه دسترسی</p> <p>صیانت فرهنگی- اجتماعی در حوزه گذرگاه‌های بین‌الملل اینترنت کشور با بهره‌گیری از پالایش</p> | <p>توسعه ICT و احداث کریدورهای پرطرفیت حمل و نقل اطلاعات جهت تجارت بین‌المللی محصولات نرم‌افزاری</p> <p>ارتقاء قابلیت‌های امنیتی شبکه‌های ICT همزمان با توسعه شبکه</p> | <p>تأمین امنیت و صیانت از حقوق و حریم‌های فردی و اجتماعی در شبکه‌های ارتباطات و فناوری اطلاعات</p> | ۸ |

| سیاست‌ها | راهبردها | هدف کلی | ردیف |
|--|--|---|------|
| هوشمند، تعاملات با سرویس‌دهنده‌های بین‌المللی و با میزبانی داخلی | | | |
| - استفاده از ظرفیت‌های فعالین بخش فضایی و انتقال فناوری‌های پیشرفته با حفظ توانمندی‌های تجمیع سیستمی - مشارکت و همکاری با اپراتورها و سازندگان خارجی فضایی مشارکت با بخش غیردولتی (داخلی و خارجی) جهت خرید ماهواره ملی | توسعه متوازن فعالیت‌ها و بهره‌برداری حداکثری از زیرساخت‌های فضایی و حفظ نقاط مداری | افزایش سطح فناوری، زیرساخت و کاربردهای فضایی و حفظ و بهره‌برداری حداکثری از نقاط مداری کشور | ۹ |

همچنین با توجه به رشد تحولات فناوری اطلاعات و لزوم به‌کارگیری کاربردهای آن در راستای توسعه دولت الکترونیک و شدت و نفوذ ICT در کشور، در برنامه ششم توسعه بالاترین رشد ارزش افزوده، اشتغال، سرمایه‌گذاری و بهره‌وری به شرح شکل ۱-۱ برای این بخش در نظر گرفته شده است.



شکل (۱-۱): تصویر متغیرهای اقتصادی بخش‌های اقتصادی در دوره برنامه ششم (درصد)

۱-۵-۱- در احکام برنامه ششم توسعه

ماده (۴۰): به موضوعاتی از جمله بسترسازی و حمایت لازم به منظور ایجاد و توسعه زیرساخت‌ها و صنایع مرتبط با طراحی، ساخت، آزمایش، پرتاب و بهره‌برداری از سامانه‌های فضایی، ماهواره، ماهواره‌بر و ایستگاه‌های زمینی و حفظ و نگهداری از موقعیت‌های مداری متعلق به جمهوری اسلامی ایران و پیش‌بینی تمهیدات لازم برای ایجاد زیرساخت‌ها و اجرای طرح‌های (پروژه‌های) ماهواره ملی در راستای حفظ نقاط یاد شده اشاره دارد.

ماده (۶۷): به موضوعاتی از جمله افزایش ظرفیت انتقال (ترانزیت) پهنای باند، زیرساخت‌های خدمات الکترونیکی در مناطق محروم و روستایی، یکپارچگی شبکه ملی اطلاعات و افزایش بهره‌وری زیرساخت‌های ارتباطی کشور، الکترونیکی کردن کلیه فرایندها و خدمات با قابلیت الکترونیکی و تکمیل بانک‌های مطالعاتی مربوط، نظام جامع آمارهای ثبتي و شبکه ملی آمار ایران، امکان تبادل الکترونیکی اطلاعات و پاسخگویی الکترونیکی به استعلام‌های مورد نیاز و توسعه دولت الکترونیک و عرضه خدمات الکترونیکی و نیز توسعه و استقرار خزانه‌داری الکترونیکی و اصالت بخشیدن به اسناد الکترونیکی اشاره دارد.

ماده (۶۸): به موضوعاتی از جمله ایجاد نظام اطلاعات استنادپذیر الکترونیکی و کمک به مقابله با جعل، پایش شاخص‌های توسعه کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات و دولت الکترونیک، گسترش متوازن زیرساخت‌های فنی محتوا و خدمات و دولت الکترونیک، کاهش حداقل دوازده و نیم درصد (۱۲,۵) درصد سالانه از مراجعه حضوری، حداقل هفت و نیم درصد (۷,۵) درصد رشد سالانه الکترونیکی کردن معاملات و تجارت کالا و خدمات کشور، ده برابر کردن محتوای مناسب رقومی (دیجیتال)، استقرار و بهره‌برداری از سامانه‌های مالیات الکترونیکی، معاملات دولتی الکترونیکی (شامل مناقصه، مزایده، خرید کالا) و سلامت الکترونیکی، افزایش خدمات و فعالیت دفاتر ارتباطات و فناوری اطلاعات (ICT) روستایی با استفاده از مشارکت بخش خصوصی، ارائه خدمات در ایستگاه‌های راه‌آهن، بندرها، فرودگاه‌های بین‌المللی و پایانه‌های مرزی کشور به‌منظور ایجاد تسهیلات برای کارورهای (اپراتورهای) پستی توسط شرکت ملی پست جمهوری اسلامی ایران با دیگر اپراتورهای پستی اشاره شده است.

ماده (۶۹): به هوشمندسازی مدارس و امکان دسترسی الکترونیک (سخت‌افزاری - نرم‌افزاری و محتوا) به کتاب‌های درسی، کمک آموزشی، رفع اشکال، آزمون و مشاوره تحصیلی، بازی‌های رایانه‌ای آموزشی، استعداد سنجی، آموزش مهارت‌های حرفه‌ای، مهارت‌های فنی و اجتماعی به‌صورت رایگان برای کلیه دانش‌آموزان شهرهای زیر بیست هزار نفر و روستاها و حاشیه شهرهای بزرگ اشاره دارد.

۱-۵-۲- جهت‌گیری‌ها در بخشنامه بودجه ۱۴۰۰

اهم جهت‌گیری‌ها و سیاست‌های تعیین شده در بخشنامه بودجه ۱۴۰۰ به شرح زیر است:

- فراهم کردن زیرساخت‌های لازم به‌منظور اتصال تمامی مدارس به شبکه ملی اطلاعات و تعامل فعال به‌منظور ارائه خدمات آموزش الکترونیکی در کلیه مقاطع.
- استفاده از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان و تولید محصولات جدید با هدف افزایش سهم تولید و صادرات محصولات و خدمات دانش‌بنیان و افزایش اشتغال با تأکید بر صادرات خدمات ارتباطات و فناوری اطلاعات.
- تکمیل زیرساخت‌های ارائه خدمات دولت الکترونیکی از قبیل آدرس منحصر به فرد مکان‌محور، هویت هوشمند اشخاص و امضای الکترونیک.
- تعامل فعال جهت ارائه خدمات عمومی از طریق دولت الکترونیک و پیشبرد پروژه‌های اولویت‌دار توسعه دولت الکترونیک از قبیل سلامت الکترونیک، پنجره واحد صدور مجوزها، پنجره واحد سامانه مدیریت زمین، پنجره واحد تجاری کشور و توسعه تجارت الکترونیک، نظام هوشمند و الکترونیک مالیاتی، بانکداری الکترونیک، خزانه‌داری الکترونیک و توسعه سامانه‌های حمل و نقل الکترونیکی.
- بهبود فضای کسب و کار و ایجاد فرصت‌های شغلی پایدار در بخش ICT، تسهیل استفاده از فضای الکترونیک و توسعه مشارکت عمومی-خصوصی.

۱-۶- تبصره‌های بودجه مربوط به بخش

از ویژگی‌های مهم تبصره‌های این بخش، حمایت از فعالیت بخش غیردولتی و خصوصی به‌ویژه کسب و کارهای نوپا مبتنی بر IT و ایجاد فرصت‌های شغلی پایدار بخش ICT و استفاده از ظرفیت بخش خصوصی در پروژه‌های زیرساختی و توسعه دولت الکترونیک است. تبصره‌های این بخش به شرح جدول ۱-۴ است.

جدول (۱-۴): تبصره‌های بخش و ارتباط آن‌ها با مواد برنامه ششم

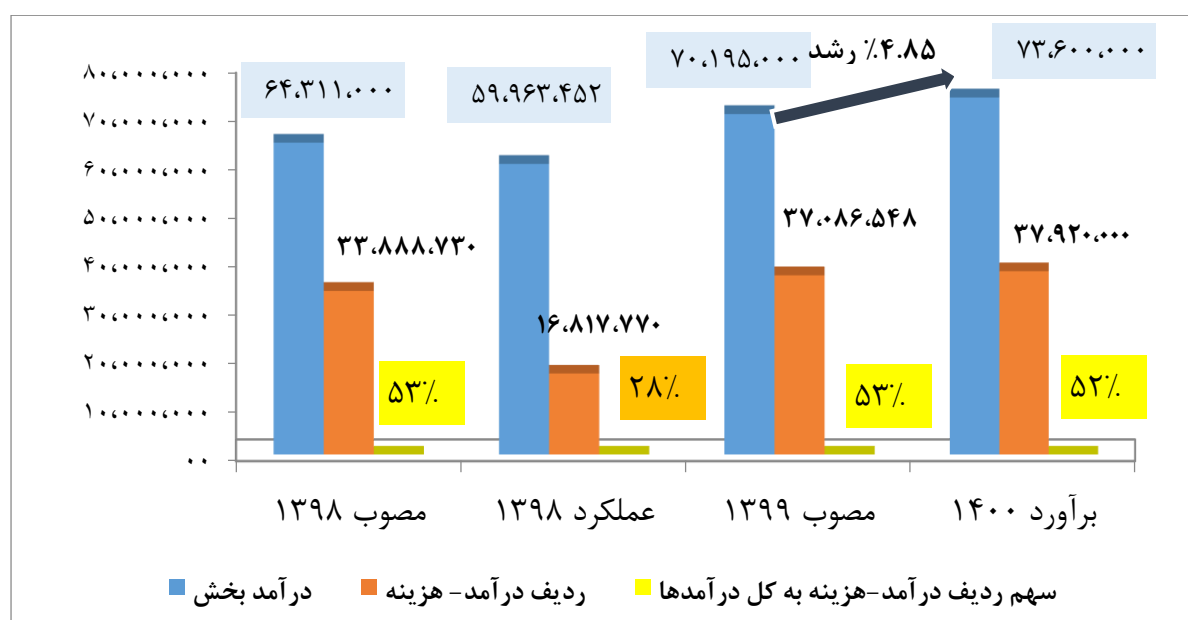
| تبصره سال ۱۳۹۹ | تبصره پیشنهادی ۱۴۰۰ |
|---|--|
| <p>بند (ب) تبصره (۱۸): به شرکت‌های تابعه وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات اجازه داده می‌شود با تأیید وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات تا مبلغ یک هزار و چهارصد میلیارد ریال از محل منابع داخلی خود و برای کمک به سرمایه‌گذاری‌های خطرپذیر، ایجاد کارور (اپراتور) های ارائه‌کننده خدمات الکترونیکی در کلیه بخش‌ها، حمایت از طرح (پروژه)‌های توسعه‌ای اشتغال آفرین و یا صادرات کالا و خدمات در این بخش توسط بخش‌های خصوصی و تعاونی به صورت وجوه اداره شده بر اساس آیین‌نامه‌ای که به پیشنهاد مشترک وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و سازمان برنامه و بودجه کشور تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد، اختصاص دهند و مابه‌التفاوت نرخ سود را از محل آن پرداخت کنند.</p> | <p>بند (ب) تبصره (۱۸) - به وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و شرکت‌های تابعه آن وزارت اجازه داده می‌شود با تأیید وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات تا مبلغ یک هزار و چهارصد میلیارد ریال از محل منابع داخلی خود و برای کمک به سرمایه‌گذاری‌های خطرپذیر، ایجاد کارور (اپراتورهای) ارائه‌کننده خدمات الکترونیکی در کلیه بخش‌ها، حمایت از طرح (پروژه)‌های توسعه‌ای اشتغال آفرین و یا صادرات کالا و خدمات در این بخش توسط بخش‌های خصوصی و تعاونی به صورت وجوه اداره شده بر اساس آیین‌نامه‌ای که به پیشنهاد مشترک وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و سازمان برنامه و بودجه کشور تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد، اختصاص دهند و مابه‌التفاوت نرخ سود را از محل آن پرداخت کنند.</p> |
| <p>بند (ج) تبصره (۱۸): به وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات اجازه داده می‌شود که از طریق سازمان توسعه‌ای و شرکت‌های تابعه خود نسبت به مشارکت خصوصی — عمومی داخلی و خارجی به منظور انجام طرح (پروژه) های دولت الکترونیک و توسعه خدمات الکترونیکی از جمله هوشمندسازی مدارس موضوع ماده (۶۹) قانون برنامه ششم توسعه اقدام کند. منابع مورد نیاز جهت سرمایه‌گذاری بخش دولتی از محل اعتبارات وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و منابع داخلی شرکت‌های تابعه با تأیید سازمان برنامه و بودجه کشور تأمین می‌شود و از محل ردیف ۱۴۹۰۰۰ جدول شماره (۷) این قانون به مصرف می‌رسد.</p> | <p>بند (ج) تبصره (۱۸) - به وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات اجازه داده می‌شود از طریق سازمان توسعه‌ای و شرکت‌های تابعه خود در چارچوب ماده (۲۷) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) به منظور انجام طرح (پروژه) های دولت الکترونیک و توسعه خدمات الکترونیکی از جمله موضوع ماده (۶۹) قانون برنامه ششم توسعه اقدام کند. منابع مورد نیاز جهت سرمایه‌گذاری بخش دولتی تا مبلغ پنج هزار میلیارد ریال از محل اعتبارات وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و منابع داخلی شرکت‌های تابعه با تأیید سازمان برنامه و بودجه کشور تأمین می‌شود و از محل ردیف ۱۴۹۰۰۰ جدول شماره (۷) این قانون به مصرف می‌رسد.</p> |

۱-۷- تحلیل و تبیین وضعیت درآمدهای دستگاه‌ها و نوع درآمدهای مختلف در بخش

بررسی وضعیت درآمدهای بخش در لایحه سال ۱۴۰۰ نشان می‌دهد اعتبار ردیف‌های درآمدی بخش از محل ماده واحده با رشدی معادل (۴,۸۵) درصد به (۷۳,۶۰۰) میلیارد ریال افزایش یافته است و سهم ردیف متفرقه درآمد- هزینه از درآمدهای مذکور، معادل (۵۲) درصد است. لازم به ذکر است نسبت عملکرد اعتبارات ردیف متفرقه درآمد- هزینه از عملکرد درآمدهای مذکور در سال ۱۳۹۸ به میزان (۲۸) درصد است (نمودار ۱-۷).

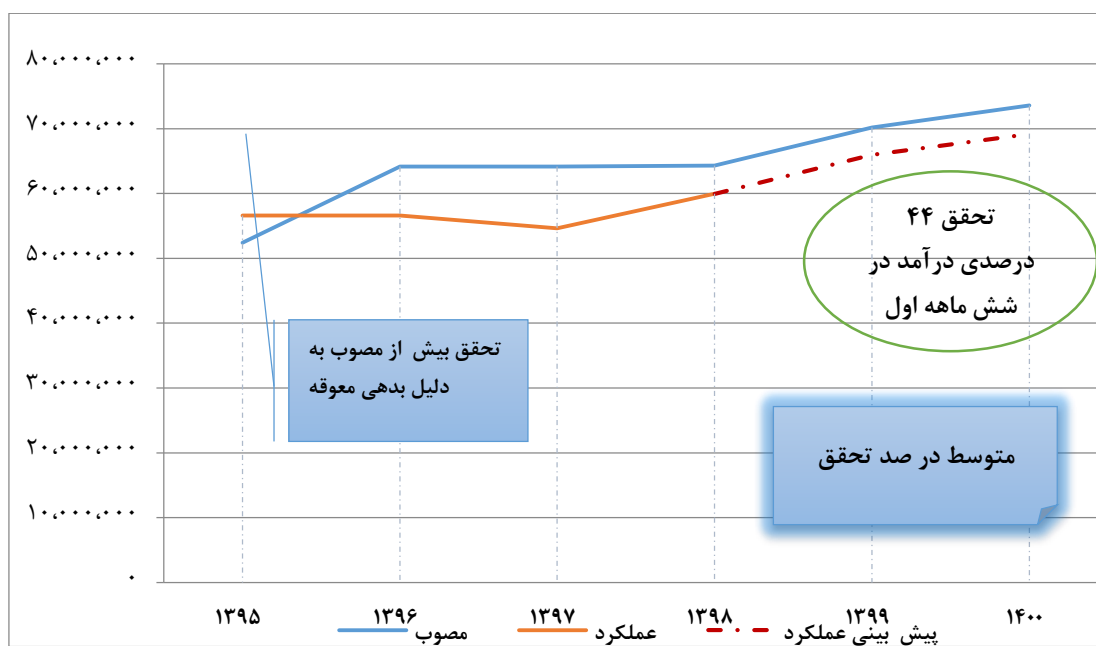
وضعیت کلی درآمدهای بخش به شرح جدول (۵-۱) نشان می‌دهد که درآمدهای عمومی (۴,۹۴) درصد و درآمد اختصاصی (۱۰۲) درصد رشد داشته است. ردیف‌های متفرقه درآمد- هزینه و سایر ردیف‌های متفرقه به شرح جداول (۵-۱) و (۶-۱) است.

همچنین از مجموع اعتبارات ردیف درآمد- هزینه‌ای بخش به مبلغ (۳۸,۸۰۰,۵۰۰) میلیون ریال، سهم اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (۸۰,۵) درصد و به مبلغ (۳۱,۲۵۰,۵۰۰) میلیون ریال و سهم اعتبارات هزینه‌ای (۱۹,۵) درصد و به مبلغ ۷,۵۵۰,۰۰۰ میلیون ریال است جدول (۶-۱).



نمودار (۷-۱): وضعیت درآمدهای ماده واحده و ردیف‌های (درآمد-هزینه) بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات (میلیون ریال)

ملاحظه می‌شود متوسط درصد تحقق ماده واحده طی سال‌های مورد بررسی برابر با (۹۴) درصد است.



نمودار (۱-۸): وضعیت درآمدهای ماده واحده و ردیف‌های (درآمد-هزینه) بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات (میلیون ریال)

جدول (۱-۵): ردیف‌های درآمدی بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات- میلیون ریال

| برآورد ۱۴۰۰ | | مصوب ۱۳۹۹ | | عملکرد قطعی ۱۳۹۸ | | عنوان ردیف درآمدی | شماره ردیف درآمدی | عنوان دستگاه | شماره طبقه‌بندی |
|-------------|------------|-----------|------------|------------------|------------|--|-------------------|------------------------------------|-----------------|
| اختصاصی | عمومی | اختصاصی | عمومی | اختصاصی | عمومی | | | | |
| ۰ | ۱۵۰ | ۰ | ۱۵۰ | ۰ | ۶۵ | درآمد حاصل از ورودی موزه‌ها و محوطه‌های تاریخی و سایر منافع حاصله | ۱۴۰۱۲۵ | وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات | ۱۴۹۰۰۰ |
| ۰ | ۲۵۰،۰۰۰ | ۰ | ۱۸۰،۰۰۰ | ۰ | ۱۸۴،۳۸۹ | درآمد حاصل از فروش و عرضه فعالیت‌های فضائی، همچنین اعطای مجوزهای فضائی | ۱۴۰۲۰۷ | سازمان فضایی ایران | ۱۴۹۲۰۰ |
| ۰ | ۱،۱۰۰،۰۰۰ | ۰ | ۸۰۰،۰۰۰ | ۰ | ۷۰۷،۵۳۴ | درآمد حاصل از حق السهم سازمان | ۱۳۰۴۱۴ | سازمان تنظیم مقررات | ۱۴۹۱۰۰ |
| ۰ | ۶۹،۸۰۰،۰۰۰ | ۰ | ۶۶،۷۸۰،۰۰۰ | ۰ | ۵۷،۲۰۱،۲۰۴ | درآمد حاصل از مالکیت دولت در بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات - حق امتیاز شبکه و جریمه عدم انجام تعهدات | ۱۳۰۴۰۴ | | |
| ۰ | ۱،۸۵۰،۰۰۰ | ۰ | ۱،۸۵۰،۰۰۰ | ۰ | ۱،۱۶۷،۱۹۴ | درآمد حاصل از خدمات مخابراتی - حق استفاده از فرکانس رادیویی | ۱۴۰۱۰۶ | | |
| ۰ | ۸۵۰،۰۰۰ | ۰ | ۷۶۵،۰۰۰ | ۰ | ۸۸۷،۵۲۰ | درآمد حاصل از نامبرینگ (شماره گذاری مخابراتی)۱ | ۱۳۰۴۱۳ | | |
| ۰ | ۷۳،۶۰۰،۰۰۰ | ۰ | ۷۰،۱۹۵،۰۰۰ | ۰ | ۵۹،۹۶۳،۴۵۲ | جمع کل سازمان تنظیم مقررات | | | |
| ۲۵۰،۰۰۰ | ۰ | ۲۲۰،۰۰۰ | ۰ | ۱۵۱،۸۸۱ | ۰ | درآمد حاصل از خدمات پژوهشی و تحقیقاتی | ۱۴۰۱۰۷ | پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات | ۱۴۹۰۰۱ |

بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات در لیحه بودجه ۱۴۰۰

| برآورد ۱۴۰۰ | | مصوب ۱۳۹۹ | | عملکرد قطعی ۱۳۹۸ | | عنوان ردیف درآمدی | شماره ردیف درآمدی | عنوان دستگاه | شماره طبقه بندی |
|-------------|------------|-----------|------------|------------------|------------|---|-------------------|--------------------------|-----------------|
| اختصاصی | عمومی | اختصاصی | عمومی | اختصاصی | عمومی | | | | |
| ۸۰۰,۰۰۰ | ۰ | ۳۰۰,۰۰۰ | ۰ | ۱۲۶,۹۸۲ | | درآمد حاصل از خدمات پژوهشی و تحقیقاتی | ۱۴۰۱۰۷ | پژوهشگاه فضایی ایران | ۱۱۳۵۸۶ |
| ۱,۰۵۰,۰۰۰ | ۷۳,۸۵۰,۱۵۰ | ۵۲۰,۰۰۰ | ۷۰,۳۷۵,۱۵۰ | ۲۷۸,۸۶۳ | ۶۰,۱۴۷,۹۰۶ | جمع کل درآمد بخش ارتباطات بدون فضای مجازی | | | |
| ۰ | ۱,۰۰۰ | ۰ | ۱,۰۰۰ | ۰ | ۰ | درآمد حاصل از حق مالکیت دولت در بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات - مجوزهای صادر شده توسط شورای عالی فضای مجازی | ۱۳۰۴۲۰ | مرکز ملی فضای مجازی کشور | ۱۰۱۰۷۷ |
| ۱,۰۵۰,۰۰۰ | ۷۳,۸۵۱,۱۵۰ | ۵۲۰,۰۰۰ | ۷۰,۳۷۶,۱۵۰ | ۲۷۸,۸۶۳ | ۶۰,۱۴۷,۹۰۶ | جمع کل با فضای مجازی | | | |

جدول (۱-۶): ردیف‌های متفرقه درآمد - هزینه انتقال یافته به جدول (۱-۵) لایحه بودجه (میلیون ریال)

| رشد | | | لایحه ۱۴۰۰ | | | مصوب ۹۹ | | | موضوع | دستگاه اجرایی | کد دستگاه | ردیف |
|-----|------|-------|------------|---------|--------|---------|---------|--------|--|--------------------------|-----------|--------|
| جمع | تملک | هزینه | جمع | تملک | هزینه | جمع | تملک | هزینه | | | | |
| ۰٪ | ۰٪ | - | ۵۰۰ | ۵۰۰ | ۰ | ۵۰۰ | ۵۰۰ | ۰ | اجرای طرح‌های زیرساختی و طرح‌های کلان فضای مجازی کشور با تصویب و نظارت شورای عالی فضای مجازی | مرکز ملی فضای مجازی کشور | ۱۰۱۰۷۷ | ۷۳۰۰۰۲ |
| ۳۲٪ | ۳۳٪ | ۲۰٪ | ۴۳۰,۰۰۰ | ۴۰۰,۰۰۰ | ۳۰,۰۰۰ | ۳۲۵,۰۰۰ | ۳۰۰,۰۰۰ | ۲۵,۰۰۰ | مرکز ملی فضای مجازی کشور - طرح‌های کلان ملی فضای مجازی کشور | مرکز ملی فضای مجازی کشور | ۱۰۱۰۷۷ | ۷۵۰۰۰۲ |

بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات در لیحه بودجه ۱۴۰۰

| رشد | | | لایحه ۱۴۰۰ | | | مصوب ۹۹ | | | موضوع | دستگاه اجرایی | کد دستگاه | ردیف |
|------|------|-------|------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|---|---------------------------------|-----------|--------|
| جمع | تملك | هزینه | جمع | تملك | هزینه | جمع | تملك | هزینه | | | | |
| -۳۱٪ | -۳۵٪ | ۰٪ | ۱,۵۸۰,۰۰۰ | ۱,۳۰۰,۰۰۰ | ۲۸۰,۰۰۰ | ۲,۲۸۰,۰۰۰ | ۲,۰۰۰,۰۰۰ | ۲۸۰,۰۰۰ | وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات - توسعه زیرساخت‌های ارائه خدمات پایه و نوین پستی | وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات | ۱۴۹۰۰۰ | ۷۳۰۰۸۴ |
| ۴٪ | ۰٪ | ۱۴٪ | ۶,۰۰۰,۰۰۰ | ۴,۰۰۰,۰۰۰ | ۲,۰۰۰,۰۰۰ | ۵,۷۵۰,۰۰۰ | ۴,۰۰۰,۰۰۰ | ۱,۷۵۰,۰۰۰ | وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات - توسعه فناوری های نوین بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات | وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات | ۱۴۹۰۰۰ | ۷۳۰۰۸۵ |

| رشد | | | لایحه ۱۴۰۰ | | | مصوب ۹۹ | | | موضوع | دستگاه اجرایی | کد دستگاه | ردیف |
|-----|------|-------|------------|-----------|-------|-----------|-----------|-------|---|---------------------------------|-----------|--------|
| جمع | تملك | هزینه | جمع | تملك | هزینه | جمع | تملك | هزینه | | | | |
| ۰٪ | ۰٪ | - | ۱,۰۰۰,۰۰۰ | ۱,۰۰۰,۰۰۰ | ۰ | ۱,۰۰۰,۰۰۰ | ۱,۰۰۰,۰۰۰ | ۰ | وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات - توسعه زیرساخت‌های اقتصاد دانش‌بنیان و حمایت از تولیدات بومی و داخلی بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات | وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات | ۱۴۹۰۰۰ | ۷۳۰۰۸۶ |

بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات در لیحه بودجه ۱۴۰۰

| رشد | | | لایحه ۱۴۰۰ | | | مصوب ۹۹ | | | موضوع | دستگاه اجرایی | کد دستگاه | ردیف |
|-----|------|-------|------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|---|---------------------------------|-----------|--------|
| جمع | تملك | هزینه | جمع | تملك | هزینه | جمع | تملك | هزینه | | | | |
| ۰٪ | ۰٪ | ۰٪ | ۲,۸۸۰,۰۰۰ | ۱,۹۰۰,۰۰۰ | ۹۸۰,۰۰۰ | ۲,۸۸۰,۰۰۰ | ۱,۹۰۰,۰۰۰ | ۹۸۰,۰۰۰ | وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات - توسعه متوازن خدمات زیر بنایی ارتباطات و فناوری اطلاعات در مناطق محروم، روستائی و کمتر توسعه یافته و | وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات | ۱۴۹۰۰۰ | ۷۳۰۰۸۷ |
| ۸٪ | ۷٪ | ۱۳٪ | ۹,۶۵۰,۰۰۰ | ۷,۸۰۰,۰۰۰ | ۱,۸۵۰,۰۰۰ | ۸,۹۶۶,۵۴۸ | ۷,۳۱۱,۴۷۶ | ۱,۶۵۵,۰۷۲ | وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات - توسعه متوازن منطقه‌ای زیر ساخت های شبکه ملی اطلاعات | وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات | ۱۴۹۰۰۰ | ۷۳۰۰۸۸ |

| رشد | | | لابحه ۱۴۰۰ | | | مصوب ۹۹ | | | موضوع | دستگاه اجرایی | کد دستگاه | ردیف |
|-----|------|-------|------------|-----------|---------|-----------|-----------|---------|---|---------------------------------|-----------|--------|
| جمع | تملك | هزینه | جمع | تملك | هزینه | جمع | تملك | هزینه | | | | |
| ۰٪ | ۰٪ | ۰٪ | ۴,۵۴۰,۰۰۰ | ۴,۳۰۰,۰۰۰ | ۲۴۰,۰۰۰ | ۴,۵۴۰,۰۰۰ | ۴,۳۰۰,۰۰۰ | ۲۴۰,۰۰۰ | وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات - توسعه و تکمیل زیرساخت‌های مدیریتی منابع بخش ارتباطات و فناوری | وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات | ۱۴۹۰۰۰ | ۷۳۰۰۸۹ |
| ۳٪ | ۰٪ | ۲۵٪ | ۲,۸۰۰,۰۰۰ | ۲,۴۰۰,۰۰۰ | ۴۰۰,۰۰۰ | ۲,۷۲۰,۰۰۰ | ۲,۴۰۰,۰۰۰ | ۳۲۰,۰۰۰ | وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات - ایجاد و توسعه زیرساخت‌های خدمات دولت هوشمند و تولید محتوای بومی | وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات | ۱۴۹۰۰۰ | ۷۳۰۰۹۰ |

بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات در لیحه بودجه ۱۴۰۰

| رشد | | | لایحه ۱۴۰۰ | | | مصوب ۹۹ | | | موضوع | دستگاه اجرایی | کد دستگاه | ردیف |
|-----|------|-------|------------|-----------|---------|-----------|-----------|---------|--|---------------------------------|-----------|--------|
| جمع | تملك | هزینه | جمع | تملك | هزینه | جمع | تملك | هزینه | | | | |
| ۴٪ | ۲٪ | ۴۰٪ | ۶,۰۲۰,۰۰۰ | ۵,۶۰۰,۰۰۰ | ۴۲۰,۰۰۰ | ۵,۸۰۰,۰۰۰ | ۵,۵۰۰,۰۰۰ | ۳۰۰,۰۰۰ | وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات - توسعه زیرساخت‌ها و خدمات کاربردی ارتباطی و پایه فضایی | وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات | ۱۴۹۰۰۰ | ۷۳۰۰۹۱ |
| ۰٪ | ۰٪ | - | ۷۵۰,۰۰۰ | ۷۵۰,۰۰۰ | * | ۷۵۰,۰۰۰ | ۷۵۰,۰۰۰ | * | وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات - ارتقاء توانمندی فنی - تجهیزاتی دفاتر ارتباطات و فناوری | وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات | ۱۴۹۰۰۰ | ۷۳۰۰۹۲ |

| رشد | | | لایحه ۱۴۰۰ | | | مصوب ۹۹ | | | موضوع | دستگاه اجرایی | کد دستگاه | ردیف |
|-----|------|-------|------------|-----------|-----------|-----------|-----------|---------|---|--|-----------|--------|
| جمع | تملك | هزینه | جمع | تملك | هزینه | جمع | تملك | هزینه | | | | |
| ۰٪ | ۰٪ | - | ۱,۶۰۰,۰۰۰ | ۱,۶۰۰,۰۰۰ | ۰ | ۱,۶۰۰,۰۰۰ | ۱,۶۰۰,۰۰۰ | ۰ | وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات - اجرای وظایف صیانتی اجتماعی و فرهنگی در خصوص ارتباطات و فناوری اطلاعات | وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات | ۱۴۹۰۰۰ | ۷۳۰۰۹۳ |
| ۳۸٪ | - | ۳۸٪ | ۱,۱۰۰,۰۰۰ | ۰ | ۱,۱۰۰,۰۰۰ | ۸۰۰,۰۰۰ | ۰ | ۸۰۰,۰۰۰ | سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی - موضوع حق السهم سازمان | سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی | ۱۴۹۱۰۰ | ۷۳۰۰۹۴ |
| ۳۹٪ | - | ۳۹٪ | ۲۵۰,۰۰۰ | ۰ | ۲۵۰,۰۰۰ | ۱۸۰,۰۰۰ | ۰ | ۱۸۰,۰۰۰ | سازمان فضای ایران - هزینه فعالیت‌های فضای | سازمان فضای ایران | ۱۴۹۲۰۰ | ۷۳۰۰۹۵ |

بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات در لیست بودجه ۱۴۰۰

| رشد | | | لایحه ۱۴۰۰ | | | مصوب ۹۹ | | | موضوع | دستگاه اجرایی | کد دستگاه | ردیف |
|-------|--------|--------|------------|------------|-----------|------------|------------|-----------|---|--------------------|-----------|--------|
| جمع | تملك | هزینه | جمع | تملك | هزینه | جمع | تملك | هزینه | | | | |
| ۰٪ | ۰٪ | - | ۲۰۰,۰۰۰ | ۲۰۰,۰۰۰ | ۰ | ۲۰۰,۰۰۰ | ۲۰۰,۰۰۰ | ۰ | سازمان فضایی ایران - توسعه فناوری و کاربردهای فضایی | سازمان فضایی ایران | ۱۴۹۲۰۰ | ۷۵۰۰۳۶ |
| ۲,۶۷٪ | -۰,۰۴٪ | ۱۵,۶۲٪ | ۳۸,۸۰۰,۵۰۰ | ۳۱,۲۵۰,۵۰۰ | ۷,۵۵۰,۰۰۰ | ۳۷,۷۹۲,۰۴۸ | ۳۱,۲۶۱,۹۷۶ | ۶,۵۳۰,۰۷۲ | جمع | | | |

جدول (۷-۱): سایر ردیف‌های متفرقه (جدول ۹) لایحه بودجه

| شماره طبقه‌بندی | عنوان | مصوب ۱۳۹۹ | | مصوب ۱۴۰۰ |
|-----------------|--|-----------|------|-----------|
| | | هزینه ای | تملك | |
| ۵۵۰۰۰۰-۶۱ | تأديه بدهی سازمان صدا و سیماي ج.ا.بابت خدمات سيگنال‌رسانی و ارتباطی (۴۰۰ ميليارد ریال) و پرداخت بخشی از هزینه‌های خدمات سالانه سرویس‌های دریافتی در سال جاری (۲۰۰ ميليارد ریال)- شرکت ارتباطات زیرساخت | ۵۰۰,۰۰۰ | ۰ | ۶۰۰,۰۰۰ |
| | جمع کل | ۵۰۰,۰۰۰ | ۰ | ۶۰۰,۰۰۰ |

۸-۱- تحلیل و تبیین اعتبارات هزینه‌ای بخش (بر حسب برنامه - دستگاه اجرایی و...)

ردیف‌های متفرقه

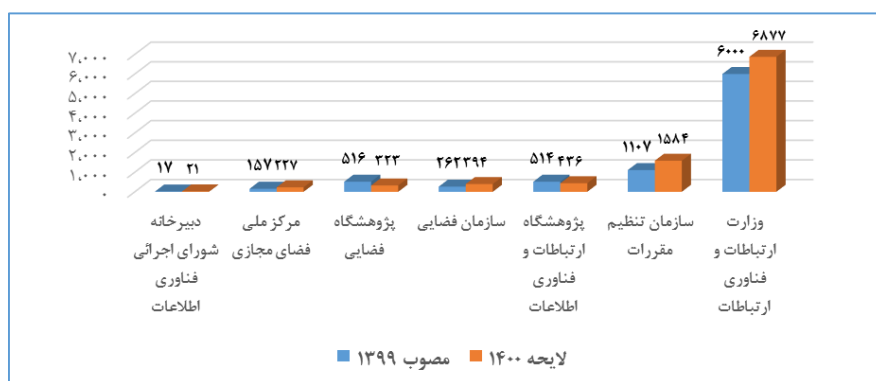
اعتبارات هزینه‌ای این بخش مشتمل بر اعتبارات مرکز ملی فضای مجازی به عنوان سیاست‌گذار حوزه فضای مجازی کشور، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات به عنوان دستگاه متولی در توسعه زیرساخت‌های ارتباطی و فناوری اطلاعات کشور و دستگاه‌های مجری برنامه‌های وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات شامل سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی، سازمان فضایی ایران، پژوهشگاه فضایی ایران، پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات و دبیرخانه شورای اجرائی فناوری اطلاعات بوده که هر یک عهده‌دار تحقق خروجی (محصول، خدمت، طرح) متناسب با وظایف و مأموریت‌های خود است. لازم به ذکر است اعتبارات مرکز ملی فضای مجازی کشور و سایر دستگاه‌های فوق‌الذکر در فصل ارتباطات و فناوری اطلاعات و اعتبارات دبیرخانه شورای اجرائی فناوری اطلاعات ذیل فصل اداره امور عمومی تعریف شده است. شایان ذکر است در اجرای مصوبه شماره ۱۶۸۲۴۸۸ مورخ ۱۳۹۶/۰۱۱/۱۷ شورای عالی اداری موضوع «انحلال مؤسسات علمی و کاربردی وابسته به دستگاه‌های اجرایی» و موافقت اصولی سازمان اداری و استخدامی کشور و در راستای اصلاح ساختار بودجه و حذف ردیف‌های غیرضرور در لایحه ۱۴۰۰ دانشکده علمی کاربردی پست و مخابرات در پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات ادغام شده است. هم‌چنین اعتباری به مبلغ (۲۵۸) میلیارد ریال (۲۰۲ میلیارد هزینه‌ای و ۵۶ میلیارد تملک دارایی‌های سرمایه‌ای) برای پارک علم و فناوری در فصل پژوهش‌های توسعه‌ای در امور آموزش و پژوهش لحاظ شده که در این فصل نیست.

اعتبارات هزینه‌ای: مجموع اعتبارات هزینه‌ای بخش از محل منابع بودجه عمومی در لایحه سال ۱۴۰۰ برابر (۱۰،۹۱۲) میلیارد ریال (ردیف اصلی (۲۰۳۱۲)، متفرقه (۷،۵۵۰) و اختصاصی (۱،۰۵۰) میلیارد ریال) است که

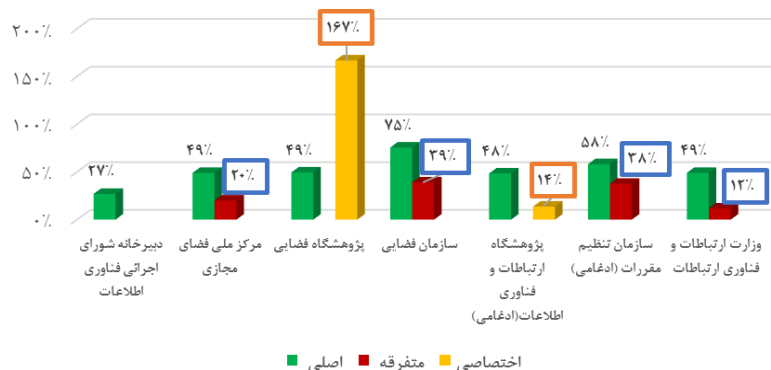
در مقایسه با قانون بودجه سال ۱۳۹۹ رشد (۲۷) درصدی (ردیف اصلی ۵۲ درصد و ردیف متفرقه ۱۶ درصد و اختصاصی ۱۰۲ درصد) داشته است که بر اساس قانون اجازه تعیین و وصول حق امتیاز فعالیت بخش غیردولتی در زمینه پست و مخابرات، (۶۹،۲) درصد از اعتبارات هزینه‌ای بخش از محل ردیف‌های درآمد- هزینه، (۲۱،۲) درصد از ردیف اصلی (عمومی) و (۹،۶) درصد از درآمد اختصاصی تأمین می‌شود.

نمودارهای (۸-۱) و (۸-۲) تغییرات اعتبارات هزینه‌ای دستگاه‌های اجرایی حوزه ارتباطات و فناوری اطلاعات در لایحه سال ۱۴۰۰ از محل منابع بودجه عمومی را نشان می‌دهد که این اعتبارات با هدف پوشش کامل هزینه‌های پرسنلی، اجتناب‌ناپذیر و با لحاظ رویدادهای مالی مهم برآورد شده است.

مطابق این نمودار، سازمان فضایی ایران و سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی با رشد ۷۵ و ۵۸ درصد بیشترین رشد اعتبارات هزینه‌ای از محل ردیف‌های اصلی دستگاه را در لایحه سال ۱۴۰۰ داشته‌اند. کم‌ترین رشد اعتبارات از محل ردیف اصلی نیز مربوط به دبیرخانه شورای اجرائی فناوری اطلاعات (معادل ۲۷ درصد) است. بیشترین رشد اعتبارات متفرقه مربوط به سازمان فضایی (۳۹) درصد و بیشترین رشد اعتبارات اختصاصی مربوط به پژوهشگاه فضایی (۱۶۷) درصد است.



نمودار (۹-۱): اعتبارات هزینه‌ای دستگاه‌های بخش ارتباطات از محل منابع بودجه عمومی در لایحه ۱۴۰۰ (میلیارد ریال)

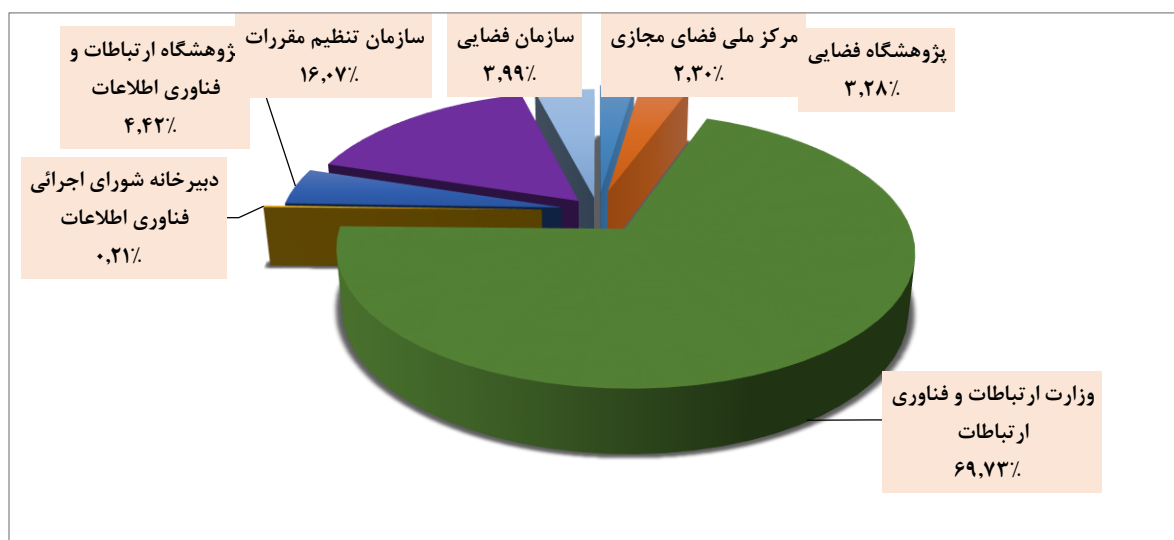


نمودار (۱۰-۱): اعتبارات هزینه‌ای دستگاه‌های بخش ارتباطات از محل منابع بودجه عمومی در لایحه ۱۴۰۰ (میلیارد ریال)

جدول (۸-۱): اعتبارات هزینه‌ای بخش در لایحه ۱۴۰۰ به تفکیک دستگاه (میلیون ریال)

| رشد لایحه ۱۴۰۰ به مصوب ۱۳۹۹ | | | | | لایحه ۱۴۰۰ | | | | | مصوب ۱۳۹۹ | | | | | عنوان دستگاه | کد دستگاه |
|-----------------------------|---------|--------------------------------|--------|-----------|------------|------------|--------------------------------|-----------|-----------|-----------|---------|--------------------------------|-----------|-----------|--------------------------------------|-----------|
| جمع کل | اختصاصی | جمع عمومی (ردیف اصلی و متفرقه) | متفرقه | ردیف اصلی | جمع کل | اختصاصی | جمع عمومی (ردیف اصلی و متفرقه) | متفرقه | ردیف اصلی | جمع کل | اختصاصی | جمع عمومی (ردیف اصلی و متفرقه) | متفرقه | ردیف اصلی | | |
| %۴۴ | - | %۴۴ | %۲۰ | %۴۹ | ۲۲۶.۹۹۰ | ۰ | ۲۲۶.۹۹۰ | ۳۰۰.۰۰۰ | ۱۹۶.۹۹۰ | ۱۵۷.۳۰۰ | ۰ | ۱۵۷.۳۰۰ | ۲۵.۰۰۰ | ۱۳۲.۳۰۰ | مرکز ملی فضای مجازی | ۱۰۱۰۷۷ |
| %۱۱۸ | %۱۶۷ | %۴۹ | - | %۴۹ | ۱.۱۲۳.۰۵۶ | ۸۰۰.۰۰۰ | ۳۲۳.۰۵۶ | ۰ | ۳۲۳.۰۵۶ | ۵۱۶.۲۴۰ | ۳۰۰.۰۰۰ | ۲۱۶.۲۴۰ | ۰ | ۲۱۶.۲۴۰ | پژوهشگاه فضایی | ۱۱۳۵۸۶ |
| %۱۵ | - | %۱۵ | %۱۲ | %۴۹ | ۶.۸۷۷.۳۷۰ | ۰ | ۶.۸۷۷.۳۷۰ | ۶.۱۷۰.۰۰۰ | ۷۰۷.۳۷۰ | ۶.۰۰۰.۰۷۲ | ۰ | ۶.۰۰۰.۰۷۲ | ۵.۵۲۵.۰۷۲ | ۴۷۵.۰۰۰ | وزارت ارتباطات و فناوری ارتباطات | ۱۴۹۰۰۰ |
| %۲۷ | - | %۲۷ | - | %۲۷ | ۲۱.۰۰۰ | ۰ | ۲۱.۰۰۰ | ۰ | ۲۱.۰۰۰ | ۱۶.۵۵۰ | ۰ | ۱۶.۵۵۰ | ۰ | ۱۶.۵۵۰ | دبیرخانه شورای اجرایی فناوری اطلاعات | ۱۴۹۰۰۸ |
| %۳۳ | %۱۴ | %۴۸ | - | %۴۸ | ۶۸۵.۶۰۳ | ۲۵۰.۰۰۰ | ۴۳۵.۶۰۳ | ۰ | ۴۳۵.۶۰۳ | ۵۱۳.۷۰۰ | ۲۲۰.۰۰۰ | ۲۹۳.۷۰۰ | ۰ | ۲۹۳.۷۰۰ | پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات | ۱۴۹۰۰۱ |
| %۴۳ | - | %۴۳ | %۳۸ | %۵۸ | ۱.۵۸۴.۴۸۰ | ۰ | ۱.۵۸۴.۴۸۰ | ۱.۱۰۰.۰۰۰ | ۴۸۴.۴۸۰ | ۱.۱۰۶.۶۱۰ | ۰ | ۱.۱۰۶.۶۱۰ | ۸۰۰.۰۰۰ | ۳۰۶.۶۱۰ | سازمان تنظیم مقررات | ۱۴۹۱۰۰ |
| %۵۰ | - | %۵۰ | %۳۹ | %۷۵ | ۳۹۳.۸۵۷ | ۰ | ۳۹۳.۸۵۷ | ۲۵۰.۰۰۰ | ۱۴۳.۸۵۷ | ۲۶۱.۹۸۸ | ۰ | ۲۶۱.۹۸۸ | ۱۸۰.۰۰۰ | ۸۱.۹۸۸ | سازمان فضایی | ۱۴۹۲۰۰ |
| %۲۷ | %۱۰۲ | %۲۲ | %۱۶ | %۵۲ | ۱۰.۹۱۲.۳۵۶ | ۱۰.۵۰۰.۰۰۰ | ۹.۸۶۲.۳۵۶ | ۷.۵۵۰.۰۰۰ | ۲.۳۱۲.۳۵۶ | ۸.۵۷۲.۴۶۰ | ۵۲۰.۰۰۰ | ۸.۰۵۲.۴۶۰ | ۶.۵۳۰.۰۷۲ | ۱.۵۲۲.۳۸۸ | جمع ارتباطات | |

از کل اعتبارات هزینه‌ای این بخش به مبلغ (۱۰،۹۱۲) میلیارد ریال، مبلغ (۱۰،۸۹۱) میلیارد ریال در فصل ارتباطات و فناوری اطلاعات (کل اعتبارات وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات (کد طبقه‌بندی ۱۴۹۰۰۰) و دستگاه‌های تابعه (۱۰،۶۶۴) میلیارد ریال و اعتبار مرکز ملی فضای مجازی مبلغ (۲۲۷) میلیارد ریال) و مبلغ (۲۱) میلیارد ریال مربوط به برنامه توسعه دولت الکترونیک ذیل امور «خدمات عمومی» در فصل «اداره امور عمومی» قرار دارد. همچنین در خصوص سهم اعتبارات از محل منابع ردیف اصلی و متفرقه نیز، بیشترین سهم اعتبارات هزینه‌ای مربوط به وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات معادل (۶۹،۷۳) درصد و سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی به میزان (۱۶) درصد است. لازم به ذکر است وزارت ارتباطات از محل ردیف متفرقه به دستگاه‌های تابعه، ابلاغ ماده (۷۵) قانون محاسبات عمومی را انجام می‌دهد.

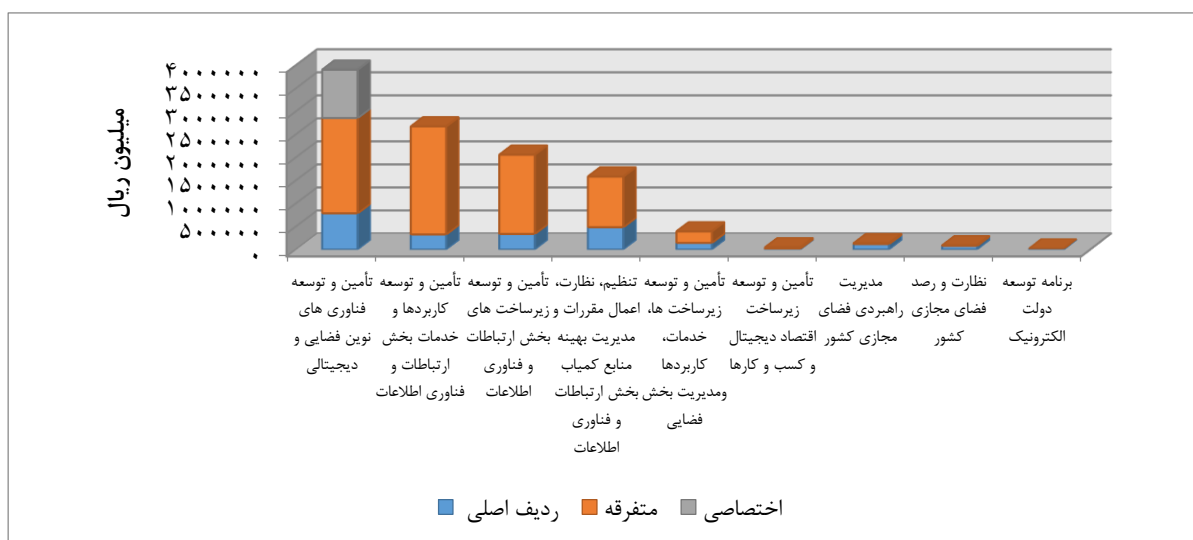


نمودار (۱-۱۱): سهم اعتبارات هزینه‌ای دستگاه‌های بخش از محل منابع ردیف اصلی و متفرقه (درصد)

وضعیت اعتبارات برنامه‌ها در لایحه ۱۴۰۰

در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ مطابق جدول ۸-۴، تعداد (۹) برنامه در فصل ارتباطات و فناوری اطلاعات تعریف شده است که (۷) برنامه مربوطه مربوط به وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و دستگاه‌های مجری ذیل آن و (۲) برنامه مربوط به مرکز ملی فضای مجازی است. همچنین (۱) برنامه (برنامه توسعه دولت الکترونیک) ذیل فصل اداره امور عمومی برای شورای اجرایی فناوری اطلاعات کشور تعریف شده است. بیشترین اعتبارات هزینه‌ای مربوط به برنامه‌های «تأمین و توسعه فناوری‌های نوین فضایی و دیجیتالی»، «تأمین و توسعه کاربردها و خدمات بخش

ارتباطات و فناوری اطلاعات» و «تأمین و توسعه زیرساخت‌های بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات» است که سهم این برنامه‌ها از کل اعتبارات هزینه‌ای بخش به ترتیب (۳۶)، (۲۴) و (۱۹) درصد می‌باشد و به عبارتی، (۷۹) درصد اعتبارات هزینه‌ای در سه برنامه مذکور لحاظ شده است.



نمودار (۱-۱۲): توزیع اعتبارات هزینه‌ای بر حسب برنامه (میلیون ریال)

بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات در لیکنج بودجه ۱۴۰۰

جدول (۹-۱): وضعیت اعتبارات هزینه‌ای بخش برحسب برنامه (میلیون ریال)

| رشد | ۱۴۰۰ لایحه | | | | | مصوب ۱۳۹۹ | | | عناوین | شماره طبقه‌بندی |
|--------|------------|------------|--------------------|-----------|-----------|-----------|---------|--------------------|---|-----------------|
| | جمع | اختصاصی | جمع عمومی و متفرقه | متفرقه | عمومی | جمع | اختصاصی | جمع عمومی و متفرقه | | |
| %۲۷,۳ | ۱۰,۸۹۱,۳۵۶ | ۱۰,۵۰۰,۰۰۰ | ۹,۸۴۱,۳۵۶ | ۷,۵۵۰,۰۰۰ | ۲,۲۹۱,۳۵۶ | ۸,۵۵۵,۹۱۰ | ۵۲۰,۰۰۰ | ۸,۰۳۵,۹۱۰ | فصل ارتباطات و فناوری اطلاعات | ۱۳۰۲۰۰۰۰۰۰ |
| %۲۷,۰ | ۱۰,۶۶۴,۳۶۶ | ۱۰,۵۰۰,۰۰۰ | ۹,۶۱۴,۳۶۶ | ۷,۵۲۰,۰۰۰ | ۲,۰۹۴,۳۶۶ | ۸,۳۹۸,۶۱۰ | ۵۲۰,۰۰۰ | ۷,۸۷۸,۶۱۰ | وزارت ارتباطات و دستگاه‌های تابعه | |
| %۲۵,۸ | ۳,۹۰۶,۱۲۵ | ۱۰,۵۰۰,۰۰۰ | ۲,۸۵۶,۱۲۵ | ۲,۰۶۹,۳۰۱ | ۷۸۶,۸۲۴ | ۳,۱۰۴,۵۶۳ | ۵۲۰,۰۰۰ | ۲,۵۸۴,۵۶۳ | تأمین و توسعه فناوری‌های نوین فضای و دیجیتالی | ۱۳۰۲۰۳۰۰۰۰ |
| %۱۸,۵ | ۲,۶۷۳,۰۸۶ | ۰ | ۲,۶۷۳,۰۸۶ | ۲,۳۴۵,۳۱۷ | ۳۲۷,۷۶۹ | ۲,۲۵۶,۰۰۴ | ۰ | ۲,۲۵۶,۰۰۴ | تأمین و توسعه کاربردها و خدمات بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات | ۱۳۰۲۰۰۲۰۰۰ |
| %۲۹,۴ | ۲,۰۵۹,۹۴۴ | ۰ | ۲,۰۵۹,۹۴۴ | ۱,۷۲۱,۸۴۹ | ۳۳۸,۰۹۵ | ۱,۵۹۱,۷۱۵ | ۰ | ۱,۵۹۱,۷۱۵ | تأمین و توسعه زیرساخت‌های بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات | ۱۳۰۲۰۰۱۰۰۰ |
| %۴۳,۲ | ۱,۵۸۴,۴۸۰ | ۰ | ۱,۵۸۴,۴۸۰ | ۱,۱۰۰,۰۰۰ | ۴۸۴,۴۸۰ | ۱,۱۰۶,۶۱۰ | ۰ | ۱,۱۰۶,۶۱۰ | تنظیم، نظارت، اعمال مقررات و مدیریت بهینه منابع کمیاب بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات | ۱۳۰۲۰۰۵۰۰۰ |
| %۵۰,۳ | ۳۹۳,۸۵۷ | ۰ | ۳۹۳,۸۵۷ | ۲۵۰,۰۰۰ | ۱۴۳,۸۵۷ | ۲۶۱,۹۸۸ | ۰ | ۲۶۱,۹۸۸ | تأمین و توسعه زیرساخت‌ها، خدمات، کاربردها و مدیریت بخش فضای | ۱۳۰۲۰۰۴۰۰۰ |
| %۳۹,۷- | ۴۶,۸۷۴ | ۰ | ۴۶,۸۷۴ | ۳۳,۵۳۳ | ۱۳,۳۴۱ | ۷۷,۷۳۰ | ۰ | ۷۷,۷۳۰ | تأمین و توسعه زیرساخت اقتصاد دیجیتال و کسب و کارها | ۱۳۰۲۰۰۶۰۰۰ |
| %۴۴,۳ | ۲۲۶,۹۹۰ | ۰ | ۲۲۶,۹۹۰ | ۳۰,۰۰۰ | ۱۹۶,۹۹۰ | ۱۵۷,۳۰۰ | ۰ | ۱۵۷,۳۰۰ | مرکز ملی فضای مجازی | |
| %۴۴,۳ | ۱۳۶,۱۹۴ | ۰ | ۱۳۶,۱۹۴ | ۱۸,۰۰۰ | ۱۱۸,۱۹۴ | ۹۴,۳۸۰ | ۰ | ۹۴,۳۸۰ | مدیریت راهبردی فضای مجازی کشور | ۱۳۰۲۰۲۲۰۰۰ |
| %۴۴,۳ | ۹۰,۷۹۶ | ۰ | ۹۰,۷۹۶ | ۱۲,۰۰۰ | ۷۸,۷۹۶ | ۶۲,۹۲۰ | ۰ | ۶۲,۹۲۰ | نظارت و رصد فضای مجازی کشور | ۱۳۰۲۰۰۳۰۰۰ |

| رشد | لایحه ۱۴۰۰ | | | | | مصوب ۱۳۹۹ | | | عناوین | شماره طبقه‌بندی |
|-------|------------|-----------|--------------------|-----------|-----------|-----------|---------|--------------------|--------------------------------------|-----------------|
| | جمع | اختصاصی | جمع عمومی و متفرقه | متفرقه | عمومی | جمع | اختصاصی | جمع عمومی و متفرقه | | |
| %۲۶,۹ | ۲۱,۰۰۰ | ۰ | ۲۱,۰۰۰ | ۰ | ۲۱,۰۰۰ | ۱۶,۵۵۰ | ۰ | ۱۶,۵۵۰ | فصل اداره امور عمومی | ۱۰۰۲۰۰۰۰۰۰ |
| %۲۶,۹ | ۲۱,۰۰۰ | ۰ | ۲۱,۰۰۰ | ۰ | ۲۱,۰۰۰ | ۱۶,۵۵۰ | ۰ | ۱۶,۵۵۰ | برنامه توسعه دولت الکترونیک | ۱۰۰۲۰۵۷۰۰۰ |
| %۲۷,۳ | ۱۰,۹۱۲,۳۵۶ | ۱,۰۵۰,۰۰۰ | ۹,۸۶۲,۳۵۶ | ۷,۵۵۰,۰۰۰ | ۲,۳۱۲,۳۵۶ | ۸,۵۷۲,۴۶۰ | ۵۲۰,۰۰۰ | ۸,۰۵۲,۴۶۰ | جمع کل بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات | |

۹-۱- تحلیل و تبیین نماگرهای مالی بخش (رشد سالیانه - سهم برنامه‌ها - سهم فصل از امور بودجه عمومی دولت)

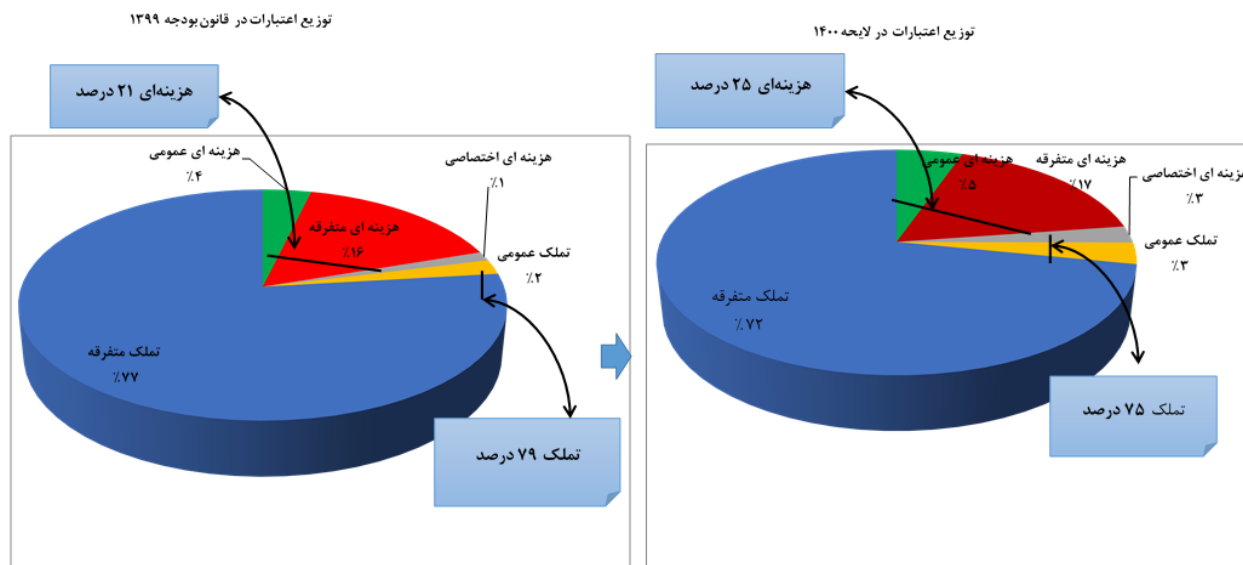
کل اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بخش از محل منابع بودجه عمومی با (۷) درصد رشد، مبلغ (۴۳،۵۰۳) میلیارد ریال است که حدود (۸،۴) درصد آن از ردیف اصلی و (۸۹،۲) درصد آن از محل ردیف متفرقه و (۲،۴) درصد از درآمد اختصاصی تأمین شده و مشتمل بر اعتبارات هزینه‌ای به مبلغ (۱۰،۹۱۲) میلیارد ریال) با سهم (۲۵) درصد و اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به مبلغ (۳۲،۵۹۱) میلیارد ریال) با سهم (۷۵) درصد از کل اعتبارات است. وضعیت رشد اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از منابع بودجه عمومی به شرح جدول (۹-۱) است.

جدول (۱-۱): رشد منابع بودجه عمومی بخش در لایحه ۱۴۰۰ در مقایسه با قانون ۱۳۹۹ (میلیون ریال)

| رشد | لایحه ۱۴۰۰ | قانون ۱۳۹۹ | عنوان | |
|--------|------------|------------|---------|------------------------|
| ۵۱.۹٪ | ۲،۳۱۲،۳۵۶ | ۱،۵۲۲،۳۸۸ | عمومی | هزینه‌ای |
| ۱۵.۶٪ | ۷،۵۵۰،۰۰۰ | ۶،۵۳۰،۰۷۲ | متفرقه | |
| ۱۰۱.۹٪ | ۱،۰۵۰،۰۰۰ | ۵۲۰،۰۰۰ | اختصاصی | |
| ۲۷.۳٪ | ۱۰،۹۱۲،۳۵۶ | ۸،۵۷۲،۴۶۰ | جمع | |
| ۶۰.۲٪ | ۱،۳۴۰،۷۵۱ | ۸۳۶،۸۰۰ | عمومی | تملك |
| ۰.۰٪ | ۳۱،۲۵۰،۵۰۰ | ۳۱،۲۶۱،۹۷۶ | متفرقه | |
| ۱.۵٪ | ۳۲،۵۹۱،۲۵۱ | ۳۲،۰۹۸،۷۷۶ | جمع | |
| ۵۴.۸٪ | ۳،۶۵۳،۱۰۷ | ۲،۳۵۹،۱۸۸ | عمومی | جمع کل هزینه‌ای و تملک |
| ۲.۷٪ | ۳۸،۸۰۰،۵۰۰ | ۳۷،۷۹۲،۰۴۸ | متفرقه | |
| ۱۰۱.۹٪ | ۱،۰۵۰،۰۰۰ | ۵۲۰،۰۰۰ | اختصاصی | |
| ۷.۰٪ | ۴۳،۵۰۳،۶۰۷ | ۴۰،۶۷۱،۲۳۶ | جمع | |

در سال ۱۴۰۰ اعتبارات این بخش در قالب (۹) برنامه در فصل ارتباطات و فناوری اطلاعات و یک برنامه در فصل «اداره امور عمومی» به شرح جدول ذیل توزیع شده است. بیشترین رشد اعتبارات مربوط به «برنامه نظارت و رصد فضای مجازی کشور» (افزایش تقریباً سه برابری)، مدیریت راهبردی فضای مجازی کشور (رشد ۵۰ درصدی) و

تنظیم، نظارت، اعمال مقررات و مدیریت بهینه منابع کمیاب بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات (رشد ۴۰ درصدی) است. بیشترین سهم اعتبارات نیز مربوط به دو برنامه «تأمین و توسعه زیرساخت‌های بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات» و «تأمین و توسعه کاربردها و خدمات بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات» که به ترتیب با سهم (۳۹) و (۳۵) درصدی مجموعاً (۷۴) درصد از کل اعتبارات این بخش را شامل می‌شوند.



نمودار (۱-۱۳): سهم اعتبارات هزینه‌ای و تملک در لایحه بودجه ۱۴۰۰ در مقایسه با قانون ۱۳۹۹

* در مجموع: ۸۹,۲ درصد اعتبارات هزینه‌ای و تملک این بخش از محل ردیف‌های متفرقه درآمد-هزینه، ۸,۴ درصد از ردیف اصلی (عمومی) و ۲,۴ درصد از محل درآمد اختصاصی در لایحه ۱۴۰۰ تأمین شده است.

جدول (۱۱-۱): سهم و رشد برنامه‌های بخش از محل اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (میلیارد ریال)

| رشد اعتبار | سهم برنامه | | لایحه ۱۴۰۰ | | | مصوب ۱۳۹۹ | | | عنوان برنامه | کد برنامه | ردیف |
|------------|------------|-------|------------|-------|----------|-----------|-------|----------|---|------------|------|
| | ۱۴۰۰ | ۱۳۹۹ | جمع | تملك | هزینه‌ای | جمع | تملك | هزینه‌ای | | | |
| ۱۲٪ | ۱۸٪ | ۱۸٪ | ۸۰۴۱ | ۴۰۳۵ | ۳۰۹۰۶ | ۷۲۰۵ | ۴۰۱۰۰ | ۳۰۱۰۵ | تأمین و توسعه فناوری‌های نوین فضایی و دیجیتالی | ۱۳۰۲۰۳۰۰۰۰ | ۱ |
| ۴٪ | ۳۵٪ | ۳۶٪ | ۱۵۲۸۵ | ۱۲۶۱۲ | ۲۶۷۳ | ۱۴۷۶۸ | ۱۲۵۱۲ | ۲۰۲۵۶ | تأمین و توسعه کاربردها و خدمات بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات | ۱۳۰۲۰۰۲۰۰۰ | ۲ |
| ۳٪ | ۳۹٪ | ۴۰٪ | ۱۶۷۹۴ | ۱۴۷۳۴ | ۲۰۶۰ | ۱۶۳۲۷ | ۱۴۷۳۵ | ۱۰۵۹۲ | تأمین و توسعه زیرساخت‌های بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات | ۱۳۰۲۰۰۱۰۰۰ | ۳ |
| ۴۰٪ | ۴۰٪ | ۳۰٪ | ۱۷۵۳ | ۱۶۹ | ۱۰۵۸۴ | ۱۰۲۵۶ | ۱۴۹ | ۱۰۱۰۷ | تنظیم، نظارت، اعمال مقررات و مدیریت بهینه منابع کمیاب بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات | ۱۳۰۲۰۰۵۰۰۰ | ۴ |
| ۲۷٪ | ۱۶٪ | ۱۳٪ | ۶۸۳ | ۲۸۹ | ۳۹۴ | ۵۳۷ | ۲۷۵ | ۲۶۲ | تأمین و توسعه زیرساخت‌ها، خدمات، کاربردها و مدیریت بخش فضایی | ۱۳۰۲۰۰۴۰۰۰ | ۵ |
| -۴۰٪ | ۰.۱۱٪ | ۰.۱۹٪ | ۴۷ | ۰ | ۴۷ | ۷۸ | ۰ | ۷۸ | تأمین و توسعه زیرساخت اقتصاد | ۱۳۰۲۰۰۶۰۰۰ | ۶ |

| رشد اعتبار | سهم برنامه | | لایحه ۱۴۰۰ | | | مصوب ۱۳۹۹ | | | عنوان برنامه | کد برنامه | ردیف |
|------------|------------|-------|------------|-------|----------|-----------|-------|----------|--------------------------------|------------|------|
| | ۱۴۰۰ | ۱۳۹۹ | جمع | تملك | هزینه‌ای | جمع | تملك | هزینه‌ای | | | |
| | | | | | | | | | دیجیتال و کسب و کارها | | |
| ۵۰٪ | ۱.۴۳٪ | ۱.۰۲٪ | ۶۲۱ | ۴۸۵ | ۱۳۶ | ۴۱۴ | ۳۲۰ | ۹۴ | مدیریت راهبردی فضای مجازی کشور | ۱۳۰۲۰۲۲۰۰۰ | ۷ |
| ۲۹۶٪ | ۰.۵۸٪ | ۰.۱۶٪ | ۲۵۱ | ۱۶۰ | ۹۱ | ۶۳ | ۱ | ۶۳ | نظارت و رصد فضای مجازی کشور | ۱۳۰۲۰۰۳۰۰۰ | ۸ |
| ۲۰٪ | ۰.۰۷٪ | ۰.۰۶٪ | ۲۹ | ۸ | ۲۱ | ۲۴ | ۷ | ۱۷ | برنامه توسعه دولت الکترونیک | ۱۰۰۲۰۵۷۰۰۰ | ۹ |
| ۷٪ | ۱۰۰٪ | ۱۰۰٪ | ۴۳۵۰۲ | ۳۲۵۹۱ | ۱۰۹۱۲ | ۴۰۶۷۱ | ۳۲۰۹۹ | ۸۵۷۲.۴۶ | جمع | | |

از مجموع اعتبارات این بخش در لایحه ۱۴۰۰ (۹۹,۹۳) درصد اعتبارات به مبلغ (۴۳,۴۷۵) میلیارد ریال در «فصل ارتباطات و فناوری اطلاعات» و (۰,۰۷) درصد اعتبارات بخش به مبلغ (۲۸,۷) میلیارد ریال در «فصل اداره امور عمومی» است.

سهم اعتبارات هزینه‌ای فصل ارتباطات و فناوری اطلاعات از مصارف هزینه‌ای امور اقتصادی (۹) درصد و از مصارف هزینه‌ای بودجه عمومی دولت برابر (۰,۱۵) درصد است. سهم اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بخش نیز از مصارف تملک دارایی‌های سرمایه‌ای امور اقتصادی برابر (۱۰) درصد و از مصارف تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بودجه عمومی دولت برابر (۲,۹۷) درصد است.

در مجموع سهم اعتبارات فصل ارتباطات و فناوری اطلاعات از امور اقتصادی (۴,۸۱) درصد و از کل مصارف بودجه عمومی دولت در لایحه^۱ (۰,۴۷) درصد است.

جدول (۱-۱۲): سهم مصارف فصل ارتباطات و فناوری اطلاعات از مصارف امور اقتصادی و بودجه عمومی دولت - میلیون ریال

| لایحه ۱۴۰۰ | | | قانون ۱۳۹۹ | | | عنوان |
|---------------|---------------------------|---------------|---------------|---------------------------|---------------|---|
| جمع | تملك دارایی‌های سرمایه‌ای | هزینه‌ای | جمع | تملك دارایی‌های سرمایه‌ای | هزینه‌ای | |
| ۴۳,۴۷۴,۹۰۷ | ۳۲,۵۸۳,۵۵۱ | ۱۰,۸۹۱,۳۵۶ | ۴۰,۶۴۷,۳۶۶ | ۳۲,۰۹۱,۴۵۶ | ۸,۵۵۵,۹۱۰ | فصل ارتباطات و فناوری اطلاعات |
| ۲۸,۷۰۰ | ۷,۷۰۰ | ۲۱,۰۰۰ | ۲۳,۸۷۰ | ۷,۳۲۰ | ۱۶,۵۵۰ | سایر فصول (اداره امور عمومی) |
| ۴۳,۵۰۳,۶۰۷ | ۳۲,۵۹۱,۲۵۱ | ۱۰,۹۱۲,۳۵۶ | ۴۰,۶۷۱,۲۳۶ | ۳۲,۰۹۸,۷۷۶ | ۸,۵۷۲,۴۶۰ | جمع کل اعتبارات بخش |
| ۴۴۶,۷۹۳,۵۴۷ | ۳۲۶,۰۲۶,۵۴۱ | ۱۲۰,۷۶۷,۰۰۶ | ۳۴۰,۰۶۱,۶۲۹ | ۲۵۵,۹۱۹,۷۳۵ | ۸۴,۱۴۱,۸۹۴ | امور اقتصادی |
| ۸,۲۹۵,۲۱۷,۱۷۷ | ۱,۰۹۶,۸۸۹,۰۴۹ | ۷,۱۹۸,۳۲۸,۱۲۸ | ۶,۰۲۸,۰۹۳,۹۲۱ | ۹۱۴,۶۴۲,۹۷۱ | ۵,۱۱۳,۴۵۰,۹۵۰ | مصارف هزینه‌ای / تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بودجه عمومی دولت |
| ۹,۲۹۸,۲۱۷,۱۷۷ | | | ۶,۴۹۸,۰۹۳,۹۲۱ | | | کل مصارف بودجه عمومی دولت در لایحه |

۱-۱۰- تحلیل و تبیین اعتبارات تملک دارایی مالی بخش

این بخش فاقد اعتبارات تملک دارایی‌های مالی است.

۱-۱۱- بررسی و تحلیل اصلاحات ساختاری در بودجه دستگاه‌های بخش

۱. جمع مصارف بودجه عمومی دولت با لحاظ مصارف هزینه‌ای، مصارف تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و مصارف تملک دارایی‌های مالی در لایحه بودجه منظور شده است.

- در اجرای مصوبه شماره ۱۶۸۲۴۸۸ مورخ ۱۳۹۶/۰۱۱/۱۷ شورای عالی اداری موضوع «انحلال مؤسسات علمی و کاربردی وابسته به دستگاه‌های اجرایی» و موافقت اصولی سازمان اداری و استخدامی کشور و در راستای اصلاح ساختار بودجه و حذف ردیف‌های غیرضرور در لایحه ۱۴۰۰ دانشکده علمی کاربردی پست و مخابرات در پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات ادغام شده است. اصلاح ساختاری در ادغام دبیرخانه کمیسیون تنظیم مقررات رادیویی در سازمان تنظیم مقررات نیز در سال قبل انجام گرفته است.

- اصلاح ساختار پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات.

- بررسی و بازنگری ساختار وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مبتنی بر سند توسعه اقتصاد دیجیتال.

- بررسی و بازنگری ساختار سازمان فناوری اطلاعات ایران با رویکردهای کسب و کارهای نوپا و خدمات مبتنی بر دولت الکترونیک و توسعه اقتصاد دیجیتال.

- بازنگری در فعالیت (خروجی) های دبیرخانه شورای اجرایی فناوری اطلاعات (کاهش تعداد فعالیت‌های از ۶ به ۳) و افزایش شفافیت در فعالیت (خروجی) های سازمان تنظیم مقررات از طریق تعریف فعالیت جدید.

- تعیین و تدقیق شاخص ارزیابی عملکرد مرتبط با هر خروجی و تعیین ذینفعان و واحد مجری/ یا مرکز فعالیت مرتبط با هر خروجی.

۱۲-۱- مهم‌ترین ویژگی‌های بودجه بخش در سال ۱۴۰۰

۱- توسعه مشارکت عمومی- خصوصی از طریق درج (۲) پروژه (توسعه خدمات پستی و بسترهای ارائه خدمات فضایی) در فهرست پروژه‌های مشارکت عمومی- خصوصی پیوست (۱) با اعتباری بالغ بر (۳،۶۰۰) میلیارد ریال در تبصره (۱۹) لایحه بودجه ۱۴۰۰.

۲- توسعه و تکمیل شبکه ملی اطلاعات، توسعه پوشش روستایی و تکمیل زیرساخت خدمات دولت الکترونیک و هوشمندسازی مدارس با لحاظ اعتباری بالغ بر (۱۶،۷۹۴) میلیارد ریال در «برنامه تأمین و توسعه زیرساخت‌های بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات».

- ۳- گسترش کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات برای خدمت به سایر بخش‌ها و تقویت دولت الکترونیکی با لحاظ اعتباری بالغ بر (۱۵،۲۸۵) میلیارد ریال در «برنامه تأمین و توسعه کاربردها و خدمات بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات».
- ۴- توسعه فناوری‌های نوین و ایجاد تحول در اشتغال‌زایی کسب‌وکارهای مبتنی بر فناوری اطلاعات و ارتباطات با لحاظ اعتباری بالغ بر (۸،۰۴۱) میلیارد ریال در «برنامه تأمین و توسعه فناوری‌های نوین فضایی و دیجیتال» و (۴۷) میلیارد ریال در «برنامه تأمین و توسعه زیرساخت اقتصاد دیجیتال و کسب و کارها».
- ۵- بهبود محیط رگولاتوری و قانون‌گذاری بخش با لحاظ اعتباری بالغ بر (۱،۷۵۳) میلیارد ریال در «برنامه تنظیم، نظارت، اعمال مقررات و مدیریت بهینه منابع کمیاب بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات».
- ۶- بهبود ساماندهی و نظارت بر فضای مجازی کشور با لحاظ اعتباری بالغ بر (۸۷۲) میلیارد ریال در برنامه‌های «مدیریت راهبردی فضای مجازی کشور» و «نظارت و رصد فضای مجازی کشور» و تعریف طرح جدید «راهبری کلان فضای مجازی کشور».

۱-۱۳- تفاوت‌ها و نوآوری‌ها در بودجه بخش، متأثر از شیوع بیماری کووید-۱۹

- با ظهور پاندمی کووید-۱۹، دامنه و گستردگی فعالیت‌ها و استفاده از کاربردهای ارتباطات و فناوری اطلاعات از جمله آموزش از راه دور، دورکاری و نشست‌های آنلاین، ارائه خدمات دولت الکترونیکی، بانکداری و تجارت الکترونیکی و شبکه‌های اطلاع‌رسانی و بهداشت دیجیتال در کنار افزایش نقاط اتصال مانند بیمارستان‌ها و مراکز درمان، مراکز حمل و نقل و افزایش دسترسی روستایی منجر به افزایش استفاده از شبکه‌های مخابراتی و اطلاعاتی شده که انعطاف‌پذیری شبکه و افزایش قابلیت اطمینان آن را الزامی می‌کند. از این‌رو ارتقاء و توسعه زیرساخت‌ها از جمله شبکه ملی اطلاعات یکی از جهت‌گیری‌های اصلی بخش است که بدین منظور جهت‌گیری شماره (۲) در بند قبل (بند شماره ۱۲) در لایحه بودجه ۱۴۰۰ در نظر گرفته شده و سایر جهت‌گیری‌های فوق‌الذکر در راستای توسعه فناوری‌ها و کاربردهای ICT و تسهیل استفاده از زیرساخت‌ها و خدمات بخش در نظر گرفته شده است.

- در پی شیوع بیماری کرونا، کاهش اشتغال در بخش‌های مختلف اقتصادی، به‌ویژه بخش خدمات بروز کرد که کسب‌وکارهای اینترنتی نیز از این موضوع مستثنا نبودند و علت آن، نقش پررنگ واسطه‌گری کسب و کارهای اینترنتی بوده و به‌منظور کاهش این اثرپذیری، موضوع گسترش و مناسب‌سازی الگوهای کسب‌وکاری پلتفرمی

در حوزه‌های متنوعی نظیر حمل‌ونقل، بانکداری، سلامت، آموزش، موسیقی، سرگرمی و گردشگری، به‌عنوان یکی از الزامات مطرح است که باید به آن توجه شود.

- با توجه به لزوم ارائه خدمات غیرحضورى بنگاه‌ها و کسب و کارها به آحاد جامعه و کمک به کاهش مراجعات مردمی به دستگاه‌های اجرائی در راستای مهار و کنترل شیوع بیماری کرونا، تسریع و حمایت از توسعه خدمات الکترونیکی نیز به‌عنوان یک موضوع دیگر در دستور کار وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و شورای اجرایی فناوری اطلاعات کشور قرار گرفته است.

- با توجه به نیاز کشور به گوشی هوشمند ارزان‌قیمت جهت استفاده دانش‌آموزان کم‌بضاعت و مناطق محروم و شرایط حاکم بر کشور به دلیل شیوع ویروس کرونا، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات در سال ۱۴۰۰ حمایت از تولید گوشی هوشمند را در دستور کار قرار داده و با استفاده از ظرفیت بند (ب) تبصره (۱۸) و همچنین استفاده از ظرفیت ردیف‌های خود در قالب کمک‌های فنی و اعتباری این مهم را اجرائی خواهد کرد.

۱-۱۴- سیاست‌های اتخاذ شده و آثار و پیامدهای اجرایی آن

- در راستای توسعه متوازن منطقه‌ای خدمات بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات، افزایش پوشش شبکه‌های ارتباطات و فناوری اطلاعات و خدمات الکترونیکی دولت برای روستاهای بالای ۲۰ خانوار، مناطق کمتر توسعه یافته و مناطق مرزی که تاکنون ۳۵۵۱۹ روستا دارای دسترسی پرسرعت بوده و به عبارتی (۹۰) درصد روستاهای بالای (۲۰) خانوار دسترسی پرسرعت دارند و انتظار می‌رود تا سال ۱۴۰۰ فراهم‌سازی امکان دسترسی برای (۹۳) روستاهای بالای (۲۰) خانوار کشور برقرار شود.

- در خصوص ایجاد امکان دسترسی پرسرعت مدارس شهرهای زیر بیست هزار نفر و روستاها و حاشیه شهرهای بزرگ اتصال ۱۰۰ درصد مدارس کشور به شبکه ملی اطلاعات با هدف توسعه زیرساخت‌های هوشمندسازی مدارس در کشور در سال آتی مورد انتظار است.

- در راستای توسعه دانش و فناوری‌های نوین بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات اقدامات مهمی صورت گرفته به طوری که در هدف «افزایش توان داخلی فناوری و ساخت ماهواره سنجشی و ماهواره مخابراتی» حدود (۲۱,۳) درصد، هدف «تولید و به‌کارگیری ۳ دسته کالای راهبردی داخلی (تجهیزات شبکه مبتنی بر IP، رادیوهای پرظرفیت و دسترسی رادیویی 4G و FAB)، (۴۰,۶) درصد و در هدف «رصد، پژوهش و ارتقاء دانش در فناوری‌های نوین از جمله نسل پنجم تلفن همراه، داده‌های عظیم، پردازش ابری، اینترنت اشیا» (۴)

فناوری)» (۲۴,۶) درصد پیشرفت داشته‌ایم و انتظار می‌رود با تحقق این اهداف به ترتیب به میزان (۵۰) و (۱۰۰) و (۱۰۰) درصد گام مهمی در راستای توسعه دانش و فناوری‌های بخش و محصولات فناورانه برداشته شود.

- در راستای توسعه کمی و کیفی دسترسی به فضای مجازی، دسترسی (۸۴,۵) درصدی خانوارها به پهن باند تقریباً محقق شده و انتظار می‌رود این میزان تا سال آتی به (۸۷) درصد افزایش یابد.

- در راستای توسعه و استقرار دولت الکترونیک یکی از اقدامات مهم توسعه و تکمیل مرکز NIX بوده که در وضعیت فعلی درصد پیشرفت تکمیل این مرکز (۶۵) درصد بوده و تحقق (۱۰۰) درصدی این هدف با توسعه و تکمیل زیرساخت‌های ملی و استانی مورد انتظار است.

- تنظیم مقررات مناسب و مشوق فعالیت‌های اقتصادی مولد و زمینه‌سازی برای افزایش سهم بخش خصوصی در صنعت فناوری اطلاعات و ارتباطات که در این راستا در وضعیت کنونی سهم بخش خصوصی در تأمین منابع بخش به میزان (۷۰) درصد است و انتظار داریم این نسبت تا پایان سال حفظ شود.

- در راستای ارائه خدمات نوین فضایی و با ارزش افزوده نیز انتظار می‌رود تا پایان سال تعداد (۱۵) خدمت محقق شود.

- افزایش ظرفیت هاب پستی کشور یکی دیگر از دستاوردهای مورد انتظار خواهد بود که انتظار داریم این ظرفیت از (۱۲۷۰) تن در سال ۱۳۹۸ به (۲۹۰۰) تن در سال ۱۴۰۰ افزایش یابد.

سایر دستاوردهای مورد انتظار در سال ۱۴۰۰ با توجه به اهداف برنامه ششم:

- افزایش ظرفیت شبکه IP داخلی به میزان (۳۰,۰۰۰) گیگابیت بر ثانیه.
- توسعه ظرفیت ترانزیت عبوری از کشور به (۳۰) ترابیت بر ثانیه.
- افزایش متوسط سرعت دسترسی مشترکین پهن باند ثابت و سیار به (۲۰) مگابیت بر ثانیه.
- افزایش تعداد خدمات نوین پستی به (۴۰) خدمت.
- افزایش اتصال دستگاه اجرائی به شبکه ملی اطلاعات به میزان (۳۴۶) دستگاه.
- افزایش تعداد دستگاه‌های سرویس‌دهنده در مرکز ملی تبادل اطلاعات به (۶۶) دستگاه.
- افزایش تعداد دستگاه‌های سرویس‌گیرنده در مرکز ملی تبادل اطلاعات (۱۶۵) دستگاه.
- افزایش تعداد سرویس‌های پیاده‌سازی شده بر روی گذرگاه ملی خدمات دولت (GSB) به (۹۴۰) سرویس.

- افزایش متوسط تراکنش ماهیانه دولت الکترونیک به ۷۲ میلیون تراکنش.
- حمایت از سرمایه‌گذاری‌های خطرپذیر، ایجاد کارور (اپراتور)‌های ارائه‌کننده خدمات الکترونیکی و حمایت از طرح (پروژه)‌های توسعه‌ای اشتغال‌آفرین و صادرات کالا و خدمات در بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات از طریق وام وجوه اداره شده.

۱-۱۵- ترسیم نقش بخش خصوصی در فعالیت‌های بخش

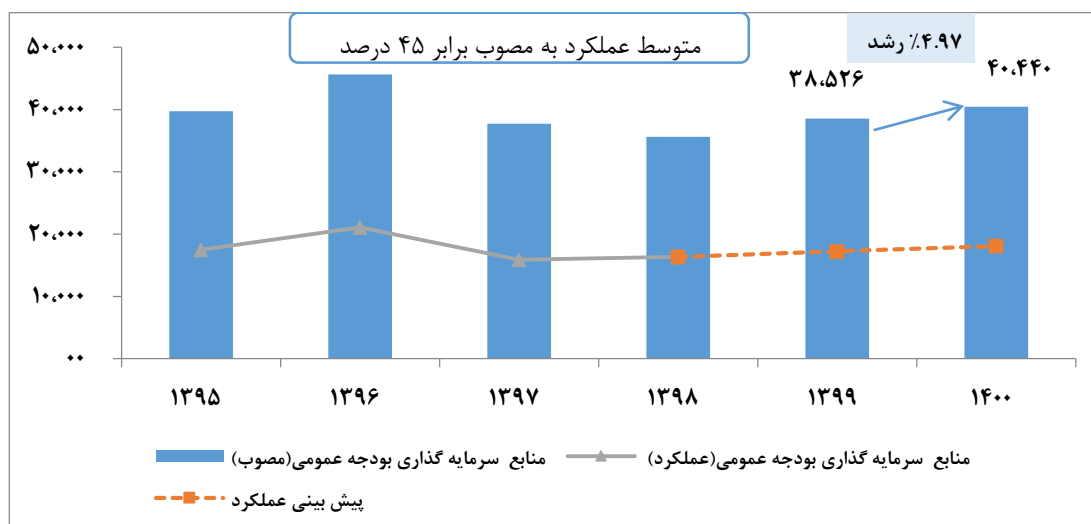
در بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات در محورهای سیار، ثابت، رادیویی، پستی و دفاتر خدماتی بخش خصوصی فعال بوده که عملکرد آن به شرح زیر است:

- خدمات تلفن همراه: ۴ پروانه
- خدمات تلفن همراه مجازی (MVNO): ۹ پروانه.
- ایجاد و بهره‌برداری از شبکه ارتباطات ثابت: ۱۷ پروانه.
- خدمات انتقال داده عمومی (SAP): ۶ پروانه
- خدمات مرکز تماس (Contact Center): ۱۱ پروانه.
- خدمات فیبر نوری (FTTx): ۱ پروانه.
- خدمات ارتباطی ثابت (Servco): ۶۴ پروانه.
- خدمات ارتباطات داده مبتنی بر فناوری بیسم ثابت: ۴ پروانه.
- خدمات بی‌سیم عمده‌فروشی: ۱ پروانه.
- خدمات تلفن ثابت و ارتباطات داده: ۱ پروانه.
- خدمات تولید، خرید، فروش، مشاوره و طراحی شبکه‌های رادیویی: ۴۲۸ پروانه.
- بهره‌برداری از شبکه‌های رادیویی اختصاصی و غیراختصاصی: ۱۲۸ پروانه.
- خدمات پستی و دفاتر پیشخوان: ۷۰۶۰ پروانه.

۱-۱۶- وضعیت واگذاری تولید و خدمات بخش، به بخش غیر دولتی

با واگذاری بخش عمده‌ای از امور تصدی‌گری در بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات به بخش غیردولتی (واگذاری پیمانکاری شبکه تلفن همراه اعتباری و همچنین فعالیت اپراتورهای دوم و سوم تلفن همراه) و نیز واگذاری‌های شرکت مخابرات ایران، شرکت‌های مخابرات استانی، شرکت کارخانجات مخابراتی شهید قندی و شرکت کارخانجات مخابراتی ایران به بخش خصوصی، زمینه افزایش رقابت در بازار بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات ایجاد شده است بررسی روند رشد سرمایه‌گذاری غیردولتی نشان می‌دهد در این بخش به طور متوسط (۷۰) درصد سرمایه‌گذاری توسط بخش غیردولتی و فقط (۳۰) درصد سرمایه‌گذاری توسط بخش دولتی انجام گرفته است.

پیش‌بینی سرمایه‌گذاری در برنامه ششم توسعه (۶۰۰) هزار میلیارد ریال بوده است که سهم بخش دولتی (۲۰۱) هزار میلیارد ریال و مابقی توسط بخش غیردولتی در نظر گرفته شده است. کل سرمایه‌گذاری از محل ردیف‌های اصلی و ردیف‌های متفرقه و منابع داخلی شرکت‌های دولتی در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ مبلغ (۴۰،۴۴۰) میلیارد ریال می‌باشد که نسبت به سال ۱۳۹۹ (۴،۹۷) درصد افزایش داشته است. همچنین طی سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۸ متوسط تحقق عملکرد اعتبارات مرتبط با سرمایه‌گذاری در بخش نسبت به مصوب برابر (۴۵) درصد بوده است (نمودار ۱-۱۴).



نمودار (۱-۱۴): سرمایه‌گذاری دولتی در بخش ICT (میلیارد ریال)

۱۷-۱- مهم‌ترین اقدامات و عملیات اولویت‌دار در فعالیتهای بخش

۱. در برنامه تأمین و توسعه فناوری‌های نوین فضایی و دیجیتالی

سیاستگذاری، راهبری و نظارت توسعه فناوری‌های نوین فضایی و دیجیتالی.

پیشبرد فعالیتهای حوزه ICT در بخش فناوری‌های نوین فضایی و دیجیتالی (ابلاغ‌های ماده ۷۵ قانون محاسبات عمومی کشور).

بومی‌سازی محصولات حوزه ارتباطات و فناوری اطلاعات (سه دسته کالای راهبردی).

ارائه خدمات مشاوره‌ای و پژوهشی در حوزه فاوا.

ارائه خدمات آموزش تخصصی بخش.

پژوهش و شناخت فناوری‌های کاربردی منتج از فناوری‌های نوین فضایی.

توسعه فناوری مکانیسم‌ها و عملگرهای فضایی.

توسعه فناوری مولدهای انرژی و سازه‌های فضایی.

توسعه آزمایشگاه‌های فضایی.

توسعه و بومی‌سازی ماهواره‌های سنجشی و مخابراتی.

توسعه فناوری حمل و نقل فضایی و سامانه‌های استراتوسفری.

توسعه فناوری مخابرات فضایی و سنجش از دور.

توسعه فناوری حسگرها و ذخیره‌سازهای انرژی در حوزه فضا.

۲. در برنامه تأمین و توسعه کاربردها و خدمات بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات

انجام مطالعات اقتصادی توسعه کاربردها و خدمات بخش ICT

پیگیری و نظارت برنامه‌ای توسعه کاربردها و خدمات ICT استانی.

پیشبرد فعالیتهای حوزه ICT در بخش کاربردها و خدمات (ابلاغ ماده ۷۵ قانون محاسبات عمومی کشور).

سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و ارزیابی برنامه‌ای توسعه کاربردها و خدمات بخش ICT

۳. در برنامه تأمین و توسعه زیرساخت‌های بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات

پیگیری و نظارت بر تأمین و توسعه زیرساخت‌های ICT استانی.

پیشبرد فعالیت‌های حوزه ICT در بخش زیرساخت‌ها (ابلاغ ماده ۷۵ قانون محاسبات عمومی کشور).

سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و ارزیابی برنامه‌ای توسعه زیرساخت‌های بخش ICT.

انجام مطالعات اقتصادی توسعه زیرساخت‌های بخش ICT.

۴. در برنامه تأمین و توسعه زیرساخت اقتصاد دیجیتال و کسب و کارها

سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و نظارت بر توسعه زیرساخت اقتصاد دیجیتال و کسب و کارهای مبتنی بر فناوری اطلاعات و ارتباطات.

۵. در برنامه تأمین و توسعه زیرساخت‌ها، خدمات، کاربردها و مدیریت بخش فضایی

تهیه و ارائه اسناد و گزارش‌های مدیریتی و توسعه فعالیت‌های فضایی کشور.

راهبری و نظارت بر پروژه‌ها و توسعه کاربردها و خدمات فضایی کشور.

انجام مطالعات فنی - اقتصادی و ارائه گزارشات توسعه و ترویج کسب و کارهای فضاپایه.

ارائه خدمات فضایی.

۶. در برنامه تنظیم، نظارت، اعمال مقررات و مدیریت بهینه منابع کمیاب بخش ICT کشور

انجام فعالیت‌های دبیرخانه‌ای کمیسیون تنظیم مقررات.

تدوین و ابلاغ آیین‌نامه‌ها، مقررات، ضوابط، دستورالعمل‌ها و نرخ‌های تعرفه خدمات رادیویی، ارتباطی و فناوری اطلاعات کشور.

صدور، تمدید، لغو و نظارت بر پروانه - مجوز خدمات رادیویی و پایش طیف.

صدور گواهی تأیید نمونه و مجوز ثبت سفارش و ترخیص تجهیزات حوزه رادیویی، ارتباطی و فناوری اطلاعات کشور.

✓ صدور، تمدید، لغو و نظارت بر پروانه - مجوز خدمات ارتباطی و فناوری اطلاعات (جدید).

۷. در برنامه توسعه دولت الکترونیک

ارائه گزارش‌های نظارتی استقرار پروژه‌های دولت الکترونیکی و ارزیابی بلوغ خدمات دولت الکترونیکی در دستگاه‌های اجرایی. تدوین و تصویب مقررات، دستورالعمل‌ها و استانداردها به منظور هماهنگی در ضوابط فنی و اجرایی توسعه خدمات الکترونیکی. هماهنگی در پیشبرد دولت الکترونیکی.

۸. در برنامه نظارت و رصد فضای مجازی کشور

رصد و پایش فضای مجازی کشور.

نظارت و ارزیابی فضای مجازی کشور.

۹. در برنامه مدیریت راهبردی فضای مجازی کشور

تدوین سیاست‌های فضای مجازی کشور.

برنامه‌ریزی طرح کلان فضای مجازی کشور.

۱۸-۱- راهکارهای کاهش هزینه‌های غیرضروری در بخش

در خصوص سایر راهکارها جهت کاهش هزینه‌های غیرضروری که منجر به کاهش هزینه‌های سرمایه‌گذاری می‌شود می‌توان به استفاده بهینه از باندهای فرکانسی ۷۰۰ و ۸۰۰ مگاهرتز و رفع انحصار کانال‌ها، حوضچه‌ها، داکت‌ها، دکل‌ها در شبکه دسترسی اشاره کرد.

فصل ۲- بررسی طرح‌ها و پروژه‌های ذیل فصول در هر بخش

۲-۱- مقدمه

با عنایت به نقش طرح‌های توسعه عمرانی در پیشبرد اهداف بخش در این قسمت به بررسی برنامه‌ها و طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات خواهیم پرداخت، (۸) برنامه در این بخش دارای اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای است که به شرح ذیل در فصول مربوطه تعریف شده‌اند.

در فصل ارتباطات و فناوری اطلاعات:

۱۳۰۲۰۱۰۰۰- تأمین و توسعه زیرساخت‌های بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات

۱۳۰۲۰۰۴۰۰- تأمین و توسعه کاربردها و خدمات بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات

۱۳۰۲۰۰۴۰۰- تأمین و توسعه زیرساخت‌ها، خدمات، کاربردها و مدیریت بخش فضایی

۱۳۰۲۰۵۰۰۰- تنظیم، نظارت، اعمال مقررات و مدیریت بهینه منابع کمیاب بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات

۱۳۰۲۰۳۰۰۰۰- تأمین و توسعه فناوری‌های نوین فضایی و دیجیتالی

۱۳۰۲۰۰۳۰۰۰- نظارت و رصد فضای مجازی کشور

۱۳۰۲۰۲۲۰۰۰- مدیریت راهبردی فضای مجازی کشور

در فصل اداره امور عمومی:

۱۰۰۲۰۵۷۰۰۰- برنامه توسعه دولت الکترونیک

۲-۲- تبصره‌های بودجه ۱۴۰۰ در مقایسه با سال قبل در زمینه طرح‌های عمرانی بخش

در زیربخش ۶، بخش اول لحاظ شده است.

۲-۳- مهم‌ترین تنگناها و مشکلات اجرایی طرح‌ها و پروژه‌های بخش

در زیر بخش ۴، بخش اول لحاظ شده است.

۲-۴- راهکارهای خروج از تنگناها در زمینه طرح‌ها و پروژه‌های بخش

در زیر بخش ۴، بخش اول لحاظ شده است.

۲-۵- اولویت‌ها در طرح‌ها و پروژه‌های بخش

در سال‌های آتی بر مبنای اعتبارات پیش‌بینی شده، با رعایت «سیاست‌های کلی ابلاغی مقام معظم رهبری (اقتصاد مقاومتی، آمایش سرزمین و ...)»، «قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه»، «قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی»، «سند راهبردی بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات»، «قانون وظایف و اختیارات وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات» برنامه، طرح‌ها و پروژه‌های کلیدی مرتبط با هر برنامه به شرح زیر تعریف شده است:

جدول (۱-۲): برنامه، طرح‌ها و پروژه‌های کلیدی

| ردیف | عنوان برنامه | عنوان طرح | پروژه کلیدی | خروجی |
|--------------------------------|--|--|---|--|
| طرح و پروژه‌های ذیل ردیف عمومی | | | | |
| ۱ | تأمین و توسعه فناوری‌های نوین فضای و دیجیتال | توسعه دانش و فناوری‌های نوین بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات | اکتساب و توسعه فناوری‌های نوین بخش ICT | اکتساب فناوری 5G |
| | | | رصد، پژوهش، اکتساب و توسعه فناوری‌های فضای | اکتساب ۵۰ درصد فناوری‌های ماهواره‌ای |
| ۲ | تأمین و توسعه زیرساخت‌های بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات | ایجاد و توسعه بسترهای ارتقاء توان داخلی، خدمات دولت هوشمند و محتوای بومی | ایجاد و توسعه کریدور بخش ICT | استقرار کسب و کارهای نوپا و دانش‌بنیان ICT |
| | | | ایجاد و توسعه بسترهای مدیریتی خدمات دولت الکترونیک | تکمیل ۱۰۰ درصد زیرساخت تبادل اطلاعات داده‌های دستگاهی |
| ۳ | تأمین و توسعه کاربردها و خدمات بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات | ایجاد و توسعه متوازن منطقه‌ای خدمات بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات | ایجاد و توسعه دسترسی پرسرعت روستاها به شبکه ملی اطلاعات | امکان دسترسی پرسرعت ۹۳ درصد روستاهای بالای ۲۰ خانوار به شبکه ملی اطلاعات |
| | | | ایجاد و توسعه بسترهای ارائه خدمات دولت الکترونیک به روستاها | اتصال ۱۰۰ درصد مدارس دارای بستر پوشش ارتباطی به شبکه شاد |
| | | | ایجاد، توسعه و تجهیز زیربنای فنی و مکانی ICT | تکمیل مجتمع فنی ارتباطات و فناوری اطلاعات در ۸ استان |
| ۴ | مدیریت راهبردی فضای مجازی | راهبری کلان فضای مجازی کشور (جدید) | ایجاد سامانه رصد کلان فضای مجازی | فراهم‌سازی امکان نظارت، پایش و رصد مستمر فضای مجازی کشور |

| خروجی | پروژه کلیدی | عنوان طرح | عنوان برنامه | ش.ج.ع |
|--|---|---------------------------------------|---|-------|
| طرح و پروژه‌های ذیل ردیف متفرقه | | | | |
| تأمین شبکه فیبر نوری و افزایش ظرفیت شبکه انتقال کشور | ایجاد و توسعه زیرساخت‌های ارتباطی شبکه ملی اطلاعات | توسعه | تأمین و توسعه | ۴ |
| افزایش ظرفیت شبکه داده کشور و زیرساخت پیام‌رسان | ایجاد و توسعه سامانه‌ها و زیرساخت داده و مدیریتی شبکه ملی اطلاعات | زیرساخت‌های شبکه ملی اطلاعات | زیرساخت‌های بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات | |
| ایجاد هاب پستی و مرکز مکانیزه | ایجاد و توسعه سامانه‌های ارائه خدمات نوین و بسترهای ارتقای ظرفیت ترانزیت پستی | ایجاد و توسعه | تأمین و توسعه | ۵ |
| افزایش ظرفیت ترانزیت ترافیک | ایجاد و توسعه بسترهای ارتقای ظرفیت ترانزیت ترافیک | زیرساخت‌ها و خدمات | کاربردها و خدمات بخش | |
| تأمین ماهواره سنجشی و مخابراتی | ایجاد، توسعه و تأمین بسترهای ارائه خدمات فضایی | کاربردی بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات | ارتباطات و فناوری اطلاعات | |

۲-۶- تعداد طرح‌ها و پروژه‌ها بر حسب برنامه در دستگاه‌های اجرایی بخش

۲-۷- حجم زیربنای در دست اجرا در طرح‌ها و پروژه‌ها بر حسب برنامه در دستگاه‌های اجرایی بخش

بررسی موارد ۶ و ۷

طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای این بخش در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ مشتمل ذیل (۸) برنامه لحاظ شده است که (۲۵) طرح و (۵۹) پروژه ذیل ردیف‌های اصلی و (۷) طرح و (۱۳) پروژه ذیل ردیف‌های متفرقه بخش تعریف شده است. لازم به ذکر است تعداد (۱) برنامه و (۲) طرح و (۳) پروژه در فصل اداره امور عمومی و سایر طرح‌ها و پروژه‌ها در فصل ارتباطات و فناوری اطلاعات منظور شده است. همچنین به دلیل صفر بودن اعتبار ردیف اصلی برنامه «۱۳۰۲۰۳۰۰۰- نظارت و رصد فضای مجازی کشور» و عدم درج آن در پیوست (۱) تعداد برنامه‌های مندرج در پیوست (۱) ذیل فصل ارتباطات و فناوری اطلاعات، (۶) برنامه است.

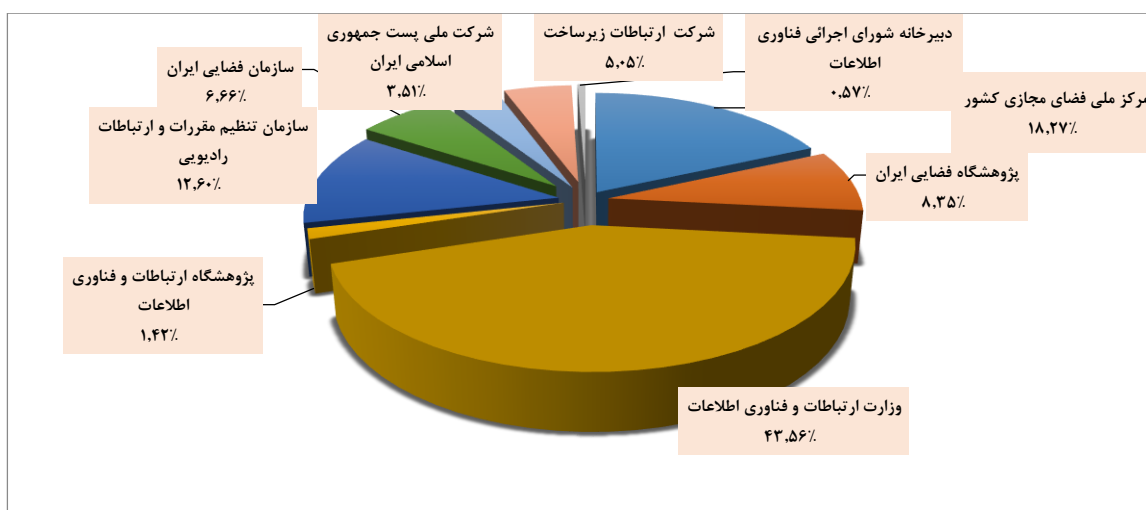
از (۲۵) طرح مندرج در ردیف اصلی، تعداد (۱۱) طرح به هدف تأمین تجهیزات و ماشین‌آلات، تأمین فضاهای پژوهشی و مقاوم‌سازی ساختمان‌های موجود مرتبط بوده که (۲۰) درصد اعتبارات مندرج در پیوست (۱) بخش را به خود اختصاص داده است.

در سال ۱۴۰۰، کل اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بخش با لحاظ مرکز ملی فضای مجازی از محل منابع عمومی (پیوست (۱) و متفرقه) (۳۲،۵۹۱،۲۵۱) میلیون ریال می‌باشد که مبلغ (۳۲،۵۸۳،۵۵۱) میلیون ریال در فصل ارتباطات و فناوری اطلاعات، ((۱،۳۳۳،۰۵۱) میلیون ریال در پیوست (۱) و (۳۱،۲۵۰،۵۰۰) میلیون ریال از محل منابع متفرقه) و مبلغ (۷،۷۰۰) میلیون ریال در فصل «اداره امور عمومی» در برنامه «توسعه دولت الکترونیک» در نظر گرفته شده است. لازم به ذکر است اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات نسبت به مصوب سال قبل، در پیوست ۱ به با توجه به رشد (۱۱) برابری اعتبارات مرکز ملی فضای مجازی و تعریف طرح جدید «راهبری کلان فضای مجازی کشور» رشد تقریباً (۶۰) درصدی داشته و اعتبارات ردیف‌های متفرقه تقریباً ثابت مانده است. در مجموع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بخش نسبت به سال قبل، حدود (۱،۵) درصد رشد داشته است.

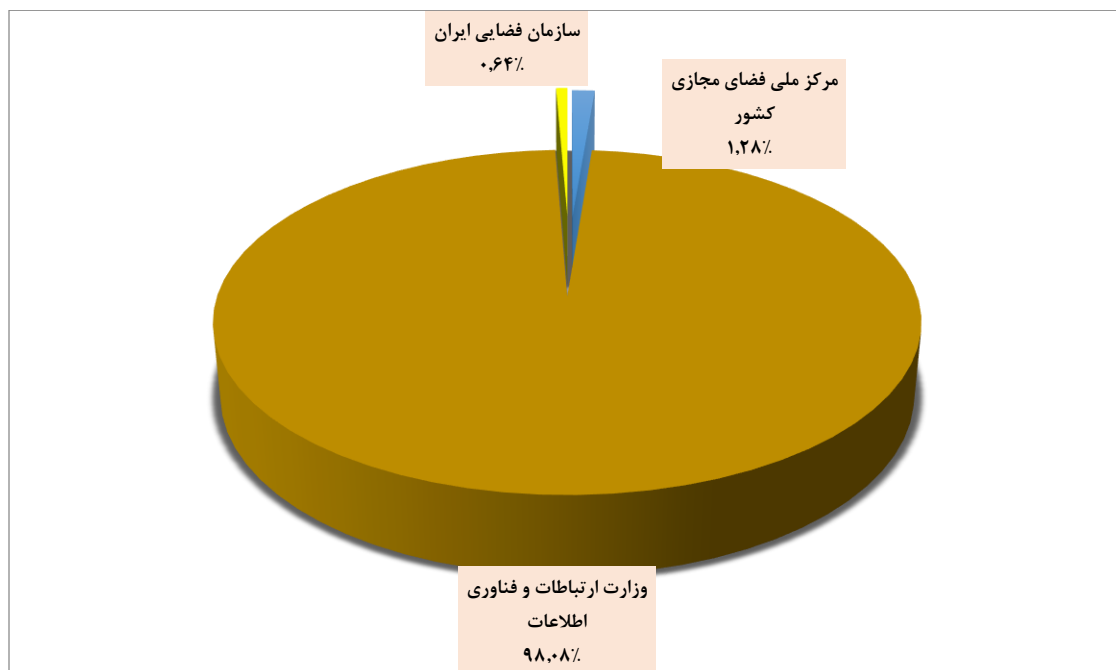
در مجموع، (۹۵،۹) درصد اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای این بخش از ردیف متفرقه و (۴،۱) درصد از ردیف عمومی (پیوست (۱) تأمین شده است.

جدول (۲-۲): اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات در لایحه ۱۴۰۰ (میلیون ریال)

| شماره طبقه‌بندی | نام دستگاه | مصوب ۱۳۹۹ | | | لایحه ۱۴۰۰ | | |
|-----------------|--|-----------|------------|------------|------------|------------|------------|
| | | پیوست ۱ | متفرقه | جمع | پیوست ۱ | متفرقه | جمع |
| ۱۰۱۰۷۷ | مرکز ملی فضای مجازی کشور | ۲۰.۰۰۰ | ۳۰۰.۵۰۰ | ۳۲۰.۵۰۰ | ۲۴۵.۰۰۰ | ۴۰۰.۵۰۰ | ۶۴۵.۵۰۰ |
| ۱۱۳۵۸۶ | پژوهشگاه فضایی ایران | ۸۸.۰۰۰ | ۰ | ۸۸.۰۰۰ | ۱۱۲.۰۰۰ | ۰ | ۱۱۲.۰۰۰ |
| ۱۴۹۰۰۰ | وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات | ۳۷۴.۳۷۵ | ۳۰.۷۶۱.۴۷۶ | ۳۱.۱۳۵.۸۵۱ | ۵۸۴.۰۷۵ | ۳۰.۶۵۰.۰۰۰ | ۳۱.۲۳۴.۰۷۵ |
| ۱۴۹۰۰۱ | پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات | ۸.۵۰۰ | ۰ | ۸.۵۰۰ | ۱۹.۰۰۰ | ۰ | ۱۹.۰۰۰ |
| ۱۴۹۱۰۰ | سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی | ۱۴۹.۰۰۰ | ۰ | ۱۴۹.۰۰۰ | ۱۶۹.۰۰۰ | ۰ | ۱۶۹.۰۰۰ |
| ۱۴۹۲۰۰ | سازمان فضایی ایران | ۷۴.۹۰۰ | ۲۰۰.۰۰۰ | ۲۷۴.۹۰۰ | ۸۹.۲۷۱ | ۲۰۰.۰۰۰ | ۲۸۹.۲۷۱ |
| ۲۸۳۳۰۰ | شرکت ملی پست جمهوری اسلامی ایران | ۴۷.۰۰۰ | ۰ | ۴۷.۰۰۰ | ۴۷.۰۰۰ | ۰ | ۴۷.۰۰۰ |
| ۲۸۳۱۰۰ | شرکت ارتباطات زیرساخت | ۶۷.۷۰۵ | ۰ | ۶۷.۷۰۵ | ۶۷.۷۰۵ | ۰ | ۶۷.۷۰۵ |
| ۱۴۹۰۰۸ | دبیرخانه شورای اجرائی فناوری اطلاعات | ۷.۳۲۰ | ۰ | ۷.۳۲۰ | ۷.۷۰۰ | ۰ | ۷.۷۰۰ |
| جمع کل | | ۸۳۶.۸۰۰ | ۳۱.۲۶۱.۹۷۶ | ۳۲.۰۹۸.۷۷۶ | ۱.۳۴۰.۷۵۱ | ۳۱.۲۵۰.۵۰۰ | ۳۲.۵۹۱.۲۵۱ |



نمودار (۲-۱): سهم اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای هر دستگاه در پیوست (۱) لایحه - درصد



نمودار (۲-۲): سهم اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای هر دستگاه از محل ردیف‌های متفرقه - درصد

اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ردیف‌های متفرقه بین سه دستگاه وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، مرکز ملی فضای مجازی و سازمان فضایی کشور توزیع می‌شود که بخش اعظم اعتبارات به میزان ۹۸,۰۸ درصد به وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات اختصاص دارد. وضعیت اعتبارات هر یک از دستگاه‌های اجرائی در پیوست (۱) لایحه به شرح زیر است:

وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات: از مجموع کل اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات در پیوست (۱) لایحه، در سال جاری سهم وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات (۴۳,۵۶) درصد و به میزان (۵۸۴ میلیارد ریال) است که نسبت به سال قبل، (۵۶) درصد افزایش داشته است. این اعتبارات در قالب (۷) طرح از (۳) برنامه در لایحه بودجه ۱۴۰۰ در نظر گرفته شده است. اولویت اعتبارات در نظر گرفته شده مربوط به طرح «زیرساخت‌های شبکه ملی اطلاعات» است.

شرکت ملی پست جمهوری اسلامی ایران: اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای شرکت پست جمهوری اسلامی ایران در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ به مبلغ (۶۷,۷ میلیارد ریال) پیش‌بینی شده و (۳,۵۱) درصد از مجموع کل اعتبارات بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات در سال جاری را به خود اختصاص داده

است. اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای شرکت پست در مقایسه با مصوب سال قبل، ثابت بوده و در قالب (۲) طرح از (۲) برنامه در لایحه در نظر گرفته شده است. اولویت اعتبارات در نظر گرفته شده مربوط به طرح «بهنگام سازی کد پستی ده‌رقمی» است.

شرکت ارتباطات زیرساخت با دارا بودن یک طرح تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، اعتباری به میزان (۴۷) میلیارد ریال (سه‌م (۵) درصدی از مجموع کل اعتبارات بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات را به خود اختصاص داده و در مقایسه با مصوب سال قبل بدون تغییر بوده است. هدف کمی این طرح توسعه زیرساخت ارتباطی مورد نیاز سیگنال‌رسانی زمینی صدا و سیما با استفاده از فیبر نوری و لینک‌های رادیویی است.

سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی با دارا بودن (۳) طرح از (۱) برنامه، (۱۲,۶) درصد از مجموع کل اعتبارات بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات در لایحه سال ۱۴۰۰ را به میزان (۱۶۹) میلیارد ریال به خود اختصاص داده که در مقایسه با اعتبارات مصوب سال قبل، (۱۳) درصد رشد داشته است. این اعتبارات با نگاه به اولویت‌های «توسعه ارتباطات رادیویی» و «تدوین راهکارهای آزادسازی و خصوصی‌سازی و تنظیم مقررات» تنظیم و تدوین شده است.

سازمان فضایی ایران با دارا بودن (۴) طرح از (۱) برنامه، (۶,۶) درصد از مجموع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات را به میزان (۸۹,۲) میلیارد ریال به خود اختصاص داده است. اعتبارات طرح‌های سازمان فضایی ایران در قیاس با مصوب سال قبل، (۱۹) درصد افزایش داشته که این اعتبارات با نگاه به اولویت‌های «توسعه فناوری و ساخت ماهواره‌های تحقیقاتی عملیاتی» و «توسعه کاربردهای اطلاعات و خدمات ماهواره‌ای» تنظیم و تدوین شده است.

پژوهشگاه فضایی ایران با دارا بودن (۲) طرح از (۱) برنامه، (۸,۳۵) درصد از مجموع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات را به میزان (۱۱۲) میلیارد ریال به خود اختصاص داده است. اعتبارات طرح‌های پژوهشگاه فضایی ایران در مقایسه با اعتبارات مصوب سال قبل، (۲۷) درصد افزایش داشته است و این اعتبارات به موضوع «تعمیرات اساسی و خرید تجهیزات و ماشین‌آلات» اختصاص دارد.

پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات با دارا بودن (۱) طرح از (۱) برنامه، (۱,۴) درصد از مجموع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات را به میزان (۱۹) میلیارد ریال به خود اختصاص داده است. این اعتبار در مقایسه با اعتبارات مصوب سال قبل، (۱۲۴) درصد افزایش داشته است.

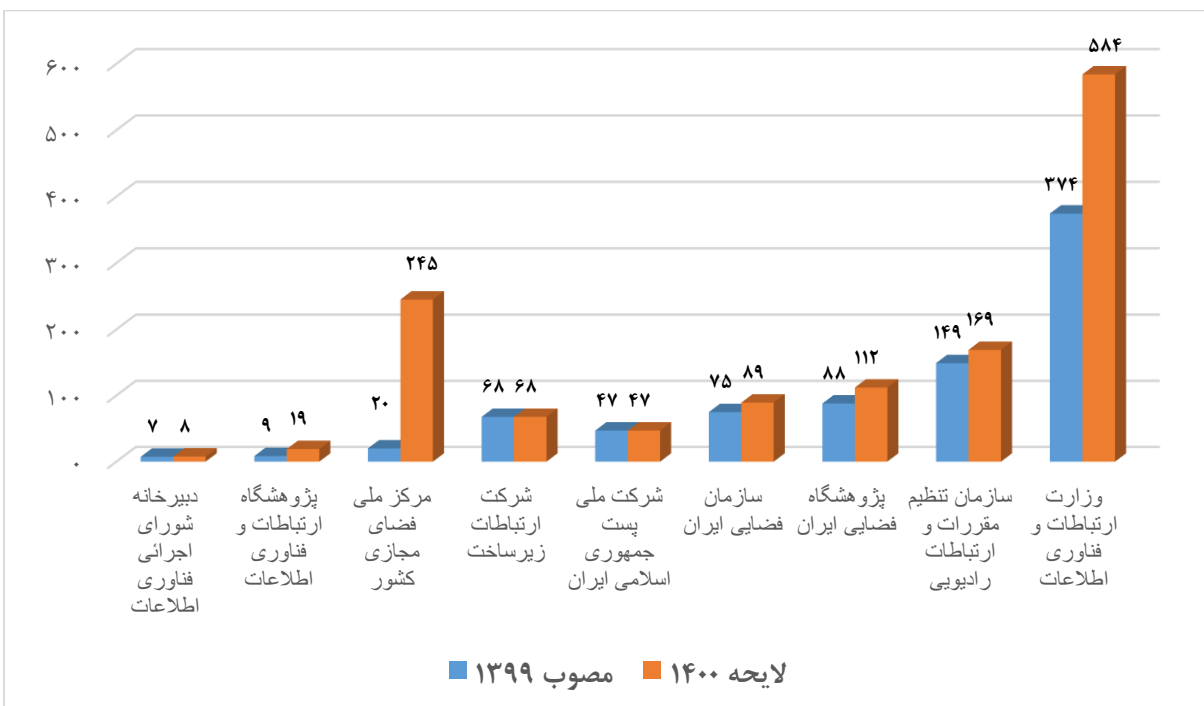
اعتبار در نظر گرفته شده برای این دستگاه در طرح «تعمیرات اساسی و خرید تجهیزات و ماشین‌آلات» هزینه می‌شود.

دبیرخانه شورای اجرایی فناوری اطلاعات با دارا بودن (۲) طرح از (۱) برنامه، (۰,۵۷) درصد از مجموع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات را به میزان (۷,۷ میلیارد ریال) به خود اختصاص داده که در مقایسه با سال قبل (۵) درصد رشد داشته است. برنامه مرتبط با این دستگاه، برنامه «توسعه دولت الکترونیک کد ۱۰۰۲۰۵۷۰۰۰» بوده که ذیل امور «خدمات عمومی» در فصل «اداره امور عمومی» قرار دارد. توزیع اعتبارات در این برنامه به طرح «توسعه فرهنگ و خط و زبان فارسی در محیط رایانه‌ای» و طرح «تعمیرات اساسی و خرید تجهیزات و ماشین‌آلات» اختصاص دارد.

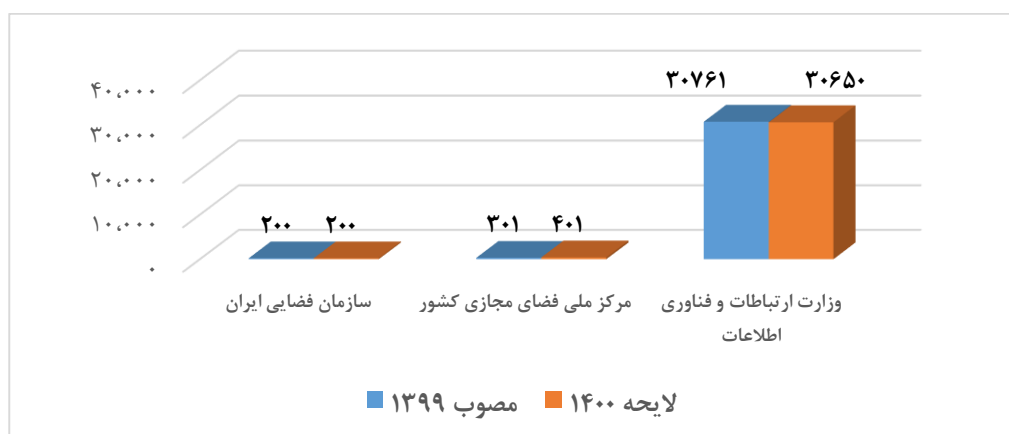
مرکز ملی فضای مجازی کشور با دارا بودن (۲) طرح از (۱) برنامه، (۱۸,۲۷) درصد از مجموع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات را به میزان (۲۴۵ میلیارد ریال) به خود اختصاص داده است؛ که نسبت به سال قبل رشد تقریباً (۱۱) برابری داشته و علت آن تعریف طرح جدید «راهبری کلان فضای مجازی کشور» به‌عنوان یکی از طرح‌های مهم این مرکز می‌باشد.

وضعیت رشد اعتبارات

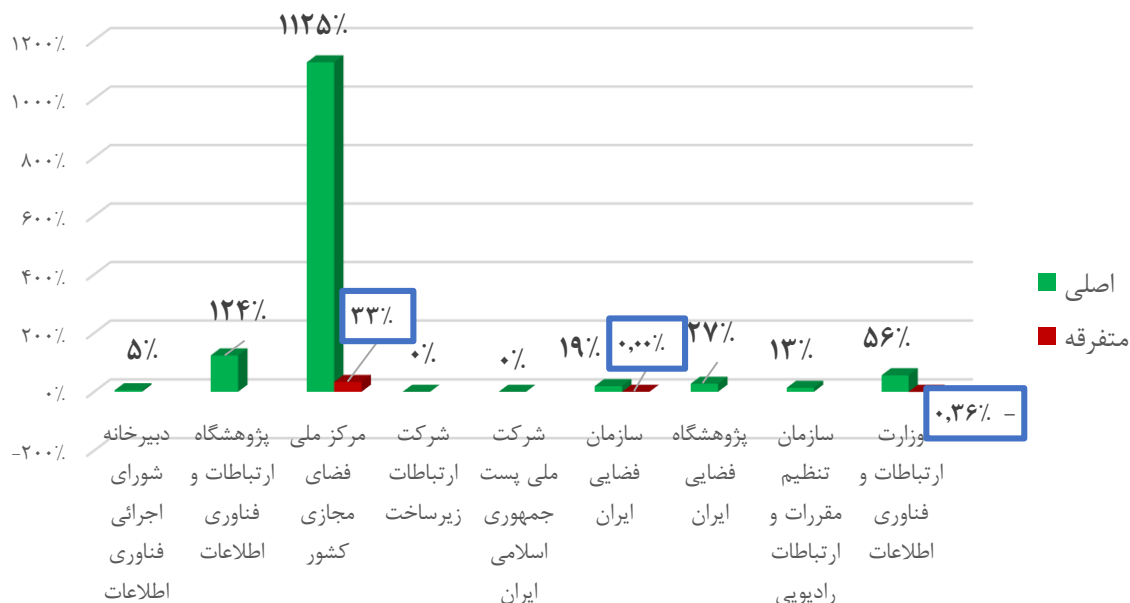
با توجه به موارد فوق‌الذکر، خلاصه وضعیت رشد اعتبارات عمومی تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بخش از محل پیوست (۱) به شرح نمودار زیر است:



نمودار (۲-۳): وضعیت اعتبارات عمومی تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بخش در پیوست (۱) لایحه سال ۱۴۰۰ (میلیارد ریال)



نمودار (۲-۴): اعتبارات تملک دستگاه‌های بخش ارتباطات از محل ردیف متفرقه در لایحه ۱۴۰۰ (میلیارد ریال)



نمودار (۲-۵): رشد اعتبارات تملک دستگاه‌های بخش ارتباطات از محل منابع بودجه عمومی در لایحه ۱۴۰۰ (درصد)

در خصوص رشد اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات از محل ردیف‌های متفرقه در لایحه بودجه ۱۴۰۰ نیز که به سه دستگاه سازمان فضایی ایران، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و مرکز ملی فضای مجازی کشور اختصاص دارد، اعتبارات سازمان فضایی بدون تغییر بوده و اعتبارات وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات (۰,۳۶) (سی و شش صدم) درصد کاهش و اعتبارات مرکز ملی فضای مجازی (۳۳,۲) درصد افزایش داشته است.

۲-۸- نحوه تأمین مالی طرح‌ها و پروژه‌های بخش

منابع مالی طرح‌ها و پروژه‌های دولتی بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات از محل بودجه عمومی و واریزی درآمدهای بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات به خزانه‌داری کل کشور به موجب قانون اجازه تعیین و وصول حق امتیاز فعالیت بخش غیردولتی در زمینه پست و مخابرات مصوب سال ۱۳۹۲ و منابع داخلی شرکت‌ها تأمین می‌شود. با توجه به تبصره (۱۹) لایحه بودجه سال آتی، بخشی از پروژه‌های ارتباطی و فضایی از روش مشارکت عمومی - خصوصی تأمین و به انجام خواهد رسید.

۹-۲- تحلیل و تبیین اعتبارات تملک دارایی سرمایه‌ای طرح‌ها و پروژه‌ها برحسب برنامه -

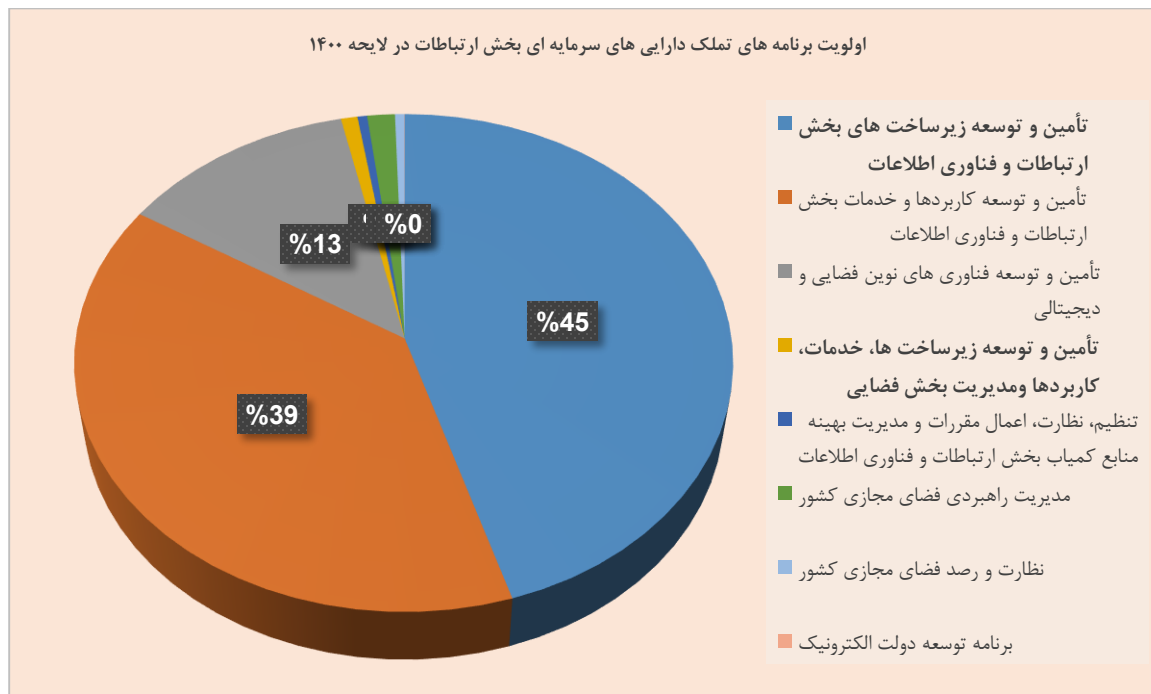
دستگاه‌های اجرایی بخش

جدول (۲-۳)، وضعیت اعتبارات تملک دارایی سرمایه‌ای طرح‌ها برحسب برنامه را نشان می‌دهد. مطابق این جدول و نمودار مربوطه ملاحظه می‌شود برنامه‌های «تأمین و توسعه زیرساخت‌های بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات»، «تأمین و توسعه کاربردها و خدمات بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات» و «تأمین و توسعه فناوری‌های نوین فضایی و دیجیتالی» به ترتیب با سهم (۴۵)، (۳۹) و (۱۳) درصدی بیشترین میزان اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای را به خود اختصاص داده است، به طوری که این سه برنامه در مجموع (۹۷) درصد اعتبارات بخش را شامل می‌شوند.

جدول (۲-۳): وضعیت اعتبارات تملک دارایی سرمایه‌ای طرح‌ها برحسب برنامه (میلیون ریال)

| شماره طبقه‌بندی | عناوین | مصوب ۱۳۹۹ | | | لایحه ۱۴۰۰ | | | رشد | سهم از بخش | سهم از فصل |
|-----------------|---|-----------|------------|--------------------|------------|------------|--------------------|--------|------------|------------|
| | | ردیف اصلی | متفرقه | جمع کل منابع عمومی | ردیف اصلی | متفرقه | جمع کل منابع عمومی | | | |
| | فصل ارتباطات و فناوری اطلاعات | ۸۲۹.۴۸۰ | ۳۱.۲۶۱.۹۷۶ | ۳۲۰.۹۱.۴۵۶ | ۱.۲۳۳.۰۵۱ | ۳۱.۲۵۰.۵۰۰ | ۳۲.۵۸۳.۵۵۱ | ۹۹.۹۸٪ | ۱۰۰٪ | |
| | وزارت ارتباطات و دستگاه‌های تابعه | ۸۰۹.۴۸۰ | ۳۰.۹۶۱.۴۷۶ | ۳۱.۷۷۰.۹۵۶ | ۱.۰۸۸.۰۵۱ | ۳۰.۸۵۰.۰۰۰ | ۳۱.۹۳۸.۰۵۱ | ۹۸.۰٪ | ۹۸.۰٪ | |
| ۱۳۰۲۰۰۱۰۰۰ | تأمین و توسعه زیرساخت‌های بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات | ۴۲۳.۸۸۰ | ۱۴.۳۱۱.۴۷۶ | ۱۴.۷۳۵.۳۵۶ | ۶۳۳.۵۸۰ | ۱۴.۱۰۰.۰۰۰ | ۱۴.۷۳۳.۵۸۰ | ۴۵.۲٪ | ۴۵.۲٪ | |
| ۱۳۰۲۰۰۲۰۰۰ | تأمین و توسعه کاربردها و خدمات بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات | ۶۱.۵۰۰ | ۱۲.۴۵۰.۰۰۰ | ۱۲.۵۱۱.۵۰۰ | ۶۱.۵۰۰ | ۱۲.۵۵۰.۰۰۰ | ۱۲.۶۱۱.۵۰۰ | ۳۸.۷٪ | ۳۸.۷٪ | |
| ۱۳۰۲۰۰۳۰۰۰۰ | تأمین و توسعه فناوری‌های نوین فضایی و دیجیتال | ۱۰۰.۲۰۰ | ۴.۰۰۰.۰۰۰ | ۴.۱۰۰.۲۰۰ | ۱۳۴.۷۰۰ | ۴.۰۰۰.۰۰۰ | ۴.۱۳۴.۷۰۰ | ۱۲.۷٪ | ۱۲.۷٪ | |
| ۱۳۰۲۰۰۴۰۰۰ | تأمین و توسعه زیرساخت‌ها، خدمات، کاربردها و مدیریت بخش فضایی | ۷۴.۹۰۰ | ۲۰۰.۰۰۰ | ۲۷۴.۹۰۰ | ۸۹.۲۷۱ | ۲۰۰.۰۰۰ | ۲۸۹.۲۷۱ | ۰.۹٪ | ۰.۹٪ | |
| ۱۳۰۲۰۰۵۰۰۰ | تنظیم، نظارت، اعمال مقررات و مدیریت بهینه منابع کمیاب بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات | ۱۴۹.۰۰۰ | . | ۱۴۹.۰۰۰ | ۱۴۹.۰۰۰ | . | ۱۴۹.۰۰۰ | ۰.۵٪ | ۰.۵٪ | |
| | مرکز ملی فضای مجازی | ۲۰.۰۰۰ | ۳۰۰.۵۰۰ | ۳۲۰.۵۰۰ | ۲۴۵.۰۰۰ | ۴۰۰.۵۰۰ | ۶۴۵.۵۰۰ | ۲.۰٪ | ۲.۰٪ | |
| ۱۳۰۲۰۰۲۲۰۰۰ | مدیریت راهبردی فضای مجازی کشور | ۲۰.۰۰۰ | ۳۰۰.۰۰۰ | ۳۲۰.۰۰۰ | ۲۴۵.۰۰۰ | ۲۴۰.۳۰۰ | ۴۸۵.۳۰۰ | ۱.۵٪ | ۱.۵٪ | |

| شماره طبقه‌بندی | عناوین | مصوب ۱۳۹۹ | | | لایحه ۱۴۰۰ | | | رشد | سهم از بخش | سهم از فصل |
|----------------------|-----------------------------|-----------|------------|--------------------|------------|------------|--------------------|-------|------------|------------|
| | | رديف اصلي | متفرقه | جمع كل منابع عمومي | رديف اصلي | متفرقه | جمع كل منابع عمومي | | | |
| ۱۳۰۲۰۰۳۰۰۰ | نظارت و رصد فضای مجازی کشور | ۰ | ۵۰۰ | ۵۰۰ | ۰ | ۱۶۰.۲۰۰ | ۱۶۰.۲۰۰ | ۰.۴۹% | ۰.۵% | |
| فصل اداره امور عمومی | ۲۱.۸۲۷.۱۳۲ | ۷.۳۲۰ | ۰ | ۷.۳۲۰ | ۰ | ۷.۷۰۰ | ۷.۷۰۰ | ۰.۰۲% | ۱۰۰% | |
| ۱۰۰۲۰۵۷۰۰۰ | برنامه توسعه دولت الکترونیک | ۷.۳۲۰ | ۰ | ۷.۳۲۰ | ۰ | ۷.۷۰۰ | ۷.۷۰۰ | ۰.۰۲% | ۰.۰۴% | |
| جمع کل بخش | | ۸۳۶.۸۰۰ | ۳۱.۲۶۱.۹۷۶ | ۳۲.۰۹۸.۷۷۶ | ۱.۳۴۰.۷۵۱ | ۳۱.۲۵۰.۵۰۰ | ۳۲.۵۹۱.۲۵۱ | ۱.۵% | - | |



نمودار (۲-۶): وضعیت اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای برحسب برنامه - درصد

وضعیت توزیع این برنامه ها و طرح های مربوط به آن در دستگاه های بخش به شرح جدول ۲-۴ است:

جدول (۲-۴): وضعیت اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای برحسب برنامه - طرح دستگاه (پیوست ۱) (میلیون ریال)

| شماره طبقه بندی | فصل / برنامه / طرح | عنوان دستگاه | تملك دارایی های سرمایه ای | | |
|-----------------|---|--------------------------------------|----------------------------|-----------|-----------|
| | | | عملکرد سال های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ | مصوب ۱۳۹۸ | مصوب ۱۳۹۹ |
| ۱۰۰۲۰۰۰۰۰۰ | فصل اداره امور عمومی | | ۴۰۰ | ۸,۳۰۰ | ۷,۳۲۰ |
| ۱۰۰۲۰۵۷۰۰۰ | برنامه توسعه دولت الکترونیک | | ۴۰۰ | ۸,۳۰۰ | ۷,۳۲۰ |
| ۱۰۰۲۰۵۷۰۱۵ | توسعه فرهنگ و خط و زبان فارسی در محیط رایانه ای | دبیرخانه شورای اجرایی فناوری اطلاعات | ۴۰۰ | ۸,۰۰۰ | ۷,۰۰۰ |
| ۱۰۰۲۰۵۷۰۲۶ | تعمیرات اساسی و تأمین تجهیزات و ماشین آلات | دبیرخانه شورای اجرایی فناوری اطلاعات | ۰ | ۳۰۰ | ۳۲۰ |
| ۱۳۰۲۰۰۰۰۰۰ | فصل ارتباطات و فناوری اطلاعات | | ۱۷۷۴۸۲ | ۸۵۸۸۰۰ | ۸۲۹۴۸۰ |
| ۱۳۰۲۰۰۱۰۰۰ | تأمین و توسعه زیرساخت های بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات | | ۱۷,۹۶۵ | ۴۸۴,۰۰۰ | ۴۲۳,۸۸۰ |

| تملك دارایی‌های سرمایه‌ای | | | | عنوان دستگاه | فصل / برنامه / طرح | شماره طبقه‌بندی |
|---------------------------|-----------|-----------|----------------------------|----------------------------------|--|-----------------|
| لايحه ۱۴۰۰ | مصوب ۱۳۹۹ | مصوب ۱۳۹۸ | عملکرد سال‌های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ | | | |
| ۴۷,۰۰۰ | ۴۷,۰۰۰ | ۵۰,۰۰۰ | . | شرکت ارتباطات زیرساخت | توسعه زیرساخت ارتباطی مورد نیاز سیگنال‌رسانی زمینی صدا و سیما با استفاده از فیبر نوری و لینک‌های رادیویی | ۱۳۰۲۰۰۱۰۰۱ |
| ۵۲۰,۰۰۰ | ۳۲۰,۰۰۰ | ۳۷۰,۰۰۰ | ۵,۴۶۵ | وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات | توسعه زیرساخت‌های شبکه ملی اطلاعات | ۱۳۰۲۰۰۱۰۰۲ |
| ۱۱,۳۰۰ | ۱۱,۳۰۰ | ۱۰,۰۰۰ | . | وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات | ایجاد و توسعه بسترهای ارتقاء توان داخلی، خدمات دولت هوشمند و محتوای بومی | ۱۳۰۲۰۰۱۰۱۱ |
| ۲۸,۵۰۰ | ۲۸,۵۰۰ | ۳۲,۰۰۰ | ۱۰,۰۰۰ | شرکت ملی پست جمهوری اسلامی ایران | توسعه فناوری در عملیات پستی | ۱۳۰۲۰۰۱۰۱۲ |
| ۲۰,۰۰۰ | ۱۰,۳۰۰ | ۱۲,۹۰۰ | . | وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات | تعمیرات اساسی و تأمین تجهیزات و ماشین‌آلات | ۱۳۰۲۰۰۱۰۱۴ |
| ۶,۷۰۵ | ۶,۷۰۵ | ۹,۰۰۰ | ۲,۵۰۰ | شرکت ملی پست جمهوری اسلامی ایران | مطالعه و اجرای مقاوم‌سازی ساختمان‌های عملیاتی و مراکز مهم شرکت پست ج.ا. | ۱۳۰۲۰۰۱۰۱۵ |
| ۷۵ | ۷۵ | ۱۰۰ | . | وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات | مطالعه و اجرای مقاوم‌سازی مراکز مهم وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات | ۱۳۰۲۰۰۱۰۱۶ |
| ۶۱,۵۰۰ | ۶۱,۵۰۰ | ۸۵,۰۰۰ | ۱۲,۵۰۰ | | تأمین و توسعه کاربردها و خدمات بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات | ۱۳۰۲۰۰۲۰۰۰ |
| ۳۲,۵۰۰ | ۳۲,۵۰۰ | ۴۵,۰۰۰ | ۱۲,۵۰۰ | شرکت ملی پست جمهوری اسلامی ایران | بهنگام‌سازی کد پستی ده رقمی | ۱۳۰۲۰۰۲۰۰۱ |
| ۱۴,۵۰۰ | ۱۴,۵۰۰ | ۲۰,۰۰۰ | . | وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات | ایجاد و توسعه زیرساخت‌ها و خدمات کاربردی بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات | ۱۳۰۲۰۰۲۰۰۳ |
| ۱۴,۵۰۰ | ۱۴,۵۰۰ | ۲۰,۰۰۰ | . | وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات | ایجاد و توسعه متوازن منطقه‌ای خدمات بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات | ۱۳۰۲۰۰۲۰۱۰ |
| ۸۹,۲۷۱ | ۷۴,۹۰۰ | ۵۵,۳۰۰ | ۵۴,۶۸۰ | | تأمین و توسعه زیرساخت‌ها، خدمات، کاربردها و مدیریت بخش فضایی | ۱۳۰۲۰۰۴۰۰۰ |
| ۱۲,۰۰۰ | ۱۲,۰۰۰ | ۱۶,۳۰۰ | ۱۰,۰۰۰ | سازمان فضایی ایران | توسعه کاربردهای اطلاعات و خدمات ماهواره‌ای | ۱۳۰۲۰۰۴۰۰۳ |

بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات در لایحه بودجه ۱۴۰۰

| تملك دارایی‌های سرمایه‌ای | | | | عنوان دستگاه | فصل / برنامه / طرح | شماره طبقه‌بندی |
|---------------------------|-----------|-----------|----------------------------|--|---|-----------------|
| لايحه ۱۴۰۰ | مصوب ۱۳۹۹ | مصوب ۱۳۹۸ | عملکرد سال‌های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ | | | |
| ۴۴.۷۰۰ | ۴۴.۷۰۰ | ۲۰.۰۰۰ | ۳۴.۶۸۰ | سازمان فضایی ایران | توسعه فناوری و ساخت ماهواره‌های تحقیقاتی عملیاتی | ۱۳۰۲۰۰۴۰۰۴ |
| ۲۵.۵۷۱ | ۱۱.۲۰۰ | ۱۰.۰۰۰ | . | سازمان فضایی ایران | تأمین تجهیزات و ماشین‌آلات و تعمیرات اساسی | ۱۳۰۲۰۰۴۰۰۵ |
| ۷.۰۰۰ | ۷.۰۰۰ | ۹.۰۰۰ | ۱۰.۰۰۰ | سازمان فضایی ایران | تأمین ساختمان سازمان فضایی ایران | ۱۳۰۲۰۰۴۰۰۶ |
| ۱۶۹.۰۰۰ | ۱۴۹.۰۰۰ | ۱۴۸.۵۰۰ | . | | تنظیم، نظارت، اعمال مقررات و مدیریت بهینه منابع کمیاب بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات | ۱۳۰۲۰۰۵۰۰۰ |
| ۴۰.۰۰۰ | ۴۰.۰۰۰ | ۴۵.۰۰۰ | . | سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی | تدوین راهکارهای آزادسازی و خصوصی‌سازی و تنظیم مقررات | ۱۳۰۲۰۰۵۰۰۱ |
| ۹۴.۰۰۰ | ۹۴.۰۰۰ | ۹۰.۰۰۰ | . | سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی | توسعه ارتباطات رادیویی | ۱۳۰۲۰۰۵۰۰۳ |
| ۳۵.۰۰۰ | ۱۵.۰۰۰ | ۱۳.۵۰۰ | . | سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی | تأمین تجهیزات و ماشین‌آلات و تعمیرات اساسی سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی | ۱۳۰۲۰۰۵۰۰۴ |
| ۲۴۵.۰۰۰ | ۲۰.۰۰۰ | ۱۰.۰۰۰ | ۶.۷۷۲ | | مدیریت راهبردی فضای مجازی کشور | ۱۳۰۲۰۲۲۰۰۰ |
| ۴۵.۰۰۰ | ۲۰.۰۰۰ | ۱۰.۰۰۰ | ۶.۷۷۲ | مرکز ملی فضای مجازی کشور | تعمیرات اساسی و تأمین تجهیزات و ماشین‌آلات | ۱۳۰۲۰۲۲۰۰۱ |
| ۲۰۰.۰۰۰ | . | . | . | مرکز ملی فضای مجازی کشور | راهبری کلان فضای مجازی کشور (جدید) | ۱۳۰۲۰۲۲۰۰۳ |
| ۱۳۴.۷۰۰ | ۱۰۰.۲۰۰ | ۷۶.۰۰۰ | ۸۵.۵۶۵ | | تأمین و توسعه فناوری‌های نوین فضایی و دیجیتالی | ۱۳۰۲۰۳۰۰۰۰ |
| ۳.۷۰۰ | ۳.۷۰۰ | ۵.۰۰۰ | . | وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات | توسعه دانش و فناوری‌های نوین بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات | ۱۳۰۲۰۳۰۰۰۱ |
| ۴۰.۰۰۰ | ۴۰.۰۰۰ | ۲۷.۰۰۰ | ۶۰.۰۰۰ | پژوهشگاه فضایی ایران | تأمین فضاهای پژوهشی | ۱۳۰۲۰۳۰۰۰۲ |
| ۷۲.۰۰۰ | ۴۸.۰۰۰ | ۳۵.۰۰۰ | ۲۰.۵۶۵ | پژوهشگاه فضایی ایران | تعمیرات اساسی و خرید تجهیزات و ماشین‌آلات | ۱۳۰۲۰۳۰۰۰۳ |
| ۱۹.۰۰۰ | ۸.۵۰۰ | ۹.۰۰۰ | ۵.۰۰۰ | پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات | تعمیرات اساسی و تأمین تجهیزات و ماشین‌آلات | ۱۳۰۲۰۳۰۰۰۴ |

| تملك دارایی‌های سرمایه‌ای | | | | عنوان دستگاه | فصل / برنامه / طرح | شماره طبقه‌بندی |
|---------------------------|-----------|-----------|----------------------------|--------------|--------------------|-----------------|
| لايحه ۱۴۰۰ | مصوب ۱۳۹۹ | مصوب ۱۳۹۸ | عملکرد سال‌های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ | | | |
| ۱,۳۴۰,۷۵۱ | ۸۳۶,۸۰۰ | ۸۶۷,۱۰۰ | ۱۷۷,۸۸۲ | جمع کل | | |

۲-۱۰- تحلیل و تبیین نماگرهای تملك دارایی سرمایه‌ای (سهم برنامه‌ها از فصل- از

امور- بودجه عمومی دولت- توزیع اعتبارات بین دستگاه‌های اجرایی و بین برنامه‌های آن و...)

در بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات، ۹۹,۹۸ درصد اعتبارات تملك بخش در فصل ارتباطات و فناوری اطلاعات و فقط (۰,۰۲) درصد اعتبارات در فصل اداره امور عمومی قرار دارد. سهم هر یک از برنامه‌ها از فصل مربوطه به شرح جدول (۲-۳) درج شده است.

سهم اعتبارات تملك دارایی‌های سرمایه‌ای بخش نیز از مصارف تملك دارایی‌های سرمایه‌ای امور اقتصادی برابر (۱۰) درصد و از مصارف تملك دارایی‌های سرمایه‌ای بودجه عمومی دولت برابر (۲,۹۷) درصد است.

۲-۱۱- واگذاری طرح‌ها و پروژه‌های ذیل فصل در سال ۱۴۰۰ و سال‌های قبل

در قسمت دوم پیوست (۱) لایحه سال ۱۴۰۰ با عنوان فهرست پروژه‌های مشارکت عمومی-خصوصی موضوع تبصره (۱۹) در ردیف‌های ۱۵۱ و ۱۵۲ تعداد (۲) پروژه در بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات با اعتباری تبصره (۱۹) بالغ بر (۳,۶۰۰) میلیارد ریال به شرح جدول ۲-۵ در نظر گرفته شده است.

جدول (۲-۵): پروژه‌های مشارکت عمومی - خصوصی موضوع تبصره (۱۹) (میلیون ریال)

| ردیف | شماره طبقه‌بندی طرح | عنوان طرح | عنوان پروژه | برآورد اولیه سرمایه‌گذاری مورد نیاز | اعتبار تبصره (۱۹) سال ۱۴۰۰ |
|------|---------------------|--|---|-------------------------------------|----------------------------|
| ۱۵۱ | ۱۳۰۲۰۰۲۰۰۳ | ایجاد و توسعه زیرساخت‌ها و خدمات کاربردی بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات | ایجاد و توسعه سامانه‌های ارائه خدمات نوین و بسترهای ارتقاء ظرفیت پستی | ۱۵۰۰۰۰۰۰۰ | ۶۰۰۰۰۰۰ |
| ۱۵۲ | ۱۳۰۲۰۰۲۰۰۳ | ایجاد و توسعه زیرساخت‌ها و خدمات کاربردی بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات | ایجاد، توسعه و تأمین بسترهای ارائه خدمات فضایی | ۱۲۰۰۰۰۰۰۰۰ | ۳۰۰۰۰۰۰۰۰ |
| | | تعداد پروژه ۲ | | ۱۳۵۰۰۰۰۰۰۰ | ۳۰۶۰۰۰۰۰۰ |

لازم به ذکر است در سال ۱۳۹۹، در ردیف (۱۲) فهرست پروژه‌های مشارکت عمومی - خصوصی نیز ذیل طرح فوق‌الذکر پروژه «ایجاد و توسعه سامانه‌های ارائه خدمات نوین و بسترهای ارتقاء ظرفیت پستی» با اعتباری بالغ بر (۱۵۰۰) میلیارد ریال و پروژه «ایجاد و توسعه بسترهای ارتقای ظرفیت ترانزیت ترافیک» با اعتباری بالغ بر (۱۵۵۰) میلیارد ریال و دز مجموع (۳،۰۵۰) میلیارد ریال در نظر گرفته شده است که تاکنون فرایند واگذاری آن‌ها نهایی نشده است.

۲-۱۲- طرح‌ها و پروژه‌هایی که در سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ به بهره‌برداری رسیده است.

با توجه به ماهیت طرح‌ها/ پروژه‌های بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات و توسعه تدریجی آن، بخشی از عملیات طرح‌ها/ پروژه‌ها به شرح زیر مستمراً در حال توسعه است.

- توسعه زیرساخت‌های دولت الکترونیک؛

- توسعه زیرساخت شبکه ملی اطلاعات؛

- توسعه خدمات فضایی؛

- توسعه فناوری‌های بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات؛

- توسعه سامانه‌های صیانت فرهنگی.

هم‌چنین آخرین وضعیت بهره‌برداری سایر پروژه به شرح جدول زیر است:

جدول (۲-۶): وضعیت بهره‌برداری طرح‌ها و پروژه‌های بخش ذیل ردیف اصلی

| وضعیت بهره‌برداری از پروژه | نام پروژه‌ها | تعداد پروژه | عنوان دستگاه | فصل / برنامه / طرح | شماره طبقه‌بندی |
|---|--|-------------|--------------------------------------|--|-----------------|
| فصل اداره امور عمومی | | | | | ۱۰۰۲۰۰۰۰۰۰ |
| برنامه توسعه دولت الکترونیک | | | | | ۱۰۰۲۰۵۷۰۰۰ |
| در حال تکمیل و بهره‌برداری | توسعه محتوای رایانه‌ای و اطلاع‌رسانی | ۲ | دبیرخانه شورای اجرایی فناوری اطلاعات | توسعه فرهنگ و خط و زبان فارسی در محیط رایانه‌ای | ۱۰۰۲۰۵۷۰۱۵ |
| در حال تکمیل و بهره‌برداری | فعالیت‌های اطلاع‌رسانی ICT | | | | |
| در حال بهره‌برداری | تأمین تجهیزات و ماشین‌آلات | ۱ | دبیرخانه شورای اجرایی فناوری اطلاعات | تعمیرات اساسی و تأمین تجهیزات و ماشین‌آلات | ۱۰۰۲۰۵۷۰۲۶ |
| فصل ارتباطات و فناوری اطلاعات | | | | | ۱۳۰۲۰۰۰۰۰۰ |
| تأمین و توسعه زیرساخت‌های بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات | | | | | ۱۳۰۲۰۰۱۰۰۰ |
| در حال تکمیل | توسعه زیرساخت ارتباطی مورد نیاز سیگنال‌رسانی زمینی صدا و سیما با استفاده از فیبر نوری و لینک‌های رادیویی | ۱ | شرکت سهامی ارتباطات زیرساخت | توسعه زیرساخت ارتباطی مورد نیاز سیگنال‌رسانی زمینی صدا و سیما با استفاده از فیبر نوری و لینک‌های رادیویی | ۱۳۰۲۰۰۱۰۰۱ |
| در حال بهره‌برداری | ایجاد و توسعه زیرساخت‌های ارتباطی شبکه ملی اطلاعات | ۳ | وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات | توسعه زیرساخت‌های شبکه ملی اطلاعات | ۱۳۰۲۰۰۱۰۰۲ |
| در حال بهره‌برداری | ایجاد و توسعه سامانه‌ها و زیرساخت داده و مدیریتی شبکه ملی اطلاعات | | | | |
| در حال بهره‌برداری | ایجاد و توسعه سامانه‌های صیانت فرهنگی اجتماعی | | | | |
| در حال بهره‌برداری | ایجاد و توسعه کریدور بخش ICT | ۴ | وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات | ایجاد و توسعه بسترهای ارتقاء توان داخلی، خدمات دولت هوشمند و محتوای بومی | ۱۳۰۲۰۰۱۰۱۱ |
| در حال بهره‌برداری | ایجاد و توسعه بسترهای محتوای بومی | | | | |
| در حال بهره‌برداری | ایجاد و توسعه زیرساخت‌های خدمات الکترونیکی دولت | | | | |
| در حال بهره‌برداری | ایجاد و توسعه بسترهای مدیریتی خدمات دولت الکترونیک | | | | |

| وضعیت بهره‌برداری از پروژه | نام پروژه‌ها | تعداد پروژه | عنوان دستگاه | فصل / برنامه / طرح | شماره طبقه‌بندی |
|--|---|-------------|----------------------------------|---|-----------------|
| در حال بهره‌برداری | توسعه شبکه سراسری پیگیری و ردیابی | ۳ | شرکت ملی پست جمهوری اسلامی ایران | توسعه فناوری در عملیات پستی | ۱۳۰۲۰۰۱۰۱۲ |
| در حال بهره‌برداری | توسعه شبکه زیرساخت واحدهای پستی | | | | |
| در حال بهره‌برداری | قیمت تمام شده خدمات و مرسولات پستی | | | | |
| در حال بهره‌برداری | تعمیرات اساسی و تأمین تجهیزات و ماشین‌آلات | ۱ | وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات | تعمیرات اساسی و تأمین تجهیزات و ماشین‌آلات | ۱۳۰۲۰۰۱۰۱۴ |
| در حال بهره‌برداری | مطالعه و اجرای مقاوم‌سازی ساختمان‌های عملیاتی و مراکز مهم شرکت پست ج.ا.ا. | ۱ | شرکت ملی پست جمهوری اسلامی ایران | مطالعه و اجرای مقاوم‌سازی ساختمان‌های عملیاتی و مراکز مهم شرکت پست ج.ا.ا. | ۱۳۰۲۰۰۱۰۱۵ |
| در حال بهره‌برداری | مطالعه و اجرای مقاوم‌سازی مراکز مهم وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات | ۱ | وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات | مطالعه و اجرای مقاوم‌سازی مراکز مهم وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات | ۱۳۰۲۰۰۱۰۱۶ |
| تأمین و توسعه کاربردها و خدمات بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات | | | | | ۱۳۰۲۰۰۲۰۰۰ |
| در حال بهره‌برداری | بهنگام‌سازی اطلاعات | ۲ | شرکت ملی پست جمهوری اسلامی ایران | بهنگام‌سازی کد پستی ده رقمی | ۱۳۰۲۰۰۲۰۰۱ |
| در حال بهره‌برداری | کاربردی نمودن کد پستی و اطلاع‌رسانی | | | | |
| در حال بهره‌برداری | ایجاد و توسعه سامانه‌های ارائه خدمات نوین و بسترهای ارتقای ظرفیت ترانزیت پستی | ۳ | وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات | ایجاد و توسعه زیرساخت‌ها و خدمات کاربردی بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات | ۱۳۰۲۰۰۲۰۰۳ |
| - | ایجاد و توسعه بسترهای ارتقای ظرفیت ترانزیت ترافیک | | | | |
| در حال بهره‌برداری | ایجاد، توسعه و تأمین بسترهای ارائه خدمات فضایی | | | | |
| در حال بهره‌برداری | ایجاد و توسعه دسترسی پرسرعت روستاها به شبکه ملی اطلاعات | ۴ | وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات | ایجاد و توسعه متوازن منطقه‌ای خدمات بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات | ۱۳۰۲۰۰۲۰۱۰ |
| در حال بهره‌برداری | ایجاد و توسعه بسترهای ارائه خدمات دولت الکترونیک به روستاها | | | | |

| وضعیت بهره‌برداری از پروژه | نام پروژه‌ها | تعداد پروژه | عنوان دستگاه | فصل / برنامه / طرح | شماره طبقه‌بندی |
|--|---|-------------|--------------------|--|-----------------|
| در حال بهره‌برداری | ایجاد و توسعه بسترهای مدیریتی منابع ملی و سرویس‌های ICT | | | | |
| در حال بهره‌برداری | ایجاد، توسعه و تجهیز زیربناهای فنی و مکانی ICT | | | | |
| تأمین و توسعه زیرساخت‌ها، خدمات، کاربردها و مدیریت بخش فضایی | | | | | ۱۳۰۲۰۰۴۰۰۰ |
| در حال تکمیل | ایجاد و ساماندهی آرشیو ملی داده‌های فضایی | | | | |
| در حال تکمیل | تدوین برنامه جامع امور فضایی کشور | ۳ | سازمان فضایی ایران | توسعه کاربردهای اطلاعات و خدمات ماهواره‌ای | ۱۳۰۲۰۰۴۰۰۳ |
| - | بسترسازی فرهنگی ترویج استفاده از فناوری فضایی | | | | |
| در حال تکمیل | مشارکت در ساخت ماهواره کوچک چندمنظوره | | | | |
| در حال تکمیل | ساخت، پرتاب و بهره‌برداری از ماهواره زهره | | | | |
| در حال تکمیل | ساخت، پرتاب و بهره‌برداری از ماهواره مصباح ۲ | | | | |
| در حال تکمیل | ساخت، پرتاب و بهره‌برداری از ماهواره پارس | ۷ | سازمان فضایی ایران | توسعه فناوری و ساخت ماهواره‌های تحقیقاتی عملیاتی | ۱۳۰۲۰۰۴۰۰۴ |
| در حال تکمیل | طراحی و ساخت ریزماهواره‌های تحقیقاتی | | | | |
| در حال تکمیل | تأسیس آزمایشگاه ملی فضایی | | | | |
| در حال تکمیل | توسعه و ارتقاء ایستگاه‌های گیرنده زمینی | | | | |
| - | تعمیرات اساسی ساختمان‌ها، تأسیسات و تجهیزات و تأمین تجهیزات | ۱ | سازمان فضایی ایران | تأمین تجهیزات و ماشین‌آلات و تعمیرات اساسی | ۱۳۰۲۰۰۴۰۰۵ |
| - | تأمین ساختمان ستادی و پژوهشی | ۲ | سازمان فضایی ایران | تأمین ساختمان سازمان فضایی ایران | ۱۳۰۲۰۰۴۰۰۶ |
| - | ایجاد، توسعه و بهسازی ساختمان‌ها و تأسیسات سازمان فضایی ایران | | | | |

| وضعیت بهره‌برداری از پروژه | نام پروژه‌ها | تعداد پروژه | عنوان دستگاه | فصل / برنامه / طرح | شماره طبقه‌بندی |
|---|---|-------------|--|---|-----------------|
| تنظیم، نظارت، اعمال مقررات و مدیریت بهینه منابع کمیاب بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات | | | | | ۱۳۰۲۰۰۵۰۰۰ |
| در حال تکمیل | توسعه نظارت بر سرویس‌های رادیویی | ۳ | سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی | تدوین راهکارهای آزادسازی و خصوصی‌سازی و تنظیم مقررات | ۱۳۰۲۰۰۵۰۰۱ |
| در حال تکمیل | توسعه و حفظ حقوق ارتباطی کشور در سطح بین‌المللی | | | | |
| در حال تکمیل | مدیریت طیف | | | | |
| در حال تکمیل | توسعه و نظارت بر سرویس‌های ارتباطی و فناوری اطلاعات | ۵ | سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی | توسعه ارتباطات رادیویی | ۱۳۰۲۰۰۵۰۰۳ |
| در حال تکمیل | تدوین و اعمال استاندارد در حوزه ارتباطات و فناوری اطلاعات | | | | |
| در حال تکمیل | تدوین برنامه راهبردی و توسعه سازمان الکترونیکی تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی | | | | |
| در حال تکمیل | تدوین و بازنگری مقررات، آیین‌نامه‌ها، شرایط و ضوابط فعالیت ارائه‌کنندگان خدمات ارتباطی و فناوری اطلاعات | | | | |
| در حال تکمیل | تحلیل بازار نیازسنجی و تهیه بانک اطلاعات جامع و راهنمای سرمایه‌گذاری در بخش | | | | |
| در حال تکمیل | تأمین، تعمیرات اساسی و بازسازی تجهیزات، ماشین‌آلات و ساختمان‌ها | ۱ | سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی | تأمین تجهیزات و ماشین‌آلات و تعمیرات اساسی سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی | ۱۳۰۲۰۰۵۰۰۴ |
| مدیریت راهبردی فضای مجازی کشور | | | | | ۱۳۰۲۰۲۲۰۰۰ |
| در حال بهره‌برداری | تعمیرات اساسی و تأمین تجهیزات و ماشین‌آلات | ۱ | مرکز ملی فضای مجازی کشور | تعمیرات اساسی و تأمین تجهیزات و ماشین‌آلات | ۱۳۰۲۰۲۲۰۰۱ |
| جدید | انجام مطالعات و پژوهش‌های مرتبط با فضای مجازی | ۴ | مرکز ملی فضای مجازی | راهبری کلان فضای مجازی کشور | ۱۳۰۲۰۲۲۰۰۳ |
| | ایجاد سامانه نظارت جامع بر شبکه ملی اطلاعات | | | | |
| | ایجاد سامانه رصد کلان فضای مجازی | | | | |

| وضعیت بهره‌برداری از پروژه | نام پروژه‌ها | تعداد پروژه | عنوان دستگاه | فصل / برنامه / طرح | شماره طبقه‌بندی |
|--|--|-------------|------------------------------------|--|-----------------|
| | ایجاد مرکز مدیریت و فرماندهی سایبری | | | | |
| تأمین و توسعه فناوری‌های نوین فضایی و دیجیتالی | | | | | ۱۳۰۲۰۳۰۰۰۰ |
| در حال بهره‌برداری | رصد، پژوهش و ارتقای دانش فناوری‌های نوین بخش ICT | ۴ | وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات | توسعه دانش و فناوری‌های نوین بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات | ۱۳۰۲۰۳۰۰۰۱ |
| در حال بهره‌برداری | اکتساب و توسعه فناوری‌های نوین بخش ICT | | | | |
| در حال بهره‌برداری | رصد، پژوهش، اکتساب و توسعه فناوری‌های فضایی | | | | |
| در حال بهره‌برداری | ایجاد، توسعه زیرساخت‌های آموزشی ICT | | | | |
| در حال تکمیل و بهره‌برداری | تأمین فضاهای پژوهشی | ۱ | پژوهشگاه فضایی ایران | تأمین فضاهای پژوهشی | ۱۳۰۲۰۳۰۰۰۲ |
| در حال بهره‌برداری | تعمیرات اساسی و خرید تجهیزات و ماشین‌آلات | ۱ | پژوهشگاه فضایی ایران | تعمیرات اساسی و خرید تجهیزات و ماشین‌آلات | ۱۳۰۲۰۳۰۰۰۳ |
| در حال بهره‌برداری | تعمیرات اساسی و تأمین تجهیزات و ماشین‌آلات | ۱ | پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات | تعمیرات اساسی و تأمین تجهیزات و ماشین‌آلات | ۱۳۰۲۰۳۰۰۰۴ |
| ۵۹ | | | تعداد | | |

جدول (۲-۷): وضعیت بهره‌برداری پروژه‌های ذیل ردیف متفرقه در بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات

| شماره طبقه‌بندی | فصل / برنامه / طرح | عنوان دستگاه | تعداد پروژه | عنوان پروژه | وضعیت بهره‌برداری |
|-----------------|---|---------------------------------|-------------|---|----------------------------|
| ۱۳۰۲۰۰۰۰۰۰ | فصل ارتباطات و فناوری اطلاعات | | | | |
| ۱۳۰۲۰۰۱۰۰۰ | تأمین و توسعه زیرساخت‌های بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات | | | | |
| ۱۳۰۲۰۰۱۰۰۵ | ایجاد، توسعه و تکمیل کریدور و پارک ICT | وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات | ۱ | ایجاد و تجهیز زیرساخت کریدور و پارک و کسب و کارها در بخش ICT | در حال تکمیل و بهره‌برداری |
| ۱۳۰۲۰۰۱۰۱۷ | توسعه و تجهیز بسترهای شبکه ذخیره، تبادل و توزیع داده و پیام | وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات | ۱ | توسعه زیرساخت کاربرد شبکه ملی اطلاعات | در حال تکمیل و بهره‌برداری |
| ۱۳۰۲۰۰۱۰۰۸ | اجرای وظایف صیانتی اجتماعی و فرهنگی بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات | وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات | ۲ | توسعه و تکمیل زیرساخت‌های صیانت اجتماعی و فرهنگی ICT | در حال تکمیل و بهره‌برداری |
| | | | | توسعه زیرساخت امنیت سیستم‌های ارتباطی کشور | در حال تکمیل و بهره‌برداری |
| ۱۳۰۲۰۰۱۰۰۴ | توسعه زیرساخت‌های ارائه خدمات پایه و نوین پستی | وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات | ۲ | ایجاد و توسعه سامانه‌های ارائه خدمات نوین و بسترهای ارتقای ظرفیت ترانزیت پستی | در حال تکمیل و بهره‌برداری |
| | | | | توسعه زیرساخت‌های اصلی شبکه مبادلاتی خدمات پایه پستی | در حال تکمیل و بهره‌برداری |
| ۱۳۰۲۰۰۲۰۰۰ | تأمین و توسعه کاربردها و خدمات بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات | | | | |
| ۱۳۰۲۰۰۲۰۱۲ | توسعه زیرساخت‌های خدمات کاربردی داده‌های فضایی | وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات | ۲ | تأمین ماهواره | در حال تکمیل و بهره‌برداری |
| | | | | توسعه توان داخلی در ساخت ماهواره مدار بالا و ایجاد خدمات | در حال تکمیل و بهره‌برداری |

| شماره طبقه‌بندی | فصل / برنامه / طرح | عنوان دستگاه | تعداد پروژه | عنوان پروژه | وضعیت بهره‌برداری |
|-----------------|---|---------------------------------|-------------|--|----------------------------|
| | | | | ارزش افزوده به همراه زیرساخت مربوط | |
| ۱۳۰۲۰۰۲۰۱۴ | ایجاد و توسعه بسترهای پایش منابع و نظارت بر سرویس‌های ICT | وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات | ۳ | ایجاد، توسعه، تجهیز مراکز و سامانه‌های مانیتورینگ و نظارت بر طیف | در حال تکمیل و بهره‌برداری |
| | | | | نظارت بر سرویس‌های ارتباطات و فناوری اطلاعات | در حال تکمیل و بهره‌برداری |
| | | | | مطالعه راهبردی، تنظیم مقررات و توسعه بازار بخش | در حال تکمیل و بهره‌برداری |
| ۱۳۰۲۰۳۰۰۰۰ | تأمین و توسعه فناوری‌های نوین فضای دیجیتال | | | | |
| ۱۳۰۲۰۳۰۰۳ | توسعه زیرساخت فناوری‌های نوین ماهواره‌ای | وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات | ۲ | توسعه و اکتساب فناوری‌های فضای | در حال تکمیل و بهره‌برداری |
| | | | | تحقیق و پژوهش فناوری‌های فضای | در حال تکمیل و بهره‌برداری |
| جمع پروژه‌ها | | | 13 | | |

۲-۱۳- طرح‌ها و پروژه‌هایی که در سال ۱۴۰۰ به بهره‌برداری می‌رسد

مهم‌ترین پروژه‌های سال ۱۴۰۰ در بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات به شرح زیر تعریف می‌شود:

- ۱- تکمیل دسترسی پرسرعت ۹۳ درصد روستاهای بالای ۲۰ خانوار به شبکه ملی اطلاعات.
- ۲- بهره‌برداری از (۱,۵) میلیون اشتراک اینترنت خانگی نسل جدید (FTTx) در هشت کلان‌شهر ایران.
- ۳- تأمین و بهره‌برداری از ماهواره ملی سنجش از دور خیام.
- ۴- پرتاب ۵ ماهواره تحقیقاتی مخابراتی و سنجشی.
- ۵- تکمیل و بومی‌سازی ۵۰ درصد فناوری‌های ماهواره‌ای.

۶- ایجاد و بهره‌برداری مرکز مکانیزاسیون پست هوشمند در تهران با هدف ارتقای توان خدمت‌رسانی شرکت ملی پست.

۷- تکمیل و بهره‌برداری از یک سوپر کامپیوتر در ایران با هدف توسعه زیرساخت لازم در راستای افزایش کاربردهای هوش مصنوعی.

لیست پروژه‌های اولویت‌دار شبکه ملی اطلاعات:

- ۱- ایجاد مرکز مدیریت یکپارچه رصد و پایش شبکه ملی اطلاعات.
- ۲- ایجاد مرکز ملی مدیریت یکپارچه منابع نام و آدرس در شبکه ملی اطلاعات.
- ۳- ایجاد مخازن مادر نرم‌افزارهای پایه شبکه ملی اطلاعات.
- ۴- پیام‌رسان‌های اجتماعی داخلی.
- ۵- ایجاد و توسعه زیست‌بوم جویشر داخلی.
- ۶- مرکز مدیریت هویت معتبر در شبکه ملی اطلاعات.
- ۷- ارتقاء عملکرد گذرگاه‌های ایمن مرزی.
- ۸- ایجاد و توسعه گذرگاه‌های ایمن داخلی.
- ۹- مرکز مدیریت یکپارچه سالم‌سازی در شبکه ملی اطلاعات.
- ۱۰- مرکز یکپارچه امن‌سازی، مقابله با حوادث امنیتی و مدیریت یکپارچه امنیت.
- ۱۱- ایجاد زیست‌بوم گوشی تلفن همراه و سیستم‌عامل داخلی برای تلفن همراه.
- ۱۲- تأمین خدمات مستقل زمان شبکه (NTP).
- ۱۳- توسعه زیرساخت‌های اطلاعاتی شبکه ملی اطلاعات.
- ۱۴- توسعه خدمات ابری در شبکه ملی اطلاعات.

منابع

- سازمان برنامه و بودجه کشور، گزارش عملکرد برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور در سال ۱۳۹۸.
- سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، سند برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور (۱۳۹۵-۱۳۹۹).
- مرکز آمار ایران، نتایج طرح حساب‌های اقتصادی وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات ۱۳۹۶-۱۳۹۱، مرکز آمار ایران <https://www.amar.org.ir>
- سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی، فصلنامه آماری ۱۳۹۵-۱۳۹۹ <https://www.cra.ir>
- سازمان برنامه و بودجه کشور، بخشنامه ضوابط مالی و سایر پیوسته‌ای لایحه بودجه ۱۴۰۰
- سازمان برنامه و بودجه کشور، قانون بودجه ۱۳۹۹ و لایحه بودجه ۱۴۰۰ <http://www.mporg.ir>
- International communication union-ITU, Consult the list of its COVID-19 initiatives, activities and partnerships, 2020 at <https://www.itu.int/en/SiteAssets/COVID-۱۹/ITU-COVID-۱۹-activities.pdf>
- International communication union-ITU Publication, Economic impact of COVID-19 on digital infrastructure, ISBN 978-92-61-32291-5 at https://www.itu.int/dms_pub/itu-d/opb/pref/D-PREF-EF.COV_ECO_IMPACT-2020-PDF-E.pdf